

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԶԵՌՆՈՂ

«ԿԱՊԻՏԱԼ ԴԻԶԱՅՆ» ՍՊԸ

ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ

Է. ԴԱՎԹՅԱՆ

ՀՀ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶԻ ԱՄԱՍԻԱ
ԲՆԱԿԱՎԱՅՐՈՒՄ ԿՐԹԱՀԱՄԱԼԻՐԻ ԿԱՌՈՒՑՄԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Կատարող՝

«Թրիգգեր» ՍՊԸ

տնօրեն

Ա.

Պեպանյան

ԵՐԵՎԱՆ - 2025

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	2
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	4
ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐ և ՏԵՐՄԻՆՆԵՐ	5
ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	10
ՈԼՈՐՏԸ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԻՄՔԸ	12
ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ	20
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ	62
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԿԱՆԽԱՏԵՍՎՈՂ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	90
ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ	100
ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ	106
Հավելված 1. Անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման վկայական	107
Հավելված 2. Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք	108
Հավելված 3. Ջրամատակարարման և ջրահեռացման տեխնիկական պայման	110
Հավելված 4. Էլեկտրամատակարարման տեխնիկական պայման	112
Հավելված 5. Հանրային քննարկման արձանագրություն, մասնակիցների ցանկ և նկարներ	113
Հավելված 6. Ավագանու՝ գործունեությանը նախնական համաձայնություն տալու մասին որոշման պատճեն	116
Հավելված 7. Իրադրային հատակագիծ	117

Հավելված 8. Շինարարական աշխատանքների ժամանակացույցը	118
Հավելված 9. Հանրային քննարկման թերթի հայտարարությունը	119
Հավելված 10. Շինարարական աշխատանքների կազմակերպման հատակագիծ	120

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵԴԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ծրագրի անվանումը	Մինչև 2026 թվականը կառուցվող, հիմնանորոգվող կամ վերակառուցվող 300 դպրոցներ
Պատվիրատու	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ (ՀՏԶՀ)
Նախագծային կազմակերպություն	«ԿԱՊԻՏԱԼ ԴԻԶԱՅՆ» ՍՊԸ, հեռ.՝ +374 98127677 Էլ. հասցե՝ capital.project@hotmail.com
ՇՄԱԳ Հաշվետվություն կազմող	«ԹՐԻԳԳԵՐ» ՍՊԸ, հեռ.՝ +374 94 40 47 34 Էլ. հասցե՝ triggermonitoring@gmail.com
Կառուցապատվող տարածքի գտնվելու վայրը	Արմավիրի մարզ, Մեծամոր համայնքԱմասիա բնակավայր
Ընդհանուր կառուցապատման մակերեսը	6226.9 քմ
Հողատարածքի մակերեսը	0,815 հա
Կրթահամալիրի նախագծային հզորությունը	200 աշակերտի համար նախատեսված դպրոց և 80 երեխայի համար նախատեսված մանկապարտեզ

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ՄԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐ և ՏԵՐՄԻՆՆԵՐ

Ներկայացվող սահմանումները և եզրույթները /տերմիններ/ բերվում են ՀՀ բնապահպանական ոլորտի օրենքներից և նորմատիվ փաստաթղթերից:

Շրջակա միջավայր՝ բնական և մարդածին տարրերի (մթնոլորտային օդ, ջրեր, հողեր, ընդերք, լանդշաֆտ, կենդանական ու բուսական աշխարհ, ներառյալ՝ անտառ, բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ, բնակավայրերի կանաչ տարածքներ, կառույցներ, պատմության և մշակույթի հուշարձաններ) և սոցիալական միջավայրի (մարդու առողջության և անվտանգության), գործոնների, նյութերի, երևույթների ու գործընթացների ամբողջությունը և դրանց փոխազդեցությունը միմյանց ու մարդկանց միջև.

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցություն՝ հիմնադրությամբ փաստաթղթի գործողության կամ նախատեսվող գործունեության իրականացման հետևանքով շրջակա միջավայրի և մարդու առողջության վրա հնարավոր փոփոխությունները.

Նախատեսվող գործունեություն՝ շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող ուսումնասիրություն, արտադրություն, կառուցում, շահագործում, վերակառուցում, ընդլայնում, տեխնիկական և տեխնոլոգիական վերազինում, վերապրոֆիլավորում, կոնսերվացում, տեղափոխում, լուծարում, փակում.

Ձեռնարկող՝ սույն օրենքի համաձայն՝ փորձաքննության ենթակա հիմնադրությամբ փաստաթուղթ մշակող, ընդունող, իրականացնող և (կամ) գործունեություն իրականացնող կամ պատվիրող պետական կառավարման կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին, իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձ.

Ազդակիր համայնք՝ շրջակա միջավայրի վրա հիմնադրությամբ փաստաթղթի կամ նախատեսվող գործունեության հնարավոր ազդեցության ենթակա համայնքի (համայնքների) բնակչություն՝ ֆիզիկական և (կամ) իրավաբանական անձինք.

Շահագրգիռ հանրություն՝ փորձաքննության ենթակա հիմնադրությամբ փաստաթղթի ընդունման և (կամ) նախատեսվող գործունեության իրականացման

առնչությամբ հետաքրքրությունն ցուցաբերող իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք.

Գործընթացի մասնակիցներ՝ պետական կառավարման ու տեղական ինքնակառավարման մարմիններ, ֆիզիկական ու իրավաբանական անձինք, ներառյալ՝ ազդակիր համայնք, շահագրգիռ հանրություն, որոնք, սույն օրենքի համաձայն, մասնակցում են գնահատումների և (կամ) փորձաքննության գործընթացին.

Հայտ՝ ձեռնարկողի կամ նրա պատվերով կազմած հիմնադրությային փաստաթղթի մշակման և (կամ) նախատեսվող գործունեության նախաձեռնության մասին ծանուցման փաթեթ.

Բնության հատուկ պահպանվող տարածք՝ ցամաքի (ներառյալ՝ մակերևութային ու ստորերկրյա ջրերը և ընդերքը) և համապատասխան օդային ավազանի՝ սույն օրենքով գիտական, կրթական, առողջարարական, պատմամշակութային, ռեկրեացիոն, զբոսաշրջության, գեղագիտական արժեք են ներկայացնում, և որոնց համար սահմանված է պահպանության հատուկ ռեժիմ.

Ազգային պարկ՝ բնապահպանական, գիտական, պատմամշակութային, գեղագիտական, ռեկրեացիոն արժեքներ ներկայացնող միջազգային և (կամ) հանրապետական նշանակություն ունեցող տարածք, որը բնական լանդշաֆտների ու մշակութային արժեքների զուգորդման շնորհիվ կարող է օգտագործվել գիտական, կրթական, ռեկրեացիոն, մշակութային և տնտեսական նպատակներով, և որի համար սահմանված է պահպանության հատուկ ռեժիմ.

Ազգային պարկի արգելոցային գոտի՝ ազգային պարկի տարածքից առանձնացված տեղամաս, որտեղ գործում է պետական արգելոցի համար սույն օրենքով սահմանված ռեժիմը.

Ազգային պարկի արգելավայրային գոտի՝ ազգային պարկի տարածքից առանձնացված տեղամաս, որտեղ գործում է պետական արգելավայրի համար սույն օրենքով սահմանված ռեժիմը.

Ազգային պարկի ռեկրեացիոն գոտի՝ ազգային պարկի տարածքից առանձնացված տեղամաս, որտեղ թույլատրվում է քաղաքացիների հանգստի և

զբոսաշրջության ու դրա հետ կապված սպասարկման ծառայության կազմակերպում

Ազգային պարկի տնտեսական գոտի՝ ազգային պարկի տարածքից առանձնացված տեղամաս, որտեղ թույլատրվում է ազգային պարկի ռեժիմին համապատասխանող տնտեսական գործունեություն.

Պետական արգելավայր՝ գիտական, կրթական, պատմամշակութային, տնտեսական արժեք ներկայացնող տարածք, որտեղ ապահովվում են էկոհամակարգերի և դրանց բաղադրիչների պահպանությունը և բնական վերարտադրությունը.

Պետական արգելոց՝ գիտական, կրթական, պատմամշակութային արժեք ներկայացնող առանձնահատուկ բնապահպանական, գեղագիտական հատկանիշներով օժտված միջազգային և (կամ) հանրապետական նշանակություն ունեցող տարածք, որտեղ բնական միջավայրի զարգացման գործընթացներն ընթանում են առանց մարդու անմիջական միջամտության.

Բնության հատուկ պահպանվող տարածքի պահպանման գոտի՝ տարածք, որի ստեղծման նպատակն է սահմանափակել (մեղմացնել) բացասական մարդածին ներգործությունը բնության հատուկ պահպանվող տարածքների էկոհամակարգերի, կենդանական ու բուսական աշխարհի ներկայացուցիչների, գիտական կամ պատմամշակութային արժեք ունեցող օբյեկտների վրա.

Լանդշաֆտ՝ աշխարհագրական թաղանթի համասեռ տեղամաս, որը հարևան տարածքներից տարբերվում է երկրաբանական կառուցվածքի, ռելիեֆի, կլիմայի, հողաբուսական ծածկույթի և կենդանական աշխարհի ամբողջությամբ.

Հող՝ երկրի մակերևույթում բիոտիկ, աբիոտիկ և մարդածին գործոնների երկարատև ազդեցության արդյունքում առաջացած ինքնուրույն բնագիտապատմական հանքաօրգանական բնական մարմին՝ կազմված կոշտ հանքային և օրգանական մասնիկներից, ջրից ու օդից և ունի բույսերի աճի ու զարգացման համար համապատասխան պայմաններ ստեղծող յուրահատուկ գենետիկամորֆոլոգիական հատկանիշներ ու հատկություններ.

Հողային պրոֆիլ՝ հողագոյացման գործընթացում օրինաչափորեն փոփոխվող և գենետիկորեն կապակցված հողային հորիզոնների ամբողջություն.

Խախտված հողեր՝ առաջնային տնտեսական արժեքը կորցրած և շրջակա միջավայրի վրա բացասական ներգործության աղբյուր հանդիսացող հողեր

Հողի բերրի շերտ՝ հողային ծածկույթի վերին շերտի բուսահող, որն օգտագործվում է հողերի բարելավման, կանաչապատման, ռեկուլտիվացման նպատակներով.

Հողի պոտենցիալ բերրի շերտ՝ հողային պրոֆիլի ստորին մասը, որն իր հատկություններով համընկնում է պոտենցիալ բերրի ապարների (բուսականության աճի համար սահմանափակ բարենպաստ քիմիական կամ ֆիզիկական հատկություններ ունեցող լեռնային ապարներ) հատկություններին.

Հողածածկույթ՝ երկրի կամ դրա ցանկացած տարածքի մակերևույթը ծածկող հողերի ամբողջությունն է.

Հողի բերրի շերտի հանման նորմեր՝ հողի հանվող բերրի շերտի խորությունը (սմ), ծավալը (մ³), զանգվածը (տ).

Ռեկուլտիվացում՝ խախտված հողերի վերականգնմանն ուղղված (օգտագործման համար պիտանի վիճակի բերելու) միջոցառումների համալիր, որը կատարվում է 2 փուլով՝ տեխնիկական և կենսաբանական.

Կենսաբանական բազմազանություն՝ ցամաքային, օդային և ջրային էկոհամակարգերի բաղադրիչներ համարվող կենդանի օրգանիզմների տարատեսակություն, որը ներառում է բազմազանությունը տեսակի շրջանակներում, տեսակների միջև և էկոհամակարգերի բազմազանությունը.

Բնապահպանական կառավարման պլան՝ գործունեության հետևանքով բնապահպանական կորուստների նվազեցման, անվերադարձ ազդեցության կանխարգելման նպատակով պլանավորվող միջոցառումներ և դրանց իրականացման մշտադիտարկման ցուցիչներ, որոնք հստակ են և չափելի՝ որոշակի ժամանակի ընթացքում.

Բնության հուշարձան, բնության հատուկ պահպանվող տարածքի կարգավիճակ ունեցող գիտական, պատմամշակութային և գեղագիտական

հատուկ արժեք ներկայացնող երկրաբանական, ջրաերկրաբանական, ջրագրական, բնապատմական, կենսաբանական բնական օբյեկտ.

Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձաններ՝ պետական հաշվառման վերցված պատմական, գիտական, գեղարվեստական կամ մշակութային այլ արժեք ունեցող կառույցները, դրանց համակառույցներն ու համալիրները՝ իրենց զրաված կամ պատմականորեն իրենց հետ կապված տարածքով, դրանց մասը կազմող հնագիտական, գեղարվեստական, վիմագրական, ազգագրական բնույթի տարրերն ու բեկորները, պատմամշակութային և բնապատմական արգելոցները, հիշարժան վայրերը՝ անկախ պահպանվածության աստիճանից:

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի 2014թ. հունիսի 21-ի ՀՕ 110-Ն (փոփոխությունները 2023թ. մայիսի 3) 12-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 8-ի «ա» ենթակետի համաձայն, նախատեսվող գործունեության նախագծային փաստաթղթերը ենթակա են շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության:

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման սույն հաշվետվությունը կազմվել է «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի և ՀՀ կառավարության որոշումների պահանջներին համապատասխան:

Շրջակա միջավայրի վրա մարդկային գործունեության վնասակար ազդեցության կանխման, կենսոլորտի կայունության պահպանման, բնության և մարդու կենսագործունեության ներդաշնակության պահպանման համար կարևորագույն նշանակություն ունի յուրաքանչյուր նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ճշգրիտ և լիարժեք գնահատումը:

Գործունեության բնապահպանական գնահատումը պետք է ներառի ուղղակի և անուղղակի ազդեցության կանխորոշումը, նկարագրությունը և հիմք հանդիսանա դրանց կանխարգելման կամ հնարավոր նվազեցման պարտադիր միջոցառումների մշակման համար:

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունը սահմանում է, որ «Պետությունը խթանում է շրջակա միջավայրի պահպանությունը, բարելավումը և վերականգնումը, բնական պաշարների ողջամիտ օգտագործումը և այլն»:

Սկսած 1991թ. շրջակա միջավայրի պահպանությանն առնչվող ավելի քան 25 օրենսգրքեր և օրենքներ, բազմաթիվ ենթաօրենսդրական ակտեր և կանոնակարգեր են ընդունվել:

Ծրագրով իրականացվելիք աշխատանքների արդյունքում նախատեսվող շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվությունը մշակված

է «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի հիման վրա:

Հաշվետվությունը ներառում է տվյալներ, հիմնավորումներ և հաշվարկներ, որոնք անհրաժեշտ են շրջակա միջավայրի վրա նախատեսվող գործունեության ազդեցության փորձաքննության իրականացման համար:

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման (այսուհետ՝ ՇՄԱԳ) նպատակն է բացահայտել նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում կանխատեսվող էկոլոգիական ազդեցությունը (շրջակա միջավայրը աղտոտող վնասակար նյութերը, թափոնները և այլ գործոններ), վերլուծել և գնահատել այն և ցույց տալ, որ նախատեսված են դրա կանխարգելմանը, չեզոքացմանը և կամ նվազեցմանը ուղղված անհրաժեշտ միջոցառումներ:

Սույն հաշվետվությունը կազմվել է Արմավիրի մարզի Մեծամոր համայնքի Ամասիա բնակավայրում նոր կրթահամալիրի կառուման համար, որի նախագծային տեղակայման աշխատանքներն իրականացվել են «ԿԱՊԻՏԱԼ ԴԻԶԱՅՆ» ՍՊԸ-ի կողմից:

Նախագծի մշակման համար հիմք են հանդիսացել.

- Ինժեներակրթական հետազոտությունների արդյունքները,
- ՀՀ ում գործող օրենքներն ու նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերը,
- Պատվիրատուի առաջադրանքը՝ պայմանավորված համապատասխան հատակագծային ու ծավալատարածական լուծումներով:

Ծրագրի նպատակն է դպրոցների ուժեղացումը կամ նորի կառուցումը: Դպրոցներն ամրացնելու կամ նորը կառուցելու պարագայում, որպես ծրագրի վերջնական արդյունք կապահովվի սեյսմակայուն դպրոցների շենքերի բարելավված տեսակարար կշիռը:

Ծրագիրը համահունչ է ՀՀ կառավարության «Աղետների ռիսկերի նվազեցման ազգային ռազմավարության» նպատակներին և ուղղված է երկրի սեյսմակայունության ապահովմանը, անհատական և հասարակական անվտանգության մակարդակի բարձրացմանը և երկրի կայուն զարգացմանը:

ՈԼՈՐՏԸ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԻՄՔԸ

Հայաստանի Հանրապետության բնապահպանական օրենսդրական և կարգավորիչ շրջանակն ընդգրկում է ավելի քան 30 բնապահպանական օրենքներ: Քաղաքաշինության ոլորտի համար առավել կիրառելի ազգային բնապահպանական քաղաքականությունները և օրենսդրական կարգավորիչ հիմքերն ներկայացված են ստորև.

- ՀՀ Սահմանադրություն (2015) 10-րդ հոդվածը սահմանում է, որ ՀՀ ընդերքը և ջրային ռեսուրսներ հանդիսանում են պետության բացառիկ սեփականությունը, իսկ հոդված 12-ը՝ պետության խթանիչ դերը շրջակա միջավայրի պահպանության, բարելավման, վերականգնման և բնական պաշարների ողջամիտ օգտագործման գործընթացում՝ հաշվի առնելով կայուն զարգացման սկզբունքները և պատասխանատվությունն ապագա սերունդների առջև, ինչպես նաև յուրաքանչյուր ոքի պարտավորությունը շրջակա միջավայրի պահպանման գործընթացում:
- ՀՀ Օրենքը Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին, 2014թ. հունիսի 21-ի ՀՕ 110-Ն (փոփոխությունները 2023թ. մայիսի 3) - պահանջում է իրականացնել ծրագրերի դասակարգում ըստ կատեգորիաների՝ կախված գործունեության տեսակից և չափերից, իրականացնել ազդեցությունների գնահատում, և պետական փորձաքննության իրականացման արդյունքում ստանալ փորձագիտական եզրակացություն:
- «ՀՀ հողային օրենսգիրք» (2001) - սահմանում է պետական, այդ թվում՝ տարբեր նպատակային նշանակության (գյուղատնտեսական, շինարարական, արդյունաբերական և այլ նպատակներով) հողերի օգտագործման դրույթները:
- «ՀՀ Ջրային օրենսգիրք» (2002),
- «Ջրի ազգային քաղաքականության հիմնադրույթների մասին» ՀՀ օրենք,
- «ՀՀ Ջրի ազգային ծրագրի մասին» ՀՀ օրենք (2006),
- «Հողերի օգտագործման և պահպանման նկատմամբ վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենք (2008),

- ՀՀ Օրենքը Թափոնների մասին (2004) կարգավորում է թափոնների, այդ թվում շինարարական աղբի, հավաքագրումը, տեղափոխումը, պահեստավորումը, վերամշակումը և տեղադրումը ՀՀ-ում:
- ՀՀ Օրենքը Մթնոլորտային Օդի Պահպանության մասին (ընդունված 1994թ. և լրամշակված 2022թ.) - կարգավորում է մթնոլորտային օդի պահպանության իրավական և կազմակերպական հիմքերը՝ ուղղված մթնոլորտային օդի որակի պահպանությանը, մարդու առողջության և շրջակա միջավայրի համար բարենպաստ մթնոլորտային օդի որակի ապահովման նպատակով՝ մթնոլորտային օդի պահպանության բնագավառում հասարակական հարաբերությունները:
- ՀՀ Օրենքը Բնապահպանական Վերահսկողության մասին (2005) կարգավորում է ՀՀ-ում պետական վերահսկողության կազմակերպումը տնտեսվարող սուբյեկտների կողմից բնապահպանական օրենսդրության և ՇՄԱԳ փորձագիտական եզրակացության պահանջների կատարման վերաբերյալ:
- ՀՀ Օրենքը Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին (2000) կարգավորում է տնտեսական գործունեության վերահսկողության ստուգայցերի իրականացման արարողակարգերը:
- ՀՀ Օրենքը Քաղաքաշինության մասին (1998) (Հոդվածներ 13, 14, 15, 16, Գլուխ 6) կարգավորում է շինարարական գործընթացի կազմակերպումը, պահանջում է նախատեսվող գործունեության մասին տեղակատվության հրապարակումը և նախագծման փուլում հանրության մասնակցությունը: Քաղաքաշինության ոլորտում բնապահպանական նորմերի և նորմատիվային փաստաթղթերի կիրառվումն ապահովվում է Քաղաքաշինարարության նախարարի ՀՀ ՇՆ 10-01-2014 Շինարարությունում, նորմատիվ փաստաթղթերի համակարգ. Հիմնական դրույթներ Շինարարական նորմերը հաստատելու մասին N65-Ն հրամանով (8 ապրիլի 2014):
- ՀՀ Օրենքը Պատմության և մշակութային անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին (1998թ.) սահմանում է իրավական և քաղաքական հիմքեր ՀՀ-ում մշակութային և

պատմական հուշարձանների օգտագործման համար և կարգավորում է հարաբերությունները պահպանության և օգտագործման միջև: Այն նկարագրում է նոր հուշարձանի հայտնաբերման դեպքում կիրառվող ընթացակարգերը, սահմանում է հուշարձանների պետական գրանցման կանոնները, դրանց շուրջ պահպանման գոտու գնահատումը, և պատմամշակութային արգելավայրերի ստեղծումը:

- ՀՀ Օրենքը Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին (2006թ.) սահմանում է Հանրապետության համալիր կամ առանձին բնական օբյեկտների, ինչպես նաև բնության հատուկ պահպանվող տարածքների էկոհամակարգերի զարգացման, վերականգնման, պահպանման, վերարտադրության և օգտագործման իրավական հիմքերը և պետական քաղաքականության հարաբերությունները: Համաձայն օրենքի բնության հատուկ պահպանվող տարածքները ըստ նշանակության դասակարգվում են միջազգային, հանրապետական և տեղական կարևորության տարածքների, ըստ կատեգորիայի՝ պետական արգելոցի, ազգային պարկի, պետական արգելավայրի և բնության հուշարձանի:
- ՀՀ Օրենքը Բուսական աշխարհի մասին (1999թ.) սահմանում է ՀՀ պետական քաղաքականությունը բուսական աշխարհի պահպանման, պաշտպանության օգտագործման և վերարտադրության ոլորտներում: Օրենքը սահմանում է բուսական աշխարհի պետական գույքագրման և պետական մշտադիտարկման իրականացման նպատակները, բուսական աշխարհի Կարմիր գրքի կազմման պահանջները և մոտեցումները, բուսական աշխարհի օգտագործման պայմանները, օգտագործման իրավունքից զրկելու պայմանները, բուսական աշխարհի պահպանման դրույթները և տնտեսական գործիքները բուսական աշխարհի ռեսուրսների կայուն օգտագործման և մշտադիտարկման համար:
- ՀՀ Օրենքը Կենդանական աշխարհի մասին (2000թ.) սահմանում է ՀՀ պետական քաղաքականությունը կենդանական աշխարհի պահպանման, օգտագործման և վերարտադրության ոլորտներում: Օրենքը սահմանում է կենդանական աշխարհի ուսումնասիրությունների, պետական

մշտադիտարկման, պետական գույքագրման նպատակները, կենդանական աշխարհի Կարմիր գրքի կազմման սկզբունքները, կենդանատեսակների օգտագործման պայմանները, օգտագործման իրավունքից զրկելու հիմքերը, կենդանիների պահպանման դրույթները, և կենդանական աշխարհի ռեսուրսների կայուն օգտագործման և մշտադիտարկման տնտեսական գործիքները:

- ՀՀ Օրենք Սեյսմիկ պաշտպանության մասին (12 հունիս, 2002 թ.) սահմանում է ՀՀ սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի կազմակերպման հիմնադրույթները և կարգավորում է դրա հետ կապված հարաբերությունները:
- ՀՀ Քաղաքաշինության մասին օրենք (05 մայիս, 1998 թ.) սահմանում է Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքաշինական գործունեության հիմնադրույթները և կարգավորում այդ գործունեության հետ կապված հարաբերությունները:
- ՀՀՇՆ 31-01-2014 «Բնակելի շենքեր. մաս I. Բազմաբնակարան բնակելի շենքեր» շինարարական նորմերը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության նախարարի 2001 թվականի հոկտեմբերի 1-ի N 82 հրամանում փոփոխություն կատարելու մասին:
- ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարի հրաման N 11- Ն «Շինարարական արտադրության կազմակերպման աշխատանքների կատարում Շինարարական նորմերը հաստատելու մասին» (14 հունվար 2008) (Գլուխ IX):
- ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարի հրաման N 44 Շինարարության որակի տեխնիկական հսկողության իրականացման հրահանգ (28 ապրիլի 1998) պահանջում է շինարարությանը վերաբերվող բոլոր նորմերի և ստանդարտների կիրառումը տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից:
- ՀՀ Կառավարության որոշում N 121-Ն «Հայաստանի Հանրապետությունում վտանգավոր թափոնների գործածության գործունեության լիցենզավորման կարգը հաստատելու մասին» (2003) սահմանում է ՀՀ-ում վտանգավոր թափոնների գործածության գործունեության լիցենզավորման պայմանները և կարգավորվում է դրա հետ կապված հարաբերությունները:

- ՀՀ Կառավարության որոշում N 108-Ն (2018 թ.) «Բնակավայրերի կանաչ գոտիների չափերին և տեսակային կազմին ներկայացվող պահանջները սահմանելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008 թվականի հոկտեմբերի 30-ի N1318-Ն որոշումը ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» սահմանվում է քաղաքային և գյուղական բնակավայրերի կանաչ գոտիների չափերը՝ ըստ բնակավայրի տարածքի, կանաչ գոտիների տեսակները և կանաչապատման տարրերի տեսակային կազմը (տեսականին)՝ ըստ գոտիականության, ինչպես նաև կանաչ գոտիների անտառների պահպանությանն ու արդյունավետ օգտագործմանը ներկայացվող պահանջները:
- ՀՀ Կառավարության որոշում N 1059-Ա (սեպտեմբերի 25, 2014 թ.) «Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների ռազմավարությունը, պահպանության և ռազմավարության բնագավառում պետական ծրագիրը և միջոցառումները հաստատելու մասին» հաստատում է ՀՀ բնության հատուկ պահպանվող տարածքների ռազմավարությունը, պահպանության և օգտագործման բնագավառում պետական ծրագիրը՝ համաձայն հավելվածի 1-ի և Հայաստանի բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պահպանության և օգտագործման բնագավառի 2014- 2020 թվականների պետական ծրագրի միջոցառումները՝ համաձայն N 2 հավելվածի:
- ՀՀ կառավարության N 1404-Ն որոշում 02.11.2017թ. «Հողի բերրի շերտի հանման նորմերի որոշմանը և հանված բերրի շերտի պահպանմանն ու օգտագործմանը ներկայացվող պահանջները սահմանելու և ՀՀ կառավարության 20.07.2006.N 1026-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին»:
- ՀՀ կառավարության N 781-Ն որոշում (31.07.2014թ.) «ՀՀ բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության և բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը սահմանելու մասին»:
- ՀՀ կառավարության N 1504-Ն որոշում 25.12.2014թ. «Պետական միջոցների հաշվին կառուցվող (վերակառուցվող, նորոգվող) օբյեկտներում

էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության բարձրացմանն ուղղված միջոցառումների կիրառման մասին»:

- ՀՀ կառավարության N 426-Ն որոշում 12.04.2018թ. «Նոր կառուցվող բնակելի բազմաբնակարան շենքերում, ինչպես նաև պետական միջոցների հաշվին կառուցվող (վերակառուցվող, նորոգվող) օբյեկտներում էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության տեխնիկական կանոնակարգը սահմանելու մասին»:
- ՀՀ կառավարության որոշում N 967-Ն ՀՀ (14 օգոստոս, 2008 թ. «Բնության հուշարձանների ցանկը հաստատելու մասին») հաստատում է ՀՀ-ում բնության հուշարձանների ցանկը՝ ըստ հավելվածի:
- ՀՀ կառավարության որոշում N 71-Ն «Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին» (հունվարի 29, 2010 թ.) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գիրքը՝ համաձայն հավելվածի:
- ՀՀ կառավարության որոշում N 72-Ն «Հայաստանի Հանրապետության բույսերի Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին որոշումը» (հունվարի 29, 2010թ.) հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության բույսերի Կարմիր գիրքը՝ համաձայն հավելվածի:
- ՀՀ կառավարության որոշում N 596-Ն (19 մարտ, 2015թ.) ՀՀ-ում «Կառուցապատման նպատակով թույլտվությունների և այլ փաստաթղթերի տրամադրման կարգը հաստատելու և ՀՀ կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» սահմանում է կառուցապատման նպատակով թույլտվությունների և այլ փաստաթղթերի տրամադրման կարգը՝ համաձայն N1 հավելվածի:
- ՀՀ տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարի հրաման N-1243-Ն (30 նոյեմբերի, 2015 թ.) «Սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի հատուկ և կարևոր նշանակության օբյեկտները սահմանելու մասին», որը սահմանում է սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի հատուկ և կարևոր նշանակության օբյեկտները՝ համաձայն հավելվածի:

- ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի հրաման N 102-Ն (28 դեկտեմբեր, 2020թ.) ՀՀՀՆ 20.04-2020 «Երկրաշարժադիմացկուն շինարարության նախագծման նորմեր» շինարարական նորմերը հաստատելու և ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 2006 թվականի փետրվարի 3-ի N 24-Ն հրամանն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին»:
- ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի հրաման N 49-Ն (24.03.2016): «Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական դպրոցների սեյսմիկ անվտանգության բարելավման 2015-2030 թվականների ծրագրի շրջանակներում իրականացվող դպրոցական շենքերի ուժեղացման և նորի կառուցման համար Հայաստանի Հանրապետությունում գործող շինարարական նորմերով թույլատրելի առավել բարձր պահանջներ և պայմաններ կիրառելու մասին»:
- ՀՀ առողջապահության նախարարի հրաման N 12-Ն (28.03.2017) «Հանրակրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություններին ներկայացվող պահանջներ» N 2.2.4-016-17 սանիտարական կանոնները և նորմերը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարի 2002 թվականի փետրվարի 11-ի N 82 հրամանն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին»:
- ՀՀ առողջապահության նախարարի հրաման N15-Ն (19.09.2012) «Կազմակերպություններում աշխատողների սանիտարակենցաղային սենքերի» N 2.2.8-003-12 սանիտարական կանոնները և նորմերը հաստատելու մասին»:
- ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի հրաման N 103-Ա, ՀՀՀՆ31-03.01-2014 «Հանրակրթական նշանակության շենքեր» շինարարական նորմերը հաստատելու մասին»:
- ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի հրաման N 43-Ա (05.04.2018) «Բնակչության սակավաշարժ խմբերի և հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար շենքերի և շինությունների մատչելիության ապահովման նախագծման կանոնների հավաքածուին հավանություն տալու մասին» (<https://www.minurban.am/storage/Normative/43-A.pdf>):

- ՀՀ կառավարության որոշում N 438-Ն (20 ապրիլի, 2002թ.) «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական հաշվառման, ուսումնասիրման, պահպանության, ամրակայման, նորոգման, վերականգնման և օգտագործման կարգ հաստատելու մասին» հաստատում է պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական հաշվառման, ուսումնասիրման, պահպանության, ամրակայման, նորոգման, վերականգնման և օգտագործման կարգը:

Ուղեցույցներ և ստանդարտներ

Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող քաղաքաշինության բնագավառի նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի ցուցակ (2013), որը պարունակում է ՀՀ-ում գործող շինարարական նորմերի համակարգը, այդ թվում՝ տարբեր տիպի աշխատանքների անվտանգության վերաբերյալ:

Բնապահպանական որակի ստանդարտներ, որոնք կիրառվում են ջրային ռեսուրսների, օդի, ինչպես նաև աղմուկի և թրթռումների ազդեցությունը որոշելու համար, մշակված են և կիրառելի են նաև քաղաքաշինարարական ոլորտի համար:

ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

Կրթահամալիրի կառուցման ենթակա տարածքը գտնվում է Արմավիրի մարզի Մեծամոր համայնքի Ամասիա բնակավայրի վարչական տարածքում, ըստ կադաստրային վկայականի իրավունքի տեսակը՝ սեփականություն, հողի նպատակային նշանակությունը՝ բնակավայրերի, իսկ գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ հասարակական կառուցապատման: Հողամասի նպատակային նշանակությունը համապատասխանում է նախագծի իրականացման նպատակներին:

Նախատեսվող գործունեության տարածքը կառուցապատված է. հին/գործող դպրոցի նախկին տարածքն է: Հողամասի մակերեսը կազմում է 0,815 հա: Տարածքում առկա են դպրոցի շինությունը՝ 2741,6 քմ մակերեսով, և կաթսայատուն՝ 25 քմ մակերեսով:

Ուսումնասիրվող տարածքը գտնվում է 40°33'05.5" հյուսիսային լայնության և 43°41'26.0" արևելյան երկայնության կոորդինատներով՝ Արմավիրի մարզի Ամասիա բնակավայրի վարչական սահմաններում: Հողատարածքի տեղադիրքի կոորդինատային տվյալները՝ WGS84(ARMREF 02) ազգային գեոդեզիական

ՆԿ 1. Իրավիճակային քարտեզ

կոորդինատային համակարգով ներկայացված է ստորև աղյուսակի միջոցով:

Տարածքը տեղադրված է S3 տեղական նշանակության ճանապարհի անմիջական հարևանությամբ:

	X	Y
1.	8412120.98	4439362.98
2.	8412120.21	4439379.79
3.	8412031.60	4439400.99
4.	8412017.07	4439311.27
5.	8412053.03	4439303.95

S3 ճանապարհը կապում է Մ5 միջպետական մայրուղին Ամասիա և շրջակա գյուղական բնակավայրերի հետ:

Ուսումնասիրվող տարածքը գտնվում է Մ5 ճանապարհից (Ամասիա բնակավայրի մուտքային ճանապարհի սկզբնամասից) մոտավորապես 3,17 կմ հեռավորության վրա: Ամասիա բնակավայրի վարչական տարածքի հյուսիսային հատվածի սահմանագծով է հոսում Արմավիրի ջրանցքը, որի ամենամոտ կետը ուսումնասիրվող տարածքից գտնվում է մոտավորապես 650 մ հեռավորության վրա: Ուսումնասիրվող տարածքից 11 և ավելի մետր հեռավորության վրա տեղակայված են բնակելի տներ:

Տարածքին կից գտնվում են՝ համայնքային նշանակության ճանապարհ, կից տարածքներով անցնող ինժեներական գծեր և հաղորդակցուղիներ: Դիտարկվող տարածքը տեղադրված է գյուղի միջնամասում:

ՆԿ 2. Իրավիճակային քարտեզ (Google map-արբանյակային/ snapshot)

Նախատեսվող գործունեության նախագծային լուծումները հիմնվել են ՀՀ քաղաքաշինական և նորմատիվ փաստաթղթերի, ՀՀ գործող շինարարական նորմերի վրա, մասնավորապես.

- ✓ ՀՀՇՆ 30-01-2023 «Քաղաքաշինություն. քաղաքային և գյուղական բնակավայրերի հատակագծում և կառուցապատում»,
- ✓ ՀՀՇՆ 31-03-2018 «Հասարակական շենքեր և շինություններ» շինարարական նորմերը հաստատելու և ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 2001 թ. հոկտեմբերի 1-ի N82 հրամանում փոփոխություն կատարելու մասին:
- ✓ ՀՀՇՆ 21-01-2014 «Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգություն»,
- ✓ ՀՀՇՆ 20.04 «Երկրաշարժադիմացկուն շինարարություն»,
- ✓ ՀՀՇՆ II-0.00-2006 «Հակահրդեհային անվտանգություն. նախագծման նորմեր»,
- ✓ ՀՀՇՆ VI 13.102-99 «Բետոնյա և երկաթբետոնյան կոնստրուկցիաներ»,
- ✓ СНиП 2.01.07-85 «Բեռնվածքներ և ազդեցություններ»,
- ✓ СНиП 2.03.11-85 «Շինարարական կոնստրուկցիաների պաշտպանություն կորոզիայից»,
- ✓ СНиП 12-01-2004 «Շինարարության կազմակերպում»:
- ✓ Այլ նորմեր և կարգավորումներ:

Համաձայն նախագծային լուծումների նոր կրթահամալիրը նախատեսված է լինելու մինչև 200 աշակերտի և մինչև 80 մակապարտեզի սաների համար: Շենքը բաղկացած է երկհարկանի դպրոցից և մանկապարտեզից:

գլխավոր շտաբի շենքի նկարագրիկ U 1: 500

ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ ԴԱՐՈՒՄ				ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ ԴԱՐՈՒՄ			
ԴԱՐՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ԴԱՐՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ
1	ԴԱՐՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	12	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ
2	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	13	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ
3	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	14	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ
4	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	15	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ
5	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	16	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ
6	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	17	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ
7	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	18	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ
8	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	19	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ
9	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	20	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ
10	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ				
11	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ	ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ				

1. ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ ԴԱՐՈՒՄ
2. ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ ԴԱՐՈՒՄ
3. ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ ԴԱՐՈՒՄ
4. ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ ԴԱՐՈՒՄ
5. ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ ԴԱՐՈՒՄ
6. ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ ԴԱՐՈՒՄ
7. ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ ԴԱՐՈՒՄ
8. ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ ԴԱՐՈՒՄ
9. ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ ԴԱՐՈՒՄ
10. ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ ԴԱՐՈՒՄ
11. ՄԱՍԿԱՆՈՒՄ ԴԱՐՈՒՄ

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՏԱԿԱԳԻԾ

Տիպային նախագծին համապատասխան նախատեսվել է է ՀՀ Արմավիրի մարզի Ամասիա բնակավայրի կրթահամալիրի արտաքին տարածքի բարեկարգման և կրթահամալիրի տեղակայման աշխատանքներ:

Տարածքը բարեկարգվելու է: Իրականացվելու են ասֆալտապատ ճանապարհներ ավտոմեքենաների համար, բազալտե ջարդոնից մայրեր:

Կառույցի շուրջն իրականացվում է սալվածք՝ մասնակի ասֆալտբետոնե ծածկույթից, մասնակի՝ բազալտե ջարդոնից: Մանկապարտեզի երեխաների համար դրսում կազմակերպվում է մանկական խաղահրապարակ իր շվաքարաններով: Խաղահրապարակի երկայնքով նախատեսված է մայթ բետոնե ձևավոր սալերից ծածկություն: Նախատեսվում է տեղադրել նոր նստարաններ և աղբամաններ: Նախատեսվում է տեղադրել չորս զրուցատաղավար 6.8x5.5մ չափերով: Խաղահրապարակը նախատեսվում է կահավորել մանկական խաղերով: Խաղահրապարակների ընդհանուր մակերեսը՝ 520.0քմ:

Դպրոցի սաների համար նախատեսվում է կառուցել բաց սպորտհրապարակ 540.0քմ՝ իր տրիբունայով:

Տարածքում նախատեսվում է տեղակայել ուսումնական ջերմոց 32.0քմ:

Կրթահամալիրը հողամասի պարագծով ցանկապատվում է մետաղական 1.5մ բարձրությամբ ցանկապատերով: Կրթահամալիրը ունի երկու մուտք, որոնցում տեղադրվում են մետաղական դարպաս և մետաղական դռնակ:

Կանաչապատ տարածքում տեղակայված է թաքստոցի գետնանցման ելքը:

Գլխավոր հատակագծում նշված վայրում նախատեսվում է կազմակերպել արևային ֆոտովոլտային կայանների տեղադրում, որոնց մի մասը տեղադրվելու է կրթահամալիրի տանիքին: Ֆոտովոլտային վահանակների ընդհանուր քանակը 314 հատ, զբաղեցրած մակերեսը՝ մոտ 1140.0քմ: Գետնին տեղակայված ֆոտովոլտային վահանակների վնասվածքներից պաշտպանության նկատառումներից ելնելով նախատեսվում է դրանց տարածքը սահմանազատել

մետաղական ցանկապատով, տեղադրել մուտքի դարպաս: Սահմանազատված տարածքում է տեղակայվելու նաև 400կՎԱ հզորությամբ էլ. ենթակայանը:

Կանաչապատ տարածքներում նախատեսվում է իրականացնել բուսահողի լիցք, սերմի ցանք: Տարածքը նախատեսվում է կանաչապատել արժեքավոր և տեղանքի բնակլիմայական առանձնահատկություններին համապատասխանող բուսատեսակներով, ինչպես նաև իրականացնել սամշիտ, սիզամարգեր և ստեղծել ծաղկանոց: Նախատեսվում է իրականացնել նոր ծառատեսակների և թփերի տնկման աշխատանքներ: Տնկվող ծառերի քանակ՝ 144 հատ /ուռենի-2, հացենի-27, եղևնի-11, գլխի-41, ակացիա-32, թելի-31/:

Նախատեսվում է իրականացնել տարածքի արտաքին լուսավորության ցանցի մոնտաժման աշխատանքներ:

Նախատեսվում է իրականացնել նոր ոռոգման ցանցի և ոռոգման պոմպակայանի կառուցման աշխատանքներ:

Տեխնիկատնտեսական ցուցանիշեր:

ՑՈՒՑԱՆԻՇ	ՄԻԱՎՈՐ	ԾԱՎԱԼ
Մասնաշենքի թիվը	Հատ	3
Կառուցապատման մակ.	Քմ	6226.9
Կրթահամալիր տարրդուևակություն	Տեղ	280
Մեկ աշակերտին ընկնող օգտակար մակ.	Քմ	14,29
Մեկ աշակերտին ընկնող ուսումնական մակ.	Քմ	10,69
Ուսումնական սենյակների քանակ	Հատ	20
Ուսումնական սենյակների մակերեսը	Քմ	1773,3
Հիմնական սենյակների մակերես		
Հանդիսությունների դահլիճ	Քմ	142,88
Մարզադահլիճ	Քմ	437,01
Ուսուցչանոց	Քմ	43,74
Բուժկետ	Քմ	11,25
Գրադարան	Քմ	69,85
Ինժեներական ցանցեր		
Էլ. Մուցում	կվտ-ժամ	114

Ջրամատակարարում	լ/վրկ	1,9
Կոյուղի/մաքրման կայան	լ/վրկ	3
Տանիք		
Ընդհանուր մակերես	Քմ	1788,01
Ջեռուցում		
Կաթսաների քանակ	Հատ	3
Պահանջվող հզորություն	կվտ-ժամ	465/423/7 4
Կաթսայատան մակերես	Քմ	17,5
Բարեկարգում և կանաչապատում		
Ընդհանուր տարածքը	Քմ	8150
Սալվածքներ/ճեմուղի	Քմ	952
Ասֆալտապատման մակերես	Քմ	2081
Կանաչապատման մակերես	Քմ	1897.1
Բաց մարզադաշտ	Քմ	540
Մանկական խաղահրապարակ	Քմ	520
Զերմոց	Քմ	32

ՀՀ Արմավիրի մարզի Ամասիա բնակավայրի կրթահամալիրի արտաքին ջրամատակարարման և ջրահեռացման աշխատանքային նախագիծը կազմված է Ճարտարապետական գլխավոր հատակագծի և համայնքի կազմից տրված տեխնիկական առաջադրանքի հիման վրա:

Նախագծով նախատեսվում է՝

1. Կառուցել de63մմ, P=1.0 ՄՊա, L=164.0մ երկարությամբ ջրագիծ պոլիէթիլենե խողովակներով: Ջրագիծը միանում է կրթահամալիրից մոտ 3մ հեռավորությամբ անցնող d=75մմ տրամագծով պողպատե ջրագծից: Ջրագծի միացման կետում կառուցվուն է ե/բ փանանային հեր D=1.0մ H=2.10մ և նրան կից ջրագծի վրա ե/բ հակահրդեհային հիդրանտի հոր D=1.5մ H=2.10մ հիդրանտով H=1.25մ: Կրթահամալիրի դիմաց սահմանագատման կետում նախագծվող ջրագծի վրա կատուցել ջրաչափական հանգույց DN50մմ որը տեղադրվում է D=1.5մ H=1.50մ ե/բ հոր մեջ:

Ջրագծի կառուցումից հետո կատարվում է փորձարկում, որից հետո ետլիցք ավազով:

2. Կառուցել de160մմ, L=218.0մ երկարությամբ կենցաղային կոյուղագիծ, պոլիէթիլենե ակոսավոր խողովակներով: Կրթահամալիրից դուրս եկող կենցաղային կայուղաջրերը հավաքվում և տեղափոխվում են դեպի մաքրման կայան: Տեղադրվելու է Топас-15 տեսակի մաքրման կայան՝ 3.0խմ օրական ծավալով: Մաքրման կայանից մշակված ջուրը կուտակվելու է ե/բ ռեզերվուարում հետագայում ոռոգման նպատակներով օգտագործելու համար: Կոյուղագծի վրա նախատեսվում է կառուցել թվով 13 հատ ե/բ դիտահորեր:

Կոյուղագծի կառուցումից հետո կատարվում է փորձարկում, որից հետո ետլիցք ավազով:

Տեղանքի գրունտների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ստացել ենք ինժեներաերկրաբանական ուսումնասիրությունների հաշվետվության հիման վրա:

Շինարարական աշխատանքների կատարման ժամանակ նախագծվող և այլ կոմունիկացիաների միջև պահպանել առնվազն 1.5մ հեռավորություն: Նախագիծը կազմված է ՀՀ-ում գործող շին նորմերի և կանոնների համաձայն:

ՀՈՂԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

Կառուցապատման ժամանակ կատարվելու է 10428.8մ³ ծավալի հողային աշխատանքներ՝ հանույթ, որից ետ լիցք՝ 5617.0մ³: Ավելացած 4811.8մ³ ծավալով հողային զանգվածն օգտագործվելու է տարածքի հարթեցման համար, քանի որ տարածքում առկա են ռելիեֆի անհարթություններ:

Հողային զանգվածն առաջանալու է մասնաշենքերի հիմքերի փորման, ներտարածքային ճանապարհների կառուցման, ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգերի կառուցման համար նախատեսվող աշխատանքներից: Հողային աշխատանքները կատարվելու են մեքենա-մեխանիզմներով և ձեռքի կտրող, հատող ժամանակակից գործիքներով:

Յուրաքնչուր 50սմ հաստությամբ շերտով ետլիցքից հետո կատարվելու է գրունտի չոր և թաց տոփանույն: Հողային և հիմնային, տանիքի, հատակների հարդարման, ինչպես նաև լրող և պատող կոնստրուկցիաների շին. մոնտաժային աշխատանքները կատարվելու են համաձայն աշխատանքային նախագծի՝ ՇՆուԿ 3.02.02.-87-ի և ՇՆուԿ III-4-81-ի պահանջներին համապատասխան:

Համաձայն կատարված ինժեներաերկրաբանական ուսումնասիրությունների՝ բուն կրթահամալիրի տարածքում առկա չէ հողաբուսական շերտ: Ուստի տարածքի բարեկարգման և կանաչապատման համար անհրաժեշտ 935.65մ³ ծավալով բուսահողը ձեռք է բերվելու ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ պայմանագրային հիմունքներով:

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՍ

Արտաքին հաշվարկային ջերմաստիճանը ընդունվել է՝ -10°:

Դպրոցները նախագծվել են Հայաստանի գյուղական վայրերի համար:

Շենքի ծավալա-տարածական լուծումը իրենից ներկայացնում է երեք իրար կցված ծավալներից երկհարկանի հիմնական դպրոցի մասնանաշենքից, մարզադահլիճի և հանդիսությունների դահլիճի մասնանաշենքից և երկու հարկանի մանկապարտեզից:

Դպրոցի, մանկապարտեզի և մարզադահլիճի մուտքերի մոտ նախատեսված են թեքահարթակներ:

Հանդիսությունների դահլիճը նախագծով նախատեսված է 144 նստատեղի համար, իսկ մարզասրահի երկրորդ հարկի մակարդակում նախատեսված է 60 տեղանոց տրիբունա, մարզադահլիճի չափերը՝ 24.7մx18.0մ:

Առաջին հարկի ռեկրեացիայի երկու կողմերում նախագծված են դասասենյակներ, կաբինետներ և բուֆետ:

Իսկ երկրորդ հարկի ռեկրեացիայի շուրջը՝ դասասենյակներ, ինֆորմատիկայի կաբինետ, մեթոդ կաբինետ, ռազմագիտության դասասենյակ, ռոբոտատեխնիկայի կաբինետ և ուսուցչանոցը:

Դպրոցի մասնաշենքում նախագծվել է նկուղային հարկ 21.6x20.4մ, որը օգտագործվելու է որպես թաքստոց:

Նկուղային հարկում տեղավորվել են գրադարանը, խոհանոցը, բուժկետը, պահոցները, տղաների և աղջիկների սանհանգույցները , էլեկտրովահանակ, ջրի ռեզերվուար, կաթսայատուն, կոյուղու պոմպարան: Թաքստոց տանող աստիճանը հագեցված է աստիճանային ամբարձիչով հաշմանդամների համար:

Բոլոր հարկերը իրար հետ կապված են աստիճանների միջոցով և ունի հարկերը կապող վերելակ հաշմանդամների համար:

Դպրոցի հիմնական մասնաշենքի երկրորդ հարկի կոնսուլային ծավալը արտահայտում և շեշտում է գլխավոր մուտքը, որը հանդիսանում է կառույցի կոմպոզիցիոն առանցքը:

Գլխավոր մուտքի աստիճանների մոտ նախատեսված է հարթակ դպրոցական բացօթյա միջոցառումների համար :

Մանկապարտեզի մասնաշենքը նախագծված է երկու հարկից չորս խմբի համար և միջանցքով կապված է դպրոցի մասնաշենքի հետ:

Առաջին հարկում տեղադրված են հանդերձարաններ, սանհանգույցներ, խաղասենյակներ, ննջասենյակներ, վարիչի, բժշկի և դայակների սենյակներ:

ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՐԴԱՐՈՒՄ

Ճակատի խարսխային մասը երեսապատված է բազալտե սալերով:

Նախագծով նախատեսված է Ճակատները երեսապատել ավտոկլավինացված ֆիբրոցեմենտային Ցմմ հաստությամբ սալերով, գործարանային ներկածածկույթով:

Մարզասրահի, հանդիսությունների դահլիճների և նախակրթարանի մասնաշենքի մուտքերը շեշտված են ֆիբրոցեմենտային այլ երանգի սալերով:

Տանիքի ծածկույթը մուգ մոխրագույն բիտումային կղմինդրից է:

Արտաքին դռները այլումինե ջերմակամրջակով են՝ ներկված մուգ մոխրագույն գույնով:

Արտաքին պատուհանագոգերը, հովհարը, քիվերը, դռների և պատուհանների շեյերը երեսապատել ալյուկաբոնդով: Գլխավոր հատակագծում դպրոցի ամբողջ տարածքը բարեկարգված է, նախագծված է 4.0 x 8.0մ ջերմոց, 30x18մ բաց ցանկապատված մարգադաշտ, տնտեսական բաք, ինչպես նաև էլեկտրամարտկոցային ֆոտովոլտային արևային վահանակների համար ցանկապատով տարածք:

Դպրոցի հողամասը ամբողջ պարագծով ցանկապատված է:

ԿՈՆՍՏՐՈՒԿՏՈՐԱԿԱՆ ՄԱՍ

Մոդուլային կրթահամալիրի բազմակի օգտագործման տիպային շենքի կառուցման տիպային նախագծի կոնստրուկտորական մասը իրականացված է համաձայն Պատվիրատուի կողմից տրված տեխնիկական առաջադրանքի, ճարտարապետական լուծումների և համապատասխանում է ՀՀ գործող նորմերին և կանոններին:

Կառույցը բաղկացած է 3 մասնաշենքից, որոնք իրարից անջատված են հակասեյսմիկ կարանով՝

- դպրոցի մասնաշենք - 1 -:- 9 առանցքներում,
- մանկապարտեզի մասնաշենք - 3* -:- 1* առանցքներում:
- դահլիճների մասնաշենք՝ 10-:-13 առանցքներում:

Դպրոցի մասնաշենքը հատակագծում ուղղանկյուն է՝ 43.8x20.4մ առանցքային չափերով: Շենքը 2 հարկանի է, 2 -:- 6 առանցքներում ունի նկուղային հարկ, որը ծառայում է, որպես ապաստարան: Հարկերի բարձրությունը 1-:-9 առանցքներում 3.30մ է:

Կրթահամալիրի 0.00 նիշում կառուցապատման մակերեսը կազմում է 2118,22 մ²:

Կառույցի կոնստրուկտիվ համակարգը շրջանակային է: Հիմնակմախքը իրականացված է տարածական շրջանակակապային համակարգով միաձույլ

երկաթբետոնից: Հիմնակմախքի լայնական շրջանակները 1-:9 առանցքներով 3 և 4 թռիչքանի են: Թռիչքները 1.60, 6.80մ:

Լայնական շրջանակների քայլը՝ 5.40, 6.00:

Դաշիլիճների մասնաշենքը հատակագծում ուղղանկյուն է՝ 37.2x18.0մ առանցքային չափերով: Այն մեկ հարկանի է փոփոխական բարձրությամբ՝ 6.100-:-8.800մ:

Կառույցի լայնական մեկ հարկանի շրջանակները իրականացված են միաձուլ ե/բ սյուներով՝ 60,0x30,0սմ, մետաղական ֆերմաներով /1.8մ բարձրությամբ/:

Լայնական շրջանակների քայլը՝ 3.00, 3.40, 4.30մ:

Մանկապարտեզի մասնաշենքը հատակագծում ուղղանկյուն է, 13.6 x 24.2մ առանցքային չափերով: Այն 2 հարկանի է, հարկերի բարձրությունը 3,30մ է:

Կառույցի կոնստրուկտիվ համակարգը շրջանակային է: Հիմնակմախքը իրականացված է տարածական շրջանակակապային համակարգ միաձուլ երկաթբետոնից: Հիմնակմախքի լայնական շրջանակները 3*:-1* առանցքներով 4 թռիչքանի են (թռիչքները՝ 6.00, 6.80, 5.40, 6.00մ), իսկ երկայնական շրջանակները 2 թռիչքանի (թռիչքները՝ 6.80մ):

Հաշվարկները իրականացված են LIRA-SAPR ծրագրերով: Սեյսմիկ ազդեցությունից հաշվարկի համար հիմնական ելակետային տվյալներ:

Հաշվարկը ըստ ՀՀՇՆ 20.04-2020 «Երկրաշարժադիմացկուն շինարարություն. Շինարարական նորմեր»՝

- սեյսմիկ գոտի՝ - 1 ($a=300$ սմ/վրկ²),
- գրունտի կարգը - III ($K_0=1,1$)
- թույլատրելի վնասվածքների գործակիցը - $K_1=0,4$,
- պատասխանատվության գործակիցը $K_2=1,3$ (աղյուսակ 9),
- շենքի հարկերի տեղափոխությունները և շեղվածքները որոշվել են

ՀՀՇՆ 20.04-2020-ի 41 կետի համաձայն:

Կառույցի կոնստրուկտիվ համակարգը կարկասային է միաձուլ երկաթբետոնից: Որպես կրող կոնստրուկցիա ծառայում է տարածական ե/բ

միաձույլ շրջանակակապային հիմնականախժը հիմնային սալով: Ծածկերը միաձույլ ե/բ սալեր են, որոնք ուղղաձիգ կրող տարրերի միջև հանդիսանում են հորիզոնական կոշտ սկավառակներ:

Հիմքերը ժապավենային են միաձույլ երկաթբետոնե փոխիսաչվող տավրածն հիմքի հեծանների տեսքով, 180սմ ներքանի չափով և 90սմ բարձրությամբ: Ինչպես նաև հիմնային սալով՝ 30 սմ հաստությամբ, ամբողջ մասնաշենքի մակերեսով:

Սյուներն ունեն 40x40սմ և 50x50սմ հատվածքներ:

Պարզունակները նախատեսված է իրականացնել 40x60(h)սմ, 40x70(h)սմ հատվածքներով:

Կոշտության պատերը միաձույլ երկաթբետոնից են 20սմ հաստությամբ, ամրանավորված կրկնակի ամրանային ցանցերով:

Ծածկերը պարագծով հենված միաձույլ երկաթբետոնե հոծ սալեր են 20սմ հաստությամբ: Ե/բ սալերը ամրանավորված են երկակի ստորին և վերին գոտիների ամրանավորմամբ:

Ստորգետնյա արտաքին պատերը միաձույլ երկաթբետոնից են, 40սմ հաստությամբ, որոնք ամրանավորված են կրկնակի ամրանավորմամբ: Ստորգետնյա արտաքին պատերը ինչպես նաև հիմքը հարկավոր է արտաքին կողմից ջրամեկուսացնել 2 շերտ բիտումի քսուկով և «իզոգլամ» տեսակի գլանափաթեթոցային ջրամեկուսիչ նյութով:

Աստիճանավանդակները միաձույլ երկաթբետոնից են:

Արտաքին պատերը նախատեսված են ամրանավորված թեթև բետոնե բլոկներից, որոնք շենքի հիմնականախժին նախատեսված է կապել ճկուն կերպով, ըստ նախագծում տրված լուծման: Արտաքին պատերը նախատեսված են որպես ինքնակրող տարրեր և չպետք է մասնակցեն շենքի հիմնականախժի աշխատանքին:

Տանիքը լանջավոր է, ջրահեռացումը կազմակերպված:

Շենքի սեփական տատանումների առաջին ձևի պարբերությունների արժեքները երկայնական (X) և լայնական (Y) ուղղություններով համապատասխանաբար կազմում են՝

$T_{x1} = 0,128$ վրկ

$T_{y1} = 0,136$ վրկ

Շենքի առավելագույն շեղվածքի մեծությունները կազմում են

X ուղղությամբ – 3,85մմ

Y ուղղությամբ – 1,94մմ

Առավելագույն տեղափոխությունների մեծությունները կազմում են

X ուղղությամբ – 5,10մմ

Y ուղղությամբ – 3,63մմ

Կառույցի ընդհանուր զանգվածը կազմում է 14254,4տ, որից սեփական զանգվածը կազմում է 9447,26տ:

Սպորտդահլիճի ծածկը իրականացված է մետաղական ֆերմաների տեսքով հենված ե/բետոնե սյուների վրա: Ֆերման գուգահեռ գոտիներով է: Ֆերմայի վերին և ներքին գոտիներով իրականացված է հորիզոնական կապեր: Տանիքը իրականացված է փայտե ծպեղներով, որոնց ներքևի մասում ամրանում է փայտատաշեղային սալ, որի վրա տեղադրվում է բազալտե մանրաթելերով ջերմամեկուսիչ սալ:

Դպրոցի 1-:-9 առանցքներում և մանկապարտեզի տանիքը իրականացված է փայտե կոնստրուկցիաներով:

Ծպեղների վրա իրականացված է կավարամած, որի վրա ամրանում է փայտատաշեղային սալ: Այն հանդիսանում է փաթեթոցային տանիքի հիմք:

Օգտագործված գրականություն՝

ՀՀՇՆ 20.04-2020 «Երկրաշարժադիմացկուն շինարարություն»

ՀՀՇՆ 52-01-2010 «Բետոնե և երկաթբետոնե կոնստրուկցիաներ»

ՀՀՇՆ IV-13.01-96 «Քարե և ամրանաքարե կոնստրուկցիաներ»

ԷԼԵԿՏՐԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՄԱՍ

Էլեկտրամատակարարում: Էլեկտրական սնուցման համակարգերի և արտաքին ցանցերի իրականացումը կատարվելու է անմիջապես «ՀԷՑ» ՓԲԸ-ի

կողմից: «ՀԷՑ» ՓԲԸ-ն պատասխանատու է լինելու դրանց շահագործման և անխափան աշխատանքի համար, իսկ տրանսֆորմատորային կայանն ապահովված է լինելու յուղահավաք համակարգով՝ արտակարգ իրավիճակների դեպքում հնարավոր արտանետումների պահման համար:

Նախագիծը մշակված է համաձայն ПУЭ-99 և ՀՀՇՆ31-03.01-2014 դրույթների:

Դպրոցի էլ.մատակարարումը իրականացվում է 400կՎԱ հզորությամբ լրակազմ տրանսֆորմատորային ենթակայանից:

Ըստ էլ.մատակարարման հուսալիության աստիճանի շենքի հոսանքասպառիչները դասվում են 2 կարգի:

Դպրոցի սնուցումը իրականացվում է 2 մալուխային գծերով:

Էլ.լուսավորությունը նախատեսված է հետևյալ տեսակների՝

1. Բանվորական,
2. վթարային- էվակուացիոն,

Բաշխիչ վահանից տարված են սնող գծեր դեպի խմբային լուսավորության և ուժային վահաններ: Սնող գծերը նախատեսված է իրականացնել պղնձե մալուխներով:

Խմբային ցանցը նախատեսված է BBr HГ-LS մակնիշի մալուխով ճկուն խողովակների մեջ:

Անջատիչները և վարդակները դասասենյակներում տեղադրվում են հատակից 1.8մ բարձրության վրա, այլ սենյակներում՝ հատակից 0.8մ, վահանակները՝ 1.5մ բարձրության վրա հատուկ պատրաստված խորշերի մեջ:

Բոլոր լուսատուների և վարդակների սնուցումը իրականացնել 3 հաղորդալարերով, նեռարյալ PE հաղորդալարը, իսկ բոլոր էլեկտրական սարքավորումների մետաղական կորպուսները կգրոյացվեն և կհողանցվեն:

Հրդեհի դեպքում նախատեսված է օդափոխության ամբողջ համակարգի անջատում:

Հողանցման և անվտանգության պաշտպանական միջոցներ:

Նախագծով ընդունված է հողանցման TN-C-S համակարգը:

Որպես պաշտանիշ միջոց նախատեսված է իրականացնել հողանցման օջախ 4 Օհմ դիմադրությամբ:

Շենքի անվտանգությունը ապահովելու համար կիրառվում են համալիր միջոցներ՝ Էլ.էներգիայի բաշխումը եռաֆազ ցանցում կատարվում է հինգ հաղորդալարով (L1,L2,L3,N,PE), միաֆազ ցանցում երեք հաղորդալարով (L1,N,PE), անցկացնելով առանձին PE հաղորդալարը, սկսած մուտքի վահանից:

Բոլոր էլ.մոնտաժային աշխատանքները կատարել համաձայն գործող էլեկտրատեխնիկական կանոնների և նորմերի:

Նախագծի հիմնական ցուցանիշներ.

Էլեկտրամատակարարման կատեգորիան - երկրորդ

Լարում – 380/220 Վ

Հաշվարկային հզորություն – 311 կՎտ

Հաշվարկային հոսանք – 475 Ա

Տարածքի լուսավորության համար ընտրված են ընտրված են 100 Վտ հզորությամբ լուսադիոդային լուսատուներ՝ տեղադրված 8մ բարձրությամբ մետաղական հենասյուների բարձակների վրա:

Արևային վահանակների տեղադրում: Նախագծով նախատեսվում է 400 կՎտ դրվածքային հզորությամբ արևային ֆոտովոլտային համակարգի տեղակայում նոր կրաթահամալիրի տարածքում: Արևային ֆոտովոլտային համակարգը կազմված է 320 հատ ֆոտովոլտային վահանակներից:

ՖՎ կայանի հենակառուցվածքը մոնտաժվելու է նախապես կառուցված ե/բ հիմքերի վրա՝ զոդման միջոցով: Փոխակերպիչները փոփոխական հոսանքի կոդմից կարճ միացումներից և իմպուլսային գերլարումներից պաշտպանելու համար փոփոխական հոսանքի համակցման տուփի (ՓՀՀՏ) մեջ տեղադրվում են անհատական և մուտքային ինքնավար անջատիչներ, իմպուլսային գերլարման սահմանափակիչ: ՖՎ համակարգը բաշխիչ էլեկտրական ցանցին միանում է ՓՀՀՏ-ն ենթակայանից սնվող մալուխով էլեկտրականապես միանալու միջոցով: Հաստատուն հոսանքի մալուխները մոնտաժվում են հենակառուցվածքի վրա ձգման, իսկ շարքից շարք՝ խրամուղով անցկացման եղանակով: ՖՎ կայանի

Էլեկտրաէներգիայի հաշվառումը «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր»-ի հետ անհրաժեշտ է իրականացնել դարձափոխիչային էլեկտրոնային երկսակագնային էլեկտրական հաշվիչի միջոցով, եռաֆազ սնուցմամբ:

ՋԵՌՈՒՑՈՒՄ ԵՎ ՕՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ընդհանուր տվյալներ

1. Փոքրաքանակ երեխաներով համալրված հանրակրթական դպրոցների տիպարային (մոդուլային) շենքի ջեռուցման և օդափոխության համակարգերի նախագիծը կատարված է ճարտարապետական գծագրերի շինարարական նորմերի հիման վրա

ա) ՇՆ IV-12.02.01-04 "Ջեռուցում, օդափոխություն և օդի լավորակում"

բ) ՀՀՇՆ II-7.01-2011 "Շինարարական կլիմայաբանություն"

գ) ՀՀՇՆ II-Պ. 8-71 "Հասարակական սննդի ձեռնարկություն "

դ) ՀՀՇՆ 31-06-2009 "Հասարակական շենքեր և կառույցներ"

ե) ՀՀՇՆ 24.01-2016 "Շինարարական ջերմաֆիզիկա շենքերի պատող կոնստրուկցիաների"

2. Կլիմայաբանական տվյալներ

Տարվա ցուրտ ժամանակաշրջանի կլիմայական հարաչափերը՝

- Ջեռուցման, օդափոխության համակարգերի համար (ամենացուրտ հնգօրյակի) $t = -20^{\circ}\text{C}$,

- Ջեռուցման ժամանակաշրջանի տևողությունը (պայմանական) -20°C 233 օր,

- Ջեռուցման ժամանակաշրջանի միջին ջերմաստիճանը (պայմանական) -20°C -1.0°C ,

Ջերմամատակարարումը իրականացվում է սեփական կաթսայատնից, որը տեղակայված է -3.20 նիշի վրա:

Ջերմատարը՝ ջուր $T_1=80^{\circ}\text{C}$, $T_2=65^{\circ}\text{C}$ բոլոր համակարգերի համար:

3. Զեռուցում

1.-3.20 հատակագծում ջեռուցումը նախատեսված է էլեկտրկան յուղային ռադիատորներով :

2. Փոքրաքանակ երեխաներով համալրված հանրակրթական դպրոցի, երկ հարկանի մանկապարտեզի, դպրոցի, սպորտսրահի և հանդիսությունների դահլիճի ջեռուցման աշխատանքային նախագիծը նախատեսված է ջրային, երկխողովականի, ջրի մեխանիկական շրջանառությամբ:

3. Որպես ջեռուցման սարքեր նախատեսված են պլումինե ռադիատորներ բացառությամբ սպորտսրահից որտեղ նախատեսված են ջերմային օդամղիչներ:

4. Զեռուցման սարքերի ջերմատվությունը կարգավորելու համար նախատեսված են ջերմակարգավորիչ փականներ մատակարարի վրա, իսկ հետադարձի վրա՝ փակող փականներ:

5. Սենյակների ներսի օդի ջերմաստիճանները ընդունված են համաձայն գործող նորմերի:

6.Օդի հեռացումը համակարգից կատարվում է կանգնակների վրա տեղադրված ավտոմատ օդահան փականների և ջեռուցման սարքերի օդահանների միջոցով :

7.Դպրոցում մատակարար խողովակը անցնում է ձեղնահարկով, իսկ հետադարձը՝ +0.100 նիշի հատակի միջով: Մանկապարտեզում, սպորտ. սրահում և հանդիսությունների դահլիճում մատակարար և հետադարձ խողովակները անցնում են հատակի միջով :

8.Մատակարար և հետադարձ խողովակները մեկուսացվում են ռետինե խողովակաձև ջերմամեկուսիչով:

9.Մոնտաժումից հետո ամբողջ համակարգը ենթարկվում է հիդրավլիկ փորձարկման, որից հետո կատարում են խողովակների փչամաքրում:

10.Համակարգերից ջրի դատարկումը կատարվում է կաթսայատնից:

4. Օդափոխություն

Դպրոցում նախատեսված են ընդհանուր ներածման և արտածման օդափոխություն մեխանիկական եղանակով՝

Մեխանիկական ներածման և արտածման օդափոխություն նախատեսված է նկուղային հարկից (Ն1,Ա1), բուֆետի և քիմիայի կաբինետից (Ն2Ա2), հանդիսությունների դահլիճի համար (Ն4,Ա4) և մարզադահլիճից (Ն3,Ա3): Մարզադահլիճի և հանդիսությունների դահլիճի համակարգերը աշխատում են պարբերաբար ըստ պահանջի:

Դասարանների և կաբինետների համար նախատեսված է ներածման - արտածման ռեկուպերացիոն սարքեր, որոնք տեղադրված են դասասենյակի արտաքին պատերին: Ներածման և արտածման համակարգերը, նախատեսված են վերաօդազորման հատվածամասերով:

Ընդունված օդափոխության սխեման թույլ է տալիս տնտեսել ջերմության ծախսը:

Որպեսզի աշխատող օդափոխիչներից բացառել աղմուկի տարածումը, ներածման և արտածման օդատարների վրա , օդափոխիչից հետո, նախատեսված են աղմկախլացուցիչներ:

Քիմիայի կաբինետի արտածման պահարանից նախատեսված է մեխանիկական արտածում (Ա19): Արտածված օդը կոմպենսացնելու համար նախատեսված է Ն2 ներածման համակարգ:

Դպրոցի -3.30 նիշում օդի ներածումը և արտածումը նախատեսված է իրականացնել մեխանիկական դրդմամբ Ն1 Ա1 համակարգով, որի սարքը տեղադրված է ձեղնահարկում:

Սենյակներում ներածման և արտածման օդաքանակները հաշված են համաձայն գործող նորմերի:

Ինքնուրույն արտածման համակարգ մեխանիկական դրդմամբ նախատեսված է սան հանգույցներից կանալային օդափոխիչներով:

Ներածման և արտածման օդատարների բոլոր ճյուղավորումների վրա նախատեսված են օդի կարգավորիչ փականներ ձեռքի կարգավորմամբ:

Ընդհանուր օդափոխության օդաքանակները որոշված են համաձայն СНиП 2.08.02.-89*:

Բոլոր օդատարները ընդունված են նրբաթիթեղ ցինկապատ պողպատից, որոնց համապատասխան հաստությունները նշված են անվանացանկում, իսկ հանդիսությունների դահլիճի համար ընտրված են դեկորատիվ օդատարներ:

ՋԵՐՄԱՄԵԽԱՆԻԿԱԿԱՆ ՄԱՍ

1. Ելակետային տվյալներ

1. Փոքրաքանակ երեխաներով համալրված հանրակրթական դպրոցների տիպարային (մոդուլային) շենքի կաթսայատան նախագիծը կատարվել է համաձայն՝

ա) ջերմային ծախսերի: Տես աղյուսակ N1:

բ) ճարտարապետաշինարարական գծագրերի:

գ) կաթսայատան տեղակայման նորմերի (ՇՆ և կ II-35-76):

2. Նախագծվող կաթսայատունը սպասարկում է միայն դպրոցին:

3. Ջերմամատակարարման համակարգը փակ է:

4. Ջերմատարը ջուր՝ $t_1=80^\circ\text{C}$, $t_2=65^\circ\text{C}$ (հաշվարկային):

5. Կաթսայատան ջրամատակարարումը՝ ջրմուղից:

2. Հիմնական տեխնիկական լուծումներ

1. Ելնելով ջերմային հաշվարկային ծախսերից նախագծում նախատեսված են երկու ավտոմատացված ջրային էլեկտրոկաթսաներ 120կՎտ ջերմային հզորությամբ յուրաքանչյուրը (ջերմաստիճանային -25°C ռեժիմների համար):

2. Կաթսայատանը տեղակայված են կաթսաները, թաղանթային ընդարձակիչ անոթը, պոմպերը, կոլեկտորները:

3. Կաթսայատան օդափոխությունը նայել -3.20 նիշի օդափոխության նախագծում:

3. Ջերմամեկուսացում

1. Ջերմային կորուստները նվազագույնի հասցնելու նպատակով T1, T2, T3 և T4 խողովակները մեկուսացվում են ռետինե խողովակաձև ջերմամեկուսիչով:

4. Ընդհանուր ցուցումներ մոնտաժի վերաբերյալ

1. Կաթսայատան խողովակաշարերը մոնտաժվում են էլեկտրոտեռակցումային ԳՈՍՏ 10704-91 և ջրագազամուղային ԳՈՍՏ 32-62-82 պողպատյա խողովակներով:

2. Բոլոր խողովակաշարերը մոնտաժումից հետո ենթարկվում են հիդրավլիկ փորձարկման:

3. Խողովակաշարերը մոնտաժվում են $I=0,002\text{մ/մ}$ թեքությամբ, խողովակաշարերի վերին բարձր կետերից կատարվում է օդի հեռացում, իսկ ներքևի ցածր կետերից /ջրի դատարկում:

ՋՐԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՄԱՆ ԵՎ ՋՐԱԿԵՌԱՑՄԱՆ ՄԱՍ

Ջրամատակարարման և ջրահեռացման մասի նախագիծը (Նախագծային փուլ) իրականացված է հիմք ունենալով նախագծման առաջադրանքը: Որպես ելակետային տվյալներ ծառայել են ճարտարապետական հատակագծերը, գլխավոր հատակագիծը և տեղանքի գեոդեզիական հանույթը:

Նախագծվող կրթահամալիրի ջրամատակարարման և ջրահեռացման գործընթացները կազմակերպվելու են գործող շինարարական նորմերի ու կանոնների (ՇՆԿ) համաձայն:

Որպես հիմնական նորմատիվային փաստաթղթեր ծառայել են.

- ՀՀՇՆ 40-01.01-2014 Շենքերի ներքին ջրամատակարարում և ջրահեռացում,
- ՀՀՇՆ 21-01.01-2014 Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգություն:

Նախագծով նախատեսված են հետևյալ համակարգերը՝

- Խմելու տնտ. ջրամատակարարում
- Տաք ջրամատակարարում:

- Հրդեհամարման համակարգ:
- Կենցաղային կոյուղի:
- Ջրամատակարարում:

Նախագծվող փոքրաքանակ երեխաներով համալրված հանրակրթական դպրոցների ջրամատակարարման համակարգը սնվում է նկուղային հարկում տեղադրված ռեզերվուարներից $2 \times (1.7 \times 2.3 \times 1.8 \text{մ } W=7 \text{մ}^3)$, որոնց կից տեղադրվում է պոմպային համակարգ բաղկացած 4 պոմպերից, որոնցից 2-ը աշխատում են ջրամատակարարման կարիքների համար, իսկ մյուս 2-ը միանում են հրդեհի դեպքում Wilo SiBoost Smart 4 HelixVE 404, $Q=5.0 \text{լ/վրկ}$, $H=30.0 \text{մ}$, $N=4 \times 0.75 \text{կՎտ}$, $3 \sim 400 \text{ V}$: Ջրամատակարարման ներքին ցանցը նախատեսված է պոլիպրոպիլենային PPR PN10 խողովակներից: Բոլոր խողովակները ջերմումեկուսացվում են 10մմ հաստությամբ ռետինե խողովակակտորներով:

Տաք ջրամատակարարման համակարգը սնվում է նկուղային հարկում նախատեսված կաթսայատնից: Տաք ջրամատակարարման համակարգը նախատեսված է պոլիպրոպիլենային PPR PN20 խողովակներից, որոնք ջերմումեկուսացվում են 10մմ հաստությամբ ռետինե խողովակակտորներով:

Կենցաղային կոյուղի

Կենցաղային կոյուղու ցանցը համակցված է: Շինության վերգետնյա հատավծի կոյուղին ինքնահոս հեռանում է բակային ցանց, իսկ նկուղային հարկում նախատեսված սանհագույցների կոյուղին բակային ցանցի է միանում կոյուղու ճնշումային սարքավորման օգնությամբ (Կոյուղու ճնշումային սարքավորում:

Wilo DrainLift BOX-32/11HD, $Q=2.0 \text{լ/վրկ}$, $H=6.0 \text{մ}$, $N=0.75 \text{կՎտ}$, $1 \sim 230 \text{ V}$)

Համակարգը մոնտաժվում է կոյուղու PVC U50 և U110մմ խողովակներով:

Կառուցել de160մմ, $L=192.0 \text{մ}$ երկարությամբ կենցաղային կոյուղագիծ, պոլիէթիլենե ակոսավոր խողովակներով: Կրթահամալիրից դուրս եկող կենցաղային կայուղաջրերը հավաքվում և տեղափոխվում են դեպի մաքրման կայան: Տեղադրվելու է Топас-15 տեսակի մաքրման կայան՝ 3.0իսմ օրական

ծավալով: Մաքրման կայանից մշակված ջուրը կուտակվելու է ե/բ ռեզերվուարում հետագայում ոռոգման նպատակներով օգտագործելու համար: Կոյուղագծի վրա նախատեսվում է կառուցել թվով 15 հաս ե/բ դիտահորեր:

Մաքրման արդյունքում առաջանալու է տիղմ, որը նստեցումից հետո վերադառնում է առաջին փուլ: Ավելցուկային տիղմը տեղափոխվելու է աղբավայր՝ մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով: Պարզեցված ջուրն ինքնահոս հեռացվելու է ավազի շերտերով՝ ֆիլտրվում է: Այն կարելի է օգտագործել ոռոգման նպատակով: Պարզեցված ջրի ավելացված ծավալը տարածքից կհեռացվի դրենաժային համակարգով:

ՀՐԴԵՀԱՄԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

Շենքում նախատեսված է հրդեհամարման համակարգ համաձայն ՀՀՇՆ 40-01.01-2014-ի պահանջի՝ 2 շիթ 2.5/վրկ ելքով: Համակարգը սնվում է նկուղային հարկում նախատեսված ռեզերվուարներից $2 \times (1.7 \times 2.3 \times 1.8 \text{մ } W=7 \text{մ}^3)$, որոնցում առկա է հրդեհամարման անհրաժեշտ ծավալը: Հրդեհամարման համակարգը մոնտաժվում է պողպատյա էլ-եռակցման Մ76x3մմ և Մ57x3մմ տրամագծով պողպատյա էլ եռակցման խողովակներից:

Կրթահամալիրի տաք և սառը ջրամատակարարման հաշվարկային ելքերը որոշվել են հաշվի առնելով դպրոցի և մակարարտեզի տեխնոլոգիական պահանջները և սպասարկվող անձանց քանակը: Համաձայն գործող շինարարական նորմերի՝ անհրաժեշտ ջրի քանակը (ներառյալ տաք ջուրը) հաշվարկվում է $Q_{\text{max}}/\text{վրկ} 3.0 \text{ և } 1/\text{վրկ}$, իսկ շենքի հրդեհամարման համար անհրաժեշտ ջրի քանակությունը՝ 2.5/վրկ (2 շիթ): Հրդեհաշիջման համար պահանջվող ջրի ելքը հաշվարկվել է համաձայն «Շենքերի ներքին ջրամատակարարում և ջրահեռացում» ՀՀՇՆ.40-01.01-2014 նորմերի:

Հրշեջ պահարանները համալրված են հրշեջ ծորակներով և $l=20.0 \text{մ}$ երկարության փողրակներով:

ՀՐԴԵՀԻ ԱՀԱԶԱՆԳՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

Փոքրաքանակ երեխաներով համալրված հանրակրթական դպրոցների տիպարային /մոդուլային/ շենքի աշխատանքային գծագրերը կատարվել են ճարտարապետա-շինարարական հատակգծերի և տեխնիկական առաջադրանքի հիման վրա: Նախագծի մշակման համար օգտագործվել են հետևյալ նորմատիվ փաստաթղթերը՝

- ՀՀՇՆ II-8.04-02-2005 - “ՇԵՆՔԵՐԻ ԵՎ ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀՐԴԵՀԱՅԻՆ ԱՎՏՈՄԱՏԻԿԱ”:
- ԷՍԿ - “ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՅԱՆՔՆԵՐԻ ՍԱՐՔՎԱԾՔԻ ԿԱՆՈՆՆԵՐ”:

Ավտոմատ հրդեհի ահազանգման համակարգը նախատեսված է՝

- ✓ հրդեհի կենտրոնի հայտնաբերման համար,
- ✓ ազդարարման համակարգի միացման համար:
- ✓ օդափոխության և ծխահեռացման համակարգերի ղեկավարման համար:

Համակարգը բաղկացած է ընդունիչ հսկիչ սարքից՝ РУБЕЖ-2ОП R3 մակնիշի /2 օղակ, ամեն օղակին մինչև 250 հասցեային տվիչներ և այլ հասցեային սարքավորումներ միացնելու հնարավորությամբ/՝ պատի վրա տեղակայման բարձրությունը $h=1500$ մմ: Վահանակին միացվում են հասցեային օպտիկական ազդասարքերը, հասցեային շարժման և մագնիսական տակտային ազդասարքերը, հասցեային հրդեհի՝ ձեռքով գործարկվող ազդասարքերը, հասցեային լուսաձայնային ազդարարիչները, հասցեային ինտերֆեյսային մոդուլը, հասցեային սարքը՝ անալոգային ազդասարքերը հասցեային սարքին միացնելու համար, ռելեների մոդուլները՝ ահազանգի դեպքում կատարող մեխանիզմներին գործարկելու համար:

Հրդեհի ահազանգման համակարգի ընդունիչ հսկիչ սարքը տեղակայվում է շինության առաջին հարկում /0,100 նիշ/ գտնվող պահակակետում, որտեղ իրականացվում է շուրջօրյա հերթապահություն: Ընդունիչ հսկիչ սարքը

համալրված է Ներքին գործերի նախարարություն միանալու բջջային կապով աշխատող ավտոմատ զանգահարող սարքով:

Տվյալ շինությունում բացառությամբ սանհանգույցների, թաց գործընթացով և 2 մ² պակաս մակերեսով սենքերի, բոլոր տարածքներում նախատեսված են հասցեային ծխի ազդասարքեր, իսկ միջանցքներում, էվակուացիոն ելքերի և աստիճանավանդակների մոտ նախատեսված են հրդեհի հասցեային ձեռքի ազդարարիչներ /h=1500մմ/: Մարզասրահում նախատեսված են ծխի գծային ազդասարքեր ռեֆլեկտորով, ազդասարքերը տեղակայվում են h=5400մմ բարձրության վրա պատի վրա, իսկ ռեֆլեկտորները h=7200մմ բարձրության վրա ազդասարքի դիմացի պատին:

Շինության ընդհանուր օգտագործման տարածքներում նախատեսված են լուսաձայնային ազդարարիչներ՝ ահազանգի դեպքում լուսաձայնային ինդիկացիայի համար, տեղակայման բարձրությունը h=2800մմ:

Շինության նկուղային հարկում նախատեսվում է հասցեային ռելեային մոդուլ՝ տեղակայման բարձրությունը h=1600մմ, հրդեհի ահազանգի դեպքում վերելակի ղեկավարման, օդափոխության համակարգի ներածման սարքավորումները հրդեհի դեպքում ավտոմատ անջատելու, ծխահեռացման կափույրների ակտիվացման համար: Ռազմագիտության դասասենյակում և զենքի պահոցում նախատեսվում է դռների բացման հասցեային մագնիսական կոնտակտներ և շարման հայտնաբերման հասցեային ազդասարքեր՝ տեղակայման բարձրությունը h=2300մմ, որոնք միանում են հրդեհի ահազանգման համակարգի հասցեային օղակին և ղեկավարվում են հասցեային ինտերֆեյսային մոդուլին միացված պրոքսիմիթի քարտերի ընթերցիչ սարքի՝ տեղակայման բարձրությունը h=1600մմ, միջոցով:

Բոլոր հասցեային ազդասարքերի, ազդարարիչների և այլ հասցեային միավորների միացումը հասցեային օղակին կատարվում են KCPЭВНг(А)-FRLS 2x0.50 այրում չտարածող մալուխներով և նրանց սնումը կատարվում է հասցեային օղակից: Մալուխները անց են կացվում պատերի և առաստաղի վրայով բաց կամ սվաղի տակ:

Համաձայն գործող նորմերի հրդեհի ահազանգման համակարգի էլեկտրասնուցումը հուսալիության տեսանկյունից վերագրվում է 1-ին կատեգորիայի: Այդ պատճառով էլեկտրասնուցումը կազմակերպվում է անխափան սնուցման աղբյուրներից:

Հիմնական սնուցումը 220Վ 50Հց

Պահուստային սնուցումը՝ 2 հատ մարտկոցներից՝ 12Վ 7Ա

Հիմնական սնուցման բացակայության պայմաններում մարտկոցները թույլ են տալիս համակարգի աշխատունակությունը պահպանել հերթապահ ռեժիմում 24 ժամ, իսկ ահազանգի ռեժիմում 3 ժամ:

Էլեկտրասարքավորման պահպանիչ հողանցումը պետք է իրականացվի ԷՄԿ-ի համաձայն:

ՏԵՄԱՀՄԿՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

Փոքրաքանակ երեխաներով համալրված հանրակրթական դպրոցների տիպարային /մոդուլային/ շենքի աշխատանքային գծագրերը կատարվել են ճարտարապետա-շինարարական հատակգծերի և տեխնիկական առաջադրանքի հիման վրա:

Տեսահսկման համակարգը բաղկացած է արտաքին և ներքին օգտագործման ընդհանուր քանակով 28 IP տեսախցիկներից, որոնցից 16 տեղակայվում են շինության ներսում՝ միջանցքներում և մուտքերի մոտ առաստաղին, 12 շինության արտաքին հատվածում՝ տեղակայման բարձրությունը $h=3000$ մմ, մուտքերը և հարակից տարածքները հսկելու համար: Բոլոր տեսախցիկներից ստացվող տեսանյութերը տեսագրվում են 32 տեսամուտքով ցանցային տեսագրող սարքի հիշողության մեջ: Ցանցային տեսագրող սարքը համալրվում է 1 հատ 8 ՏԲ ծավալով կոշտ սկավառակով, որի վրա պահպանվող տեսանյութերի արխիվը կարող է պահպանվել մինչև 14 օր:

Տեսադիտարկումը իրականացվում է 32" LED մոնիտորի վրա: Հեռահար դիտման համար օգտագործվում է մոնիթորինգի համար նախատեսված հատուկ

ծրագրով համակարգչով կամ հեռախոսով: Բոլոր տեսախցիկների էլ. սնուցումը նախատեսվում է իրականացնել կենտրոնացված՝ պահակակետում տեղադրվող PoE սնուցմամբ ցանցային կուտակիչից:

Միացումը տեսախցիկից մինչև ցանցային տեսագրող սարք իրականացվում է UTP Cat5e մակնիշի մալուխով, որով էլ նաև իրականացվում է տեսախցիկների սնուցումը: Մալուխները միջանցքներում և հորաններում անց են կացվում հեռահաղորդակցության ցանցերի համար նախատեսված մետաղական մալուխատարերով:

Տեսահսկման համակարգի բոլոր սարքավորումների ընդհանուր սնուցումը իրականացվում է կենտրոնացված՝ UPS 2000 ՎԱ հզորությամբ անխափան սնուցման սարքից:

ԶԱՆԳԻ ԵՎ ԺԱՄԱՑՈՒՑԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

Ժամացույցային համակարգը ապահովում համակարգին միացված ժամացույցների վրա ակտուալ ժամանակի միաժամանակյա ցուցադրում և ուսումնական հաստատության դասաժամանակի և զանգի կառավարում նախապես ծրագրավորված ժամանակացույցով:

Այն բաղկացած է "ղեկավարող" և "ղեկավարվող" ժամացույցներից, որոնք իրար միանում են 2*0,75 մալուխով, ինչպես նաև զանգերից, որոնք նույնպես միանում են համակարգին 2*0,75 մալուխով: "Ղեկավարվող" ժամացույցների և զանգերի տեղադրման բարձրությունը միջանցքներում h=2600մմ, իսկ մարզասրահում և հանդիսությունների դահլիճում h=3500 մմ:

ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԱԶԱՊԱՏՈՒՄ

Նախագծային փաստաթղթերը պարունակում են առանձին բաժին կրթահամալիրի տարածքի բարեկարգման և կանաչապատման վերաբերյալ, համաձայն որի կառուցապատումից ազատ մնացած տարածքները կբարեկարգվեն և կկանաչապատվեն: Կրթահամալիրի տարածքի կանաչապատման աշխատանքների նախագծումն իրականացվել է հաշվի առնելով ՀՀ Կառավարության N 108-Ն (2018 թ.) որոշմամբ բնակավայրերի կանաչ գոտիների չափերին և տեսակային կազմին ներկայացվող պահանջները:

Տարածքը նախատեսվում է կանաչապատել արժեքավոր և տեղանքի բնակլիմայական առանձնահատկություններին համապատասխանող բուսատեսակներով, ինչպես նաև իրականացնել սամշիտ, սիզամարգեր և ստեղծել ծաղկանոց: Նախատեսվում է իրականացնել նոր ծառատեսակների և թփերի տնկման աշխատանքներ: Տնկվող ծառերի քանակ՝ 144 հատ /ուռենի-2, հացենի-27, եղևնի-11, գլխի-41, ակացիա-32, թեղի-31/:

Տնկարկն իրականացնելու համար կմշակվեն համապատասխան խորության և տրամագծի փոսորակներ: Կանաչապատման նպատակով օգտագործվող լրացուցիչ բուսահողը անհրաժեշտության դեպքում ձեռք է բերվելու ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ պայմանագրային հիմունքներով: Նորատունկ բուսականության խնամքը հետագայում կիրականացվի կրթահամալիրի կողմից, ինչը կներառի նաև նորատունկ կանաչ գոտու վիճակի մշտադիտարկումները, որի ընթացքում կպաշտպանվեն չափահավող ծառատեսակները կփոխարինվեն նորերով:

Կանաչապատ տարածքի ոռոգումը կատարվելու է գործունեության տարածքում տեղադրվող մաքրման կայանից դուրս եկող հոսքաջրերի հաշվին՝ տրամագծով դրենաժային խողովակներով:

Ոռոգման ջրապահանջ

Ոռոգման նպատակով ջրապահանջը որոշվում է СНиП 2.04.02-84-ի համաձայն, այսինքն, 1մ^2 ոռոգման նպատակով անհրաժեշտ է 0.3-0.4լ ջուր, հետևաբար.

$$W = (M \times 0.4) \times m, \text{ որտեղ}$$

M – կանաչապատման ենթակա տարածքն է ըստ կանաչապատման տեսակային կազմի,

m ոռոգման հաճախականությունը կախված սեզոնից և կլիմայական առանձնահատկությունից,

հետևաբար,

$W = 9332.9 \times 0.4 \times 20 = 74663.2$ լ/ջուր կամ $74.7\text{մ}^3/\text{տարի}$ ջուր (տարվա կտրվածքով):

ԱՌԿԱ ՇԵՆՔԻ ԱՊԱՄՈՆՏԱԺՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

Քանդման ենթակա շինության մակերեսը կազմում է $2741,6 \text{ մ}^2$: Ապամոնտաժման աշխատանքները կատարվելու են ձեռքով, բահերով և մեխանիզմներով՝ մի քանի փուլերով:

Քանդման արդյունքում առաջանալու են տարբեր տեսակի թափոններ, խիստ մոտարկված հաշվարկներով մոտ 19882.0մ^3 շինադրի տեսքով, ինչպես նաև շինարարական տարբեր նյութեր՝ փայտ, պատուհաններ, մետաղական մասեր, քար և այլն: Քանդման արդյունքում առաջացող թափոնները տարանջատվելու են և կուտակվելու են առանձին: Օգտագործման համար պիտանի թափոնները կենթարկվեն երկրորդային օգտագործման, իսկ մնացածը տեսակավորվելու են, հանձնվելու են համապատասխան մասնագիտական կազմակերպություններին կամ տեղափոխվելու են աղբավայր:

Ապամոնտաժման և քանդման աշխատանքները կիրականացվեն փուլերով: Ապամոնտաժման և քանդման աշխատանքները կիրականացվեն հիմնական շինության կառուցումից առաջ՝ շինարարական հրապարակի նախապատրաստական աշխատանքների իրականացումից հետո:

1-ին փուլում կապամոնտաժվեն բոլոր ճաղաշարերը, դուռ պատուհանները, ներսի սարքավորումները, կախովի առաստաղները, համընթաց կմաքրվեն և կհեռացվեն կենցաղային ու շինարարական թափոնները:

ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ

Ներկայացվող գործունեության ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ աշխատանքները.

- նոր կրթահամալիրի կառուցում,
- կրթահամալիրի տարածքի բարեկարգում և կանաչապատում:

Շինարարական հրապարակի կազմակերպումը կիրականացվի բացառապես նախատեսվող գործունեության տարածքի սահմանների ներսում, որի կազմակերպման համար հաշվի են առնված գործող նորմերով պահանջվող միջոցառումները, մասնավորապես.

- տարածքի ժամանակավոր ցանկապատում՝ ըստ անհրաժեշտության,
- շին. հրապարակի լուսավորության ապահովում,
- ժամանակավոր կառույցների տեղադրման աշխատանքներ՝ ապահովելով շին. հրապարակում սանիտարահիգիենիկ, կենցաղային և հանգստի պայմանները (ընդմիջման և հանգստի հարմարություններ, խմելու և կենցաղային կարիքների ջուր, աշղեկի աշխատասենյակ և այլն),
- շինանյութերի ժամանակավոր պահեստավորման և թափոնների կուտակման ժամանակավոր վայրերը,
- շին. աշխատանքներում անհրաժեշտ հիմնական մեքենա-սարքավորումների կայանատեղիները:
- Շին. հրապարակի տարածքում կնախատեսվի պարզարան, որտեղ կուղղորդվեն անձրևաջրերը և շինարարական հսքաջրեր: Պարզարանի պարզեցված ջուրը կօգտագործվի տարածքի ջրցանի համար, իսկ մնացորդային նստվածքը շինաղբի հետ կտեղափոխվի աղբավայր:

Բետոն մատակարարող և բետնամղիչ մեքենաների լվացումը կիրականացվի շինարարական հրապարակից դուրս, այդ նպատակով նախատեսված վայրում:

Անիվ

Կոմունիկացիաների վերատեղադրում չի նախատեսվում: Շինարարության նախապատրաստական փուլում կիրականացվեն անհրաժեշտ կոմունիկացիաների միացման աշխատանքները՝ գոյություն ունեցող գծերին (էլ. էներգիա, լույս, ջուր):

ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՈՄԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Շինմոնտաժային աշխատանքների իրականացման տեխնոլոգիայի տեսանկյունից շինարարությունն իրականացվելու է ավանդական եղանակներով՝ կիրառելով շինարարական կազմակերպության սեփական շինարարական մեքենաները և մեխանիզմները, իսկ բացակայության դեպքում՝ վարձակալել դրանք:

Մինչ շինարարական աշխատանքներ սկսելը Կապալառուն պետք է ունենա անհրաժեշտ բոլոր համաձայնությունները, տրված ՏԻՄ-երի կողմից՝ կապված գոյություն ունեցող կոմունիկացիաների, էլեկտրագծերի և գազատարի հետ հատման, շինարարական աղբի տեղափոխման, գործող ավտոճանապարհների տարածքում շինաշխատանքների իրականացման վերաբերյալ և այլն:

Էլեկտրահաղորդիչ գծերի, խմելու ջրի խողովակաշարի կամ այլ կոմունիկացիաների հետ հատման հատվածներում շինարարական աշխատանքները պետք է իրականացվեն համապատասխան մարմինների ներկայացուցիչների ներկայությամբ և թույլտվությամբ: Շինարարության նախապատրաստական փուլում իրականացվելու են հետևյալ աշխատանքները.

- Ժամանակավոր ցանկապատի տեղադրում, շին. հրապարակի տարածքում տեղեկատվական վահանակների տեղադրում,
- ըստ անհրաժեշտության՝ կոմունիկացիաների վերատեղադրում և տեղափոխում,

- միացում գոյություն ունեցող կոմունիկացիաներին,
- ժամանակավոր շինությունների և ինժեներական ցանցերի տեղադրում,
- անիվների լվացման կետի տեղադրում,
- անվտանգության նշանների տեղադրում,
- հակահրդեհային միջոցների տեղադրում,
- բանվորների հրահանգավորում անվտանգության տեխնիկայի վերաբերյալ:

Շինարարության նյութատեխնիկական մատակարարումը նախատեսվում է իրականացնել լիցենզավորված շինարարական կազմակերպություններից:

Շինարարության նյութատեխնիկական մատակարարումը նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ սխեմայով.

- Շաղախը և բետոնը կառաքվեն մոտակա բետոնաշաղախային հանգույցներից՝ մասնագիտացված տրանսպորտային միջոցներով: Առաքումը կկազմակերպվի այնպիսի պարբերականությամբ, որ ապահովվի շին. աշխատանքների անընդհատությունը:
- Հավաքովի ե/բ կոնստրուկցիաների էլեմենտների պատրաստման համար խորհուրդ է տրվում օգտագործել գործունեության հարակից տարածքների և Երևան քաղաքի շինարարական արդյունաբերության հզորությունները:
- Առանձին ամրանային ձողերը և կմախքները, մետաղական կոնստրուկցիաները, մոնտաժային իրերն ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցներով կբերվեն անմիջապես շինարարական հրապարակ, որտեղ կիրականացվի դրանց տեղադրումն ու պահեստավորումը:
- Հարդարման նյութերը կարող են առաքվել ինչպես անմիջապես շինհրապարակ, այնպես էլ շինարարական կազմակերպության բազա՝ հետագա առաքման նպատակով:
- Փոխադրամիջոցների և շինարարական մեքենաների տեխնիկական սպասարկումն ու վերանորոգումը նախատեսվում է իրականացնել համապատասխան մասնագիտացված ավտոտեխսպասարկման կետերում:

Կրթահամալիրի շենքի կառուցման ընթացքում բացառապես կօգտագործվեն նոր և տեխնիկական պահանջներին բավարարող շինարարական

նյութեր, որոնք ձեռք կբերվեն բացառապես լիցենզավորված մատակարարներից: Կբացառվի հրապարակում բետոնաշաղախային խառնուրդի պատրաստման գործընթացը: Համապատասխան մակնիշի բետոնախառնուրդի առաքումը դեպի հրապարակ կիրականացվի բետոնախառնիչներով մոտակա բետոնաշաղախային հանգույցներից՝ կապալառուի հետ պայմանագրային հիմունքներով համապատասխան առաքման հաճախականությամբ՝ ապահովելով աշխատանքների կատարման անընդհատությունը հրապարակում:

Հրապարակում սորոն նյութերը (ավագ, խիճ, հողային հանույթ և այլն) կպահվեն պաստառներով ծածկված վիճակում, շինարարական կոնստուկցիաները (ամրաններ և այլն) հողային շերտից բարձր և ծածկերի տակ՝ բացառելու համար արտաքին միջավայրի ազդեցությունները և հաշվի առնելով վերջիններիս վարքի կոռոզիոն առանձնահատկությունները, իսկ մնացած շինարարական նյութերի պահապանումը հրապարակում կիրականացվի նորմատիվատեխնիկական պահանջներին համապատասխան:

Շինանյութերի ժամանակավոր պահեստավորումը, թափոնների կուտակման վայրերը և այլն, կազմակերպվելու են բացառապես նախատեսվող գործունեության վարչական տարածքի սահմաններում:

Շինարարական տեխնիկայի մուտքը դեպի գործունեության տարածք նախատեսվում է իրականացնել գոյություն ունեցող ճանապարհով՝ հնարավորինս չխոչընդոտելով գործող դպրոցի բնականոն առօրյային և դպրոցի հարակից տարածքի երթևեկությանը:

Շինարարական աղբը շինհրապարակից պարբերաբար կհեռացվի տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից հատկացված վայր՝ ծածկով ապահովված բեռնատարներով:

Կենցաղային աղբի կուտակման համար շին. հրապարակն ապահովված կլինի համապատասխան աղբամաններով: Կենցաղային աղբը, որի ընդհանուր քանակը շինարարության ողջ ընթացքում կանխատեսվում է մոտ 3տ, կտեղափոխվի աղբահավաք ծառայություն իրականացնող ընկերության կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով:

Շին. աշխատանքների ընթացքում կպահպանվեն ՀՀ կառավարության 2002թ. ապրիլի 20-ի N 438 որոշմամբ հաստատված կարգի 43-րդ կետի պահանջները, համաձայն որի հիմնարկները, իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք աշխատանքների կատարման ժամանակ պատմական, գիտական, գեղարվեստական և այլ մշակութային արժեք ունեցող հնագիտական և մյուս օբյեկտների հայտնաբերման պահից պարտավոր են դադարեցնել աշխատանքները և դրա մասին անհապաղ հայտնել լիազորված մարմնին:

Շինարարության նորմատիվ տնտղությունը որոշվել է հաշվի առնելով օբյեկտի նշանակությունը, կոնստրուկտիվ բնութագիրն ու շինարարության ընդհանուր ծավալը:

Շինարարության նորմատիվ ժամկետը որոշվել է ըստ օրացույցային ժամանակացույցի և կազմում է 22 ամիս:

Շինարարական աշխատանքների իրականացման համար ներգրավված բանվորական ուժը հիմնականում պետք է լինի բարձր որակավորում ունեցող մասնագետների բրիգադ: Ոչ մասնագիտական բանվորական ուժի կիրառումը պետք է հասցվի նվազագույնի: Շինարարության ընդհանուր ղեկավարությունը իրագործվելու է տեղամասի պետի և աշխղեկի կողմից:

Շինարարության ընթացքում պահանջվող աշխատողների միջինը թիվը գնահատվում է 45 մարդ, որից.

- ✓ ինժինեռատեխնիկական անձնակազմ՝ 5 մարդ,
- ✓ բանվորներ՝ 40 մարդ (ներառյալ՝ օժանդակ տնտեսությունները):

ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԵՎ ՎԹԱՐԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐ

Նախագծով նախատեսվող կրթահամալիրը հանրային նշանակության շենք է, որի կառուցման և հետագա շահագործման ընթացքում անհրաժեշտ է ապահովել մարդկանց կյանքի և առողջության պաշտպանությունը, շինարարական տարածքի և շրջակա միջավայրի անվտանգությունը արտակարգ և վթարային իրավիճակների դեպքում:

Բաժինը ներառում է արտակարգ իրավիճակների կանխարգելման և արձագանքման միջոցառումները շինարարական փուլում և շահագործման ընթացքում:

Հնարավոր արտակարգ իրավիճակների տեսակները

Շինարարության ընթացքում

- Շինարարական մեքենաների և մեխանիզմների վթարներ,
- Էլեկտրական ցանցերի կամ տեխնիկական սարքավորումների կարճ միացում,
- Հրդեհներ՝ վառելիքի, լաքաներկերի արտահոսքից,
- Բարձրությունից անկման, փլուզման կամ նյութերի փոխադրման ընթացքում դժբախտ պատահարներ,
- Վթարներ հողային աշխատանքների ժամանակ (փորվածքների փլուզում, գազատարների վնասում),
- Արտահոսք կամ աղտոտում՝ շինարարական թափոնների հետևանքով:

Շահագործման ընթացքում

- Երկրաշարժեր (տարածքը գտնվում է 9 բալանոց սեյսմիկ գոտում),
- Հրդեհներ՝ էլեկտրական, կաթսայատան կամ լաբորատորիայի տարածքներում,
- Գազի արտահոսք կամ պայթյուն,
- Ջրհեղեղներ կամ փոթորիկներ,
- Սոցիալ-տեխնաձին իրավիճակներ՝ զանգվածային տարհանման անհրաժեշտությամբ:

Արտակարգ իրավիճակների կանխարգելման միջոցառումներ

Շինարարության ընթացքում

Շինարարական աշխատանքները իրականացվելու են ՀՀ «Արտակարգ իրավիճակների մասին», «Աշխատանքի անվտանգության մասին» և

համապատասխան ՇՆ-երի պահանջներին համապատասխան: Շինարարական տարածքում սահմանվում են անվտանգության գոտիներ և անցանքի ուղիներ, նշագծված են տարհանման ուղղությունները: Շինհրապարակում տեղադրվում է հրդեհային վահան՝ կրակմարիչներով (ոչ պակաս քան 2 հատ՝ յուրաքանչյուր 100 մ² տարածքի համար), ավազի և ջրի տարաներով: Կրակմարիչներ և պաշտպանիչ միջոցներ (բահեր, դույլեր, վառելիքի համար փակ տարաներ) տեղադրվում են կաթսայատան և պահեստային տարածքներում: Էլեկտրամոնտաժային աշխատանքների ընթացքում կիրառվում են միայն ստուգված և մեկուսացված մալուխներ, արգելվում է բաց լարերի օգտագործումը: Շինարարության ընթացքում աշխատողների համար կազմակերպվում է անվտանգության հրահանգավորում և պարբերական ուսուցում:

Արտակարգ իրավիճակի դեպքում (հրդեհ, փլուզում, արտահոսք) աշխատանքները անհապաղ դադարեցվում են, և կատարվում է ահազանգ՝ ՆԳՆ Փրկարարական ծառայության տարածքային ստորաբաժանմանը և պատվիրատուին:

Շինարարական հարթակում պարտադիր է առաջին բուժօգնության դեղատուփի առկայությունը և նշանակված պատասխանատու անձ՝ վթարների արձագանքման համար:

Շահագործման ընթացքում

Շենքը նախագծված է սեյսմակայունության 9 բալանոց գոտու պահանջներին համապատասխան՝ ՀՀՇՆ 20.04-2020 «Երկրաշարժադիմացկուն շինարարություն» նորմերի հիման վրա: Նախատեսված են երկու հիմնական տարհանման ելքեր, որոնք նշված են լուսային ցուցանակներով և ապահովված են հոսանքազրկման դեպքում վթարային լուսավորությամբ: Տեղադրվում են հրդեհային ազդարարման, ծխատար և հակահրդեհային ավտոմատ համակարգեր: Շենքի յուրաքանչյուր հարկում տեղադրվում են կրակմարիչներ, իսկ արտաքին տարածքում՝ ջրային հիդրանտներ: Կաթսայատանը տեղադրվում է գազի արտահոսքի զգուշացման ավտոմատ համակարգ, օդափոխության

վթարային անջատման մեխանիզմով: Էլեկտրական համակարգերը հագեցած են գերբեռնվածությունից և կարճ միացումից պաշտպանիչ սարքերով:

Շենքում տեղադրված է օդափոխության և ծխատար համակարգերի վթարային անջատման կառավարման կետ, ինչպես նաև ծխի հեռացման ավտոմատ համակարգ հանդիսությունների և մարգադահլիճի համար:

Արտակարգ իրավիճակների արձագանքման կազմակերպում

Շահագործման փուլում կազմվելու է Արտակարգ իրավիճակների արձագանքման ներքին պլան, որը սահմանում է գործողությունների հերթականությունը, պատասխանատուների պարտականությունները, տարհանման ուղիներն ու հավաքման կետերը:

Արտակարգ ծառայությունների հասանելիություն և համակարգում

Կրթահամալիրն ունի հասանելիություն համայնքային ճանապարհային ցանցին՝ ապահովելով հրշեջ և շտապ օգնության մեքենաների մուտքը: Ամենամոտ հրշեջ-փրկարար ստորաբաժանումը գտնվում է Մեծամոր քաղաքում, մոտ 10–12 կմ հեռավորության վրա (միջին արձագանքման ժամանակ՝ 10–15 րոպե): Հիդրանտը և ջրագծերը նախատեսված են արտաքին հրդեհաշիջման ապահովման համար:

Շինարարության ընթացքում անբարենպաստ օդերևութաբանական պայմանների ժամանակ կիրառվող միջոցառումներ

Շինարարական աշխատանքների կազմակերպման ընթացքում անհրաժեշտ է ապահովել աշխատողների և շրջակա միջավայրի անվտանգությունը նաև անբարենպաստ եղանակային պայմաններում, որոնք կարող են բացասաբար ազդել աշխատանքի որակի, անվտանգության և տեխնիկական գործընթացների վրա:

Հաշվի առնելով նախագծային տարածքի՝ Արմավիրի մարզի Ամասիա բնակավայրի կլիմայական առանձնահատկությունները, նախատեսվում են հետևյալ կանխարգելիչ և կազմակերպչական միջոցառումները:

Քամու ուժեղացման (քամու արագությունը $>10-12$ մ/վրկ) դեպքում՝

- Դադարեցվում են բարձրության վրա իրականացվող աշխատանքները՝ շինարարական մոնտաժներ, բետոնման, ծածկի, տանիքի կամ մետաղական կառուցվածքների տեղադրում:
- Տեղադրված աշտարակային կամ շարժական բեռամբարձիչները, պլատֆորմներն ու կրունկները ամրացվում են արտադրողի հրահանգներին համապատասխան:
- Թեթև նյութերի (տանիքի ծածկ, մեկուսիչներ, սալիկներ) պահեստավորումը կատարվում է փակ տարածքներում կամ ծանրաբեռնված կշռաքարերով՝ քամուց քշվելու ռիսկի բացառման համար:
- Ներկման և ավազապատման աշխատանքները չեն իրականացվում ուժեղ քամու կամ փոշու բարձրացման պայմաններում՝ աղտոտումից և նյութերի կորուստներից խուսափելու նպատակով:
- Տարածքում տեղադրվում են փչվող նյութերի ամրացման և անվտանգության ստուգման պարբերական միջոցառումներ:

Անհողմություն (քամու արագությունը <1 մ/վրկ) և թանձր մառախուղ՝

- Թանձր մառախուղի կամ տեսանելիության <100 մ պայմաններում դադարեցվում է շինտեխնիկայի ինտենսիվ շահագործումը և նյութերի փոխադրումը՝ բախումների կամ դժբախտ պատահարների կանխման նպատակով:
- Տարածքում կազմակերպվում է լրացուցիչ լուսավորություն և ազդանշանային համակարգեր (թարթող լույսեր, ձայնային ազդակներ) մեքենաների և մարդկանց շարժը համակարգելու համար:

- Անհողմության դեպքում դադարեցվում են թունավոր կամ գոլորշի արձակող նյութերի (բիտում, ներկանյութեր, լուծիչներ) օգտագործման աշխատանքները՝ տեղային օդի աղտոտումից խուսափելու համար:
- Կազմակերպվում է պարբերական օդափոխություն՝ հատկապես փակ տարածքներում իրականացվող աշխատանքների ժամանակ:

Չոր և տաք եղանակ (բարձր ջերմաստիճան $> 30^{\circ}\text{C}$, ցածր խոնավություն)

- Աշխատանքները կազմակերպվում են օրվա սառը ժամերին՝ առավոտյան և երեկոյան ժամերին:
- Տարածքում ապահովվում է խմելու ջրի մշտական մատչելիություն և հանգստի սովերային հատվածներ:
- Մարդիկ ապահովվում են թեթև, ոչ այրվող և օդաթափանց հագուստով, գլխարկներով:
- Փոշու տարածման կանխման համար իրականացվում է տարածքի և ճանապարհների պարբերական խոնավեցում (ջրցանում):
- Թեթև տանիքային կամ մեկուսիչ նյութերի հետ աշխատանքները դադարեցվում են ուժեղ տաքացման ($> 40^{\circ}\text{C}$) և հալման ռիսկի դեպքում:
- Տաք եղանակին բետոնման և սվաղման աշխատանքները կատարվում են խոնավացման միջոցներով՝ չորացումից և ճաքերից խուսափելու համար:

Տեղատարափ անձրև, ձյուն, կարկուտ կամ ցրտահարություն

- Անձրևի կամ ձյան ժամանակ դադարեցվում են հողային և բետոնման աշխատանքները՝ հողի փլուզումներից և հիդրոտեխնիկական վնասներից խուսափելու համար:
- Բետոնե հիմքերի և պատերի վրա տեղադրվում են ժամանակավոր ծածկույթներ՝ ջրի ներթափանցումը կանխելու համար:
- Մետաղական մակերեսների ներկման աշխատանքները դադարեցվում են՝ խտացած խոնավությունից և ցրտահարումից խուսափելու նպատակով:

- Թույլ տեսանելիության պայմաններում սահմանվում է աշխատանքային տարածքի սահմանափակում՝ բացառելով տեխնիկայի և մարդկանց չհամակարգված շարժը:

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

Դիտարկվող տարածքը գտնվում է ՀՀ Արմավիրի մարզի, Մեծամոր համայնքի, Ամասիա բնակավայրի, 1-ին փողոցի 42 հողամասում: Հողամասի իրավունքի տեսակը՝ անհատույց օգտագործում, հողի նպատակային նշանակությունը՝ բնակավայրերի, իսկ գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ հասարակական կառուցապատման: Հողամասի նպատակային նշանակությունը համապատասխանում է նախագծի իրականացման նպատակներին:

Դպրոցի կառուցման համար հատկացված տարածքն իրենից ներկայացնում է կառուցապատված տարածք: Հողամասի մակերեսը կազմում է 0.815 հա: Ըստ ինժինեռակրաբանական ուսումնասիրության տվյալների կառուցապատման ենթակա տարածքում բուսաշերտը բացակայում է: Տարածքում առկա ծառերը (10-12 թեղի տեսակի) տեղայնացված են կառուցապատման ենթակա տարածքից անջատ, տարածքի եզրագծով: Առկա ծառերի վրա որևէ ազդեցություն չի կանխատեսվում՝ Բնապահպանական կառավարման պլանով նախատեսված միկջոցառումների պատշաճ իրականացման դեպքում:

Կից գտնվում են՝ ներհամայնքային նշանակության ճանապարհներ, կից տարածքներով անցնող ինժեներական գծեր և հաղորդակցուղիներ, բնակելի տներ:

Գեոմորֆոլոգիական

Գեոմորֆոլոգիական տեսակետից ուսումնասիրվող տարածքը գտնվում մարզկենտրոնից՝ 8 կմ հարավ: Տվյալ տարածքում բարձրանիշերը տատանվում են՝ 870 -890 մետրերի սահմաններում:

Երկրաբանական կառուցվածքը

Ըստ հորատման, ֆոնդային նյութերի և տարածաշրջանի մանրամասն տեղագնման շրջանի երկրաբանական կառուցվածքի ձևավորման գլխավոր

գործոնը՝ ուսումնասիրության ենթակա ենթաշրջանների սահմաններում տարածված ամենահին բնահող-ապարները ստորին չորրորդականի և պալեոգենի հասակի լճային, լճա-ալյուվիալ և հրաբխային գոյացումներն են:

Վերնաշերտերում ամենալայն տարածում ունեցող բնահողերը ներկայացված են գետա-լճային ծագման ավազա-խճավազային նստվածքներով, որոնք տարբեր հորիզոնների վրա շերտադասվում են ավազա-կավավազային շերտերով:

Տարածքի երկրաբանական նկարագրությունը

Տարածքի երկրաբանական կտրվածքն ուսումնասիրվել է հորատման եղանակով ֆոնդային նյութերի համադրմամբ, գրունտների լաբորատոր հետազոտությամբ: Ուսումնասիրվող տարածքում առանձնացվել է գրունտների երկու շերտ: Ստորև բերվում է այդ շերտի լիթոլոգիական նկարագրությունը և նրանց ֆիզիկա-մեխանիկական հատկությունները:

Շերտ-1 Տարբեր ապարների մանրախճային նստվածքներ ավազակավի լցոնով: Գրունտը պինդ է, լցոնը՝ շագանակագույն և պինդ թանձրության: Դրանք ժամանակակից դեյուվիալ-պրոյուվիալ առաջացումներ են: Գրունտն ըստ շահագործման դժվարության՝ համաձայն ՄՆԻՊ IV-2-84-ի (13) IV կարգ է:

Շերտ-2 Բեկորային բազալտներ՝ ամուր, բաց մոխրագույն, ծակոտկեն, շատ հաճախ խոռոչավոր, տեղ-տեղ բեկորա-խճաքարային նստվածքներ մոտ 10-25% պարունակությամբ, ավազա-խճավազային լրացումով: Չորրորդական հասակի հրաբխային ապարներ են: Գրունտներն ըստ շահագործման դժվարության համաձայն ՄՆԻՊ IV-2-84 -ի (19) VII կարգ է:

Հիդրոերկրաբանական պայմանները

Հիդրոերկրաբանական տեսակետից ուսումնասիրվող տարածքի ինժեներա-երկրաբանական պայմանների, մասամբ լանջային-գրավիտացիոն պրոցեսների զարգացման վրա ազդող կարևոր գործոններից են հանդիսանում ստորգետնյա ջրերը, որոնց ձևավալորումն ու բնույթը, իրենց հերթին

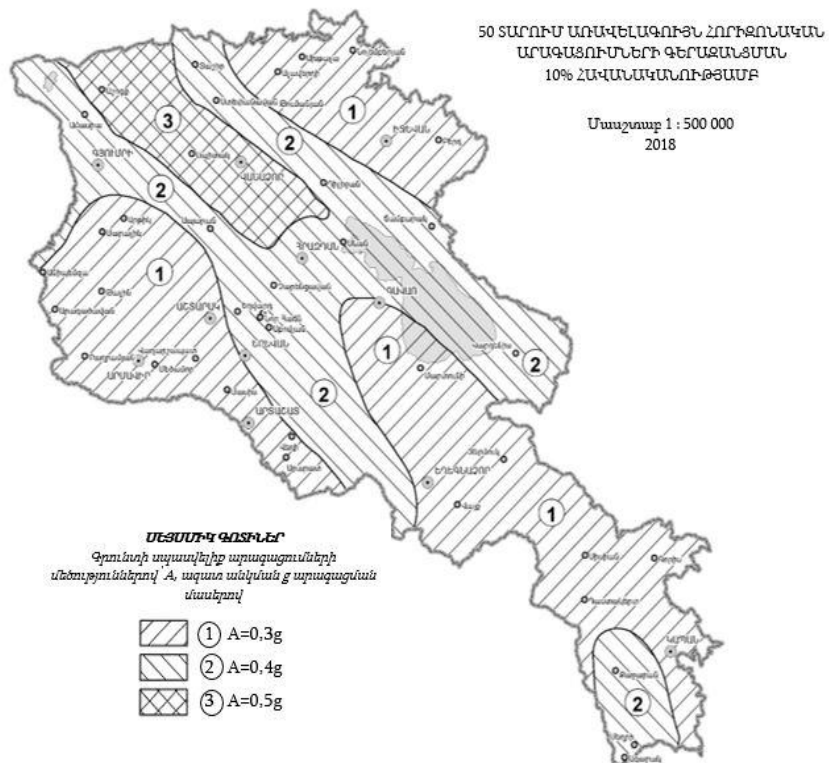
ուղղակիորեն կախված է տարածքի ֆիզիկա-աշխարհագրական պայմաններից և երկրաբանա-լիթոլոգիական առանձնահատկություններից: Տարածաշրջանում գրունտային ջրերի տեղամասերը գտնվում են ցածր հորիզոնների վրա, քանի որ հրաբխածին կազմավորումները բնութագրվում են ճեղքավորվածությամբ: Ուսումնասիրվող տարածքում ըստ մինչև 12.0զծ/մ խորությամբ փորված հորատանցքներում ստորգետնյա ջրեր չեն բացահայտվել և ըստ արխիվային նյութերի գտնվում են 20.0մ-ից ցածր հորիզոններում:

Երկրաբանական և ինժեներա-երկրաբանական պրոցեսները և երևույթները

Ֆիզիկաերկրաբանական վտանգավոր երևույթներ ինչպիսիք են կարստը, սողանքը, քարաթափությունը, փլուզումը և այլն, բացակայում են:

Համաձայն ՀՀՇՆ 20.04.2020թ.-ի տարածքը գտնվում է I (Առաջին) սեյսմիկ գոտում: Տեղամասի հաշվարկային սեյսմիկությունը ըստ սպասվող առավելագույն արագացման գործակցի (g) արտահայտմամբ կկազմի՝ 0.3g:

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ ՀԱՎԱՆԱԿԱՆ ՄԵՑՄՄԻՎ ՎՏԱՆՊԻ
ԳՈՏԻԱՎՈՐՄԱՆ ՔԱՐՏԵԶ**

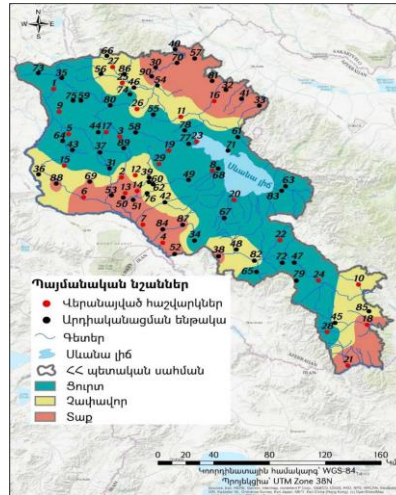
Նկար . ՀՀ սեյսմիկ գոտիների քարտեզ

ՀՀ Արմավիրի մարզի Մեծամոր համայնքի Ամասիա բնակավայրի կառուցապատման ենթական տարածքի ինժեներա - երկրաբանական ուսումնասիրությունների հաշվետվությունը ներկայացված է Հավելվածում:

Կլիմա

Տեղամասի շրջանի կլիման ցամաքային է, չափավոր տաք, չոր: Մոտակա օդերևութաբանական կայանը գտնվում է Արմավիր քաղաքում: Համաձայն այդ կայանի տվյալների տարեկան միջին ջերմաստիճանը կազմում է 11.8°C, գրանցված բացարձակ առավելագույնը 41.5°C, բացարձակ նվազագույնը -31.4°C: Միջին տարեկան օդի հարաբերական խոնավությունը կազմում է 60%, ամենացուրտ ամսվա միջին ամսականը 75%, ամենաշոգ ամսվա միջին ամսականը 46%:

Կլիմայական բնութագրերը բերված են ՀՀՇՆ 22-01-2024 «Շինարարական կլիմայաբանություն» ՀՀ շինարարական նորմերը» փաստաթղթից՝ տարածքին ամենամոտ գտնվող Արմավիր կայանից և ներկայացված են 1-11-րդ աղյուսակներում:

Նկար Կլիմայական գոտիների քարտեզ

Տեղանքի կլիման բնորոշվում է որպես չոր ու տաք մայրցամաքային՝ տաք և երկարատև ամառներով ու մեղմ, սակայն երբեմն խիստ ցուրտ ձմեռներով: Տարեկան միջին ջերմաստիճանը կազմում է շուրջ $+11.8^{\circ}\text{C}$, իսկ բացարձակ նվազագույնը՝ -31.4°C , առավելագույնը՝ $+41.5^{\circ}\text{C}$: Ամենատաք ամիսներն են հուլիսն ու օգոստոսը՝ միջին օրական ջերմաստիճանով շուրջ $+22^{\circ}\text{C}$, իսկ ամենացուրտը՝ հունվարը՝ մոտ -4°C : Տաք օրերի քանակը բարձր է. օդի ջերմաստիճանը $\geq 30^{\circ}\text{C}$ գրանցվում է տարեկան մոտ 30 օր, իսկ $\geq 35^{\circ}\text{C}$ ՝ մինչև 10 օր: Օդի հարաբերական խոնավությունը տարվա ընթացքում տատանվում է 46–76 % սահմաններում՝ նվազագույնը հուլիսին: Տեղումների տարեկան քանակը միջինում 254 մմ է, որոնցից մեծ մասը գրանցվում է ապրիլ-մայիս ամիսներին: Քամիները հիմնականում թույլ են՝ միջին տարեկան արագությունը մոտ 0.9 մ/վ, գերակշռող ուղղությունը՝ արևմտյան և հյուսիս-արևմտյան: Ձմռան շրջանը տևում է շուրջ 72 օր՝ դեկտեմբերի սկզբից մինչև փետրվարի կեսը: Այս համադրությամբ Արմավիրը ունի շոգ, չոր ամառ և համեմատաբար ցուրտ, կարճատև ձմեռ՝ բնորոշ Արարատյան դաշտի կիսաանապատային կլիմային:

Աղյուսակ 1 Օդի միջին ջերմաստիճան

Բնակավայրի անվանումը	Միջին ջերմաստիճանը ըստ ամիսների. °C												Միջին տարեկան. °C	Բացարձակ նվազագույն. °C	Բացարձակ առավելագույն. °C
	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր			
Արմավիր	-4.1	-1.3	5.4	12.5	17.4	21.9	25.8	25.3	20.2	13.0	5.7	-0.8	11.8	-31.4	41.5

Աղյուսակ 2 Օդի միջին առավելագույն (մ.ա.) և միջին նվազագույն (մ.ն.) ջերմաստիճանը

Բնակավայրի անվանումը	մ.ա/մ.ն.	ըստ ամիսների. °C												Միջին տարեկան. °C
		Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր	
Արմավիր	մ.ա.	1.4	4.8	12.0	19.4	24.5	29.4	33.4	33.1	28.5	21.0	12.5	4.4	18.7
	մ.ն.	-8.4	-6.1	-0.4	5.8	10.4	14.3	17.8	16.9	11.7	5.9	0.5	-4.8	5.3

Աղյուսակ 3 Ձմռան սկիզբը, վերջը և տևողությունը (օդի 0 °C ջերմաստիճանի կայուն անցումը գարնանը և աշնանը)

Բնակավայրի անվանումը	Սկիզբ	Վերջ	Տևողություն, օր
Արմավիր	10 դեկտեմբեր	19 փետրվար	72

Աղյուսակ 4 Օդի դիտված բացարձակ առավելագույն (ա) և նվազագույն (ն) ջերմաստիճանը

Բնակավայրի անվանումը	ա/ն	ըստ ամիսների. °C												Տարեկան
		Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր	
Արմավիր	ա.	17.9	21.0	28.5	33.0	35.0	38.8	41.5	40.5	37.8	35.0	24.5	19.6	41.5
	ն.	-31.4	-31.0	-22.7	-9.6	0.3	3.1	7.3	7.4	-2.0	-6.6	-17.3	-30.0	-31.4

Աղյուսակ 5. Օդի նշված ջերմաստիճաններով օրերի միջին (մ) և առավելագույն (ա) քանակը տաք ժամանակահատվածի համար

Ամիս	Օդի ջերմաստիճանը, °C (առավելագույն ջերմաչափի տվյալներով)							
	≥ 25		≥ 30		≥ 35		≥ 40	
	Արմավիր							
Հունիս	26.9	30	14.0	30	1.5	8		
Հուլիս	30.8	31	27.5	31	9.9	24	0.1	2
Օգոստոս	30.8	31	27.5	31	7.9	25	0.1	3

Աղյուսակ 6. Օդի նշված ջերմաստիճաններով օրերի միջին (մ) և առավելագույն (ա) քանակը ցուրտ ժամանակահատվածի համար

Ամիս	Օդի ջերմաստիճանը, °C (առավելագույն ջերմաչափի տվյալներով)									
	≤ 15		≤ 20		≤ 25		≤ 30		≤ 35	
	Արմավիր									
Հունիս	1.5	18	0.5	11	0.1	5	0.01	1		
Հուլիս	4.7	30	1.9	22	0.5	7	0.01	1		
Օգոստոս	2.7	20	1.1	14	0.4	11	0.03	2		

Աղյուսակ 7 Օդի հարաբերական խոնավությունը

Բնակավայրի, օդերևութաբանական կայանի անվանումը	Օդի հարաբերական խոնավությունը, %																
	Ըստ ամիսների												Միջին տարեկան	Ամենացուրտ ամսվա օդի հարաբերական խոնավությունը, %		Ամենատաք ամսվա օդի հարաբերական խոնավությունը, %	
	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր		Միջին ամսական	Միջին ամսական, ժամը 15-ին	Միջին ամսական	Միջին ամսական, ժամը 15-ին
Արմավիր	75	70	62	56	56	50	46	47	51	61	70	76	60	75	60	46	30

Աղյուսակ 8 Նշված սահմաններում օդի միջին օրական ջերմաստիճանով օրերի քանակը

Ջերմաստիճանների սահմանները	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր
Ջերմաստիճանային միջակայք T, °C	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Արմավիր													
	-24.9-ից մինչև - 20.0	0.2	0.1										0.04
	-19.9-ից մինչև - 15.0	1.2	0.6	0.02									0.3
	-14.9-ից մինչև - 10.0	3.2	1.2	0.1								0.04	1.1
	-9.9-ից մինչև - 5.0	7.2	4.1	0.5								0.2	3.8
	-4.9-ից մինչև 0.0	2.6	0.1	3.2	0.03							2.0	11.3
	0.1-ից մինչև 5.0	6.1	9.3	9.8	0.8						0.5	9.9	12.3
	5.1-ից մինչև 10.0	0.5	2.8	13.2	6.2	0.2				0.03	5.3	14.0	2.1
	10.1-ից մինչև 15.0	0.02	0.1	4.0	16.1	6.5	0.5	0.02		1.7	17.0	3.4	0.1
	15.1-ից մինչև 20.0			0.2	6.4	18.0	7.4	0.4	0.7	12.7	7.9	0.1	
0	20.1-ից մինչև 25.0				0.4	6.3	17.5	10.7	13.3	13.8	0.2		
1	25.1-ից մինչև 30.0					0.1	4.6	18.4	6.4	1.6			

2	30.1-ից մինչև 35.0						0.02	1.3	0.6				
---	-----------------------	--	--	--	--	--	------	-----	-----	--	--	--	--

Աղյուսակ 9 Մթնոլորտային տեղումները

Բնակավայրի անվանումը	Տեղումների քանակը <u>միջին ամսական</u> մմ օրական առավելագույն													Ձևաձևակույթ	
	ըստ ամիսների													Տեղումների քանակը նոյեմբեր- մարտ ամիսներին, մմ	Տեղումների քանակը ապրիլ- հոկտեմբեր ամիսներին, մմ
	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր	Տարեկան		
Արմավիր	18	18	23	33	43	24	13	9	11	25	20	17	254	96	158
	19	21	26	30	47	21	38	31	35	30	28	20	47		

Աղյուսակ 10 Քամու հաշվարկային արագությունը

Բնակավայրի անվանումը	Միջին տարեկան մոտոլորտային ճնշումը, (հՊա)	Միջին տարեկան արագությունը, մ/վ	Ուժեղ քամիներով (≥ 15 մ/վ) օրերի քանակը	Հաշվարկային արագությունը (մ/վ), որը հնարավոր է մեկ անգամ <<n>> տարիների ընթացքում		
				25	50	100
Արմավիր	917.1	0.9	15	24	26	27

Աղյուսակ 11. Քամի

Բնակավայրի անվանումը	Ամիսներ	Կրկնելիությունը, % (ըստ ուղղությունների) Միջին արագությունը								Անորորի կրկնելիությունը, %	Միջին ամսական արագությունը, մ/վ	Գերակշռող ուղղությունը հունիս օգոստոս ամիսներին	Միջին արագություններից նվազագույնը ըստ ուղղությունների հուլիսին, մ/վ	Գերակշռող ուղղությունը դեկտեմբեր-փետրվար ամիսներին	Միջին արագություններից առավելագույնը ըստ ուղղությունների հունվարին, մ/վ
		Հյուսիսային	Հյուսիս-արևելյան	Արևելյան	Հարավ-արևելյան	Հարավային	Հարավ-արևմտյան	Արևմտյան	Հյուսիս-արևմտյան						
Արմավիր	Հունվար	7	5	17	8	9	8	28	18	77	0.5	Արլ	1.9	ՀսԱրմ	2.8
		2.2	2.2	1.9	1.9	1.8	2.3	2.5	2.8						
	Ապրիլ	5	7	28	11	9	9	20	11	52	1.3				
		2.8	3.4	2.5	2.7	2.7	3.7	3.0	3.7						
	Հուլիս	3	8	31	16	11	7	16	8	55	1.1				
		2.1	2.5	1.9	2.2	1.1	2.6	2.7	2.6						
	Հոկտեմբեր	5	4	23	16	9	7	22	14	72	0.6				
		2.2	2.8	1.9	2.9	2.8	3.6	3.1	3.8						

Մթնոլորտային օդ

ՀՀ Արմավիրի մարզի Մեծամոր համայնքի Ամասիա բնակավայրի և հարակից շրջանում մթնոլորտային օդի մոնիտորինգի դիտակայաններ չկան: Որոշակի պատկերացում տարածքի օդային ավազանների աղտոտվածության մասին կարելի է ստանալ նաև հաշվարկային եղանակով: Դրա համար ՀՀ բնապահպանության նախարարության «Շրջակա միջավայրի վրա ներգործության մոնիտորինգի կենտրոն» (ներկայումս՝ ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն») ՊՈԱԿ կողմից մշակվել է ուղեցույց ձեռնարկ, ուր ներկայացված են մթնոլորտային օդի ֆոնային աղտոտվածության ցուցանիշների կախվածությունը տվյալ բնակավայրի ազգաբնակչության քանակից:

Աղյուսակ 1.

Բնակչության քանակը (հազ.)	Որոշված նյութերի ֆոնային կոնցենտրացիաները (մգ/մ ³)			
	Փ ոշի	Ծծմբի երկօքսիդ	Ազոտի երկօքսիդ	Ածխա ծնի օքսիդ
50 - 125	0 .098	0.007	0.034	1.3
10 - 50	0 .095	0.006	0.033	1.1
< 10	0 .071	0.006	0.023	0.8

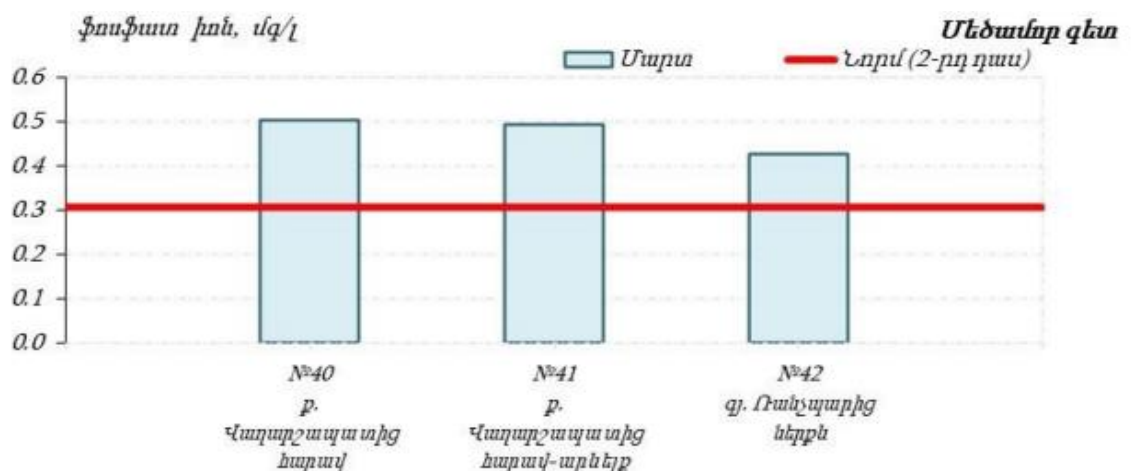
Ամասիա բնակավայրը, ունենալով շուրջ 1012 բնակիչ, դասվում է մինչև 10 հազար բնակչությամբ բնակավայրերի շարքին: Այդ կարգի բնակավայրերի համար ընդունված օդի ֆոնային աղտոտվածության ցուցանիշները, որոնք օգտագործվում են շրջակա միջավայրի վիճակի նախնական գնահատման և նախագծային աշխատանքների ժամանակ, հետևյալն են՝ ծծմբի երկօքսիդը (SO₂)՝ 0.006 մգ/մ³, ածխածնի օքսիդը (CO)՝ 0,8 մգ/մ³, ազոտի երկօքսիդը (NO₂)՝ 0.023 մգ/մ³, ընդհանուր փոշին՝ 0.071 մգ/մ³:5.2.5:

Ջրային ռեսուրսներ

Հայաստանի Հանրապետությունում ջրային ռեսուրսների մոնիթորինգն իրականացվում է շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից: Ջրերի որակի գնահատումն իրականացվում է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունվարի 27-ի N75-Ն որոշման համաձայն: Մակերևութային ջրերի որակի գնահատման համակարգը ջրաքիմիական յուրաքանչյուր ցուցանիշի համար տարբերակում է կարգավիճակի հինգ դաս՝ «գերազանց» (1-ին դաս), «լավ» (2-րդ դաս), «միջակ» (3-րդ դաս), «անբավարար» (4-րդ դաս) և «վատ» (5-րդ դաս): Ջրի քիմիական որակի ընդհանրական գնահատականը ձևավորվում է վատագույն որակ ցուցաբերող ցուցանիշի դասով: Եթե ջրի որակի տարբեր ցուցանիշներ ընկնում են որակի տարբեր դասերի մեջ, ապա վերջնական «Հայհիդրոմետ» ՊՈԱԿ դասակարգման մեջ հաշվի է առնվում վատագույնը: Գործում է հետևյալ սկզբունքը. «Եթե մեկը վատ վիճակում է, ապա բոլորն են վատ վիճակում»:

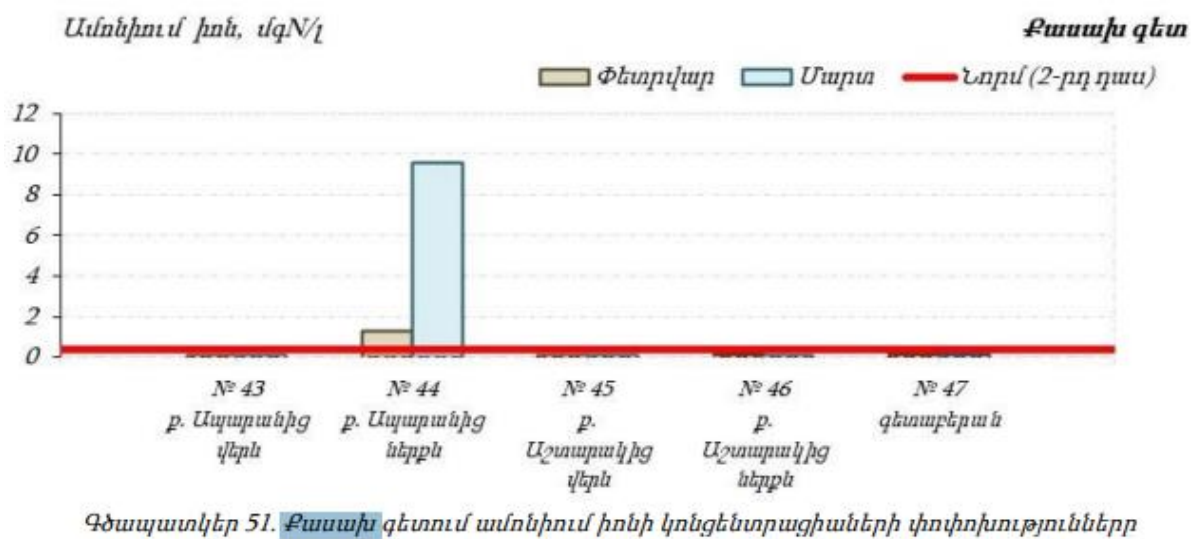
Տարածաշրջանի ջրային ռեսուրսներն են Մեծամոր գետը և Քասախ գետը:

Ըստ 2025թ. -ի 1-ին եռամսյակի հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի ամփոփագրի Մեծամոր-Մեծամոր հիդրոլոգիական դիտակետում բոլոր երեք ամիսներին ջրի ելքերը զգալի ցածր են եղել նորմաներից: Մեծամոր գետի ջրի որակը Վաղարշապատ քաղաքից հարավ, հարավ-արևելք և Ռանչպար գյուղից ներքև հատվածներում երեք ամիսների ընթացքում գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս):

Գծապատկեր 45. Մեծամոր գետում ֆոսֆատ իոնի կոնցենտրացիաների փոփոխությունները

Քասախ գետի ջրի որակը Ապարան քաղաքից վերև և սահմանի մոտ հատվածներում փետրվարին և մարտին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս), Ապարան քաղաքից ներքև՝ փետրվարին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս), մարտին՝ «վատ» (5-րդ դաս), Աշտարակ քաղաքից վերև հատվածում ջրի որակը փետրվարին և մարտին գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս), Աշտարակ քաղաքից ներքև՝ փետրվարին՝ «միջակ» (3-րդ դաս), մարտին՝ «անբավարար» (4-րդ դաս):

Հողային ծածկույթ

Հողը երկրակեղևի մակերեսային փխրուն շերտն է, որը փոփոխվում է մթնոլորտի և օրգանիզմների ազդեցությամբ, լրացվում է օրգանական մնացուկներով: Հողն անընդհատ զարգանում և փոփոխվում է: Բնութագրվում է բերրիությամբ՝ բույսերին մատչելի սննդանյութերով և ջրով ապահովելու ունակությամբ, որի շնորհիվ այն դառնում է արտադրամիջոց, աշխատանքի առարկա, նյութական բարիքների աղբյուր:

Հողը գյուղատնտ. արտադրության հիմնական միջոցն է. ագրոտեխնիկական, ագրոքիմիական ու բարելավող միջոցառումների կիրառմամբ այն կարելի է դարձնել առավել արդյունավետ, որի ցուցանիշը բույսերի բերքատվությունն է:

Արարատյան հարթավայրում առավել ցածրադիր տեղերում ձևավորվել են հումուսով աղքատ գորշ հողեր՝ բաց գորշագույն հողեր ու տիպիկ գորշահողեր՝ աղակալած տարածքներով: Անապատի համար բնորոշ այս հողերի առաջացմանը նպաստել են կլիմայի չորությունը և բուսական ծածկույթի աղքատությունը: Նախատեսվող գործունեության տարածաշրջանի հողերը պատկանում են մուգ շագանակագույն հողերի տիպին: Մուգ շագանակագույն հողերը մակերեսից ունենում են մուգ, երբեմն գորշավուն երանգավորում: Կուլտուրականացված շագանակագույն հողերը ձևավորվում են նախալեռնային հարթությունների վրա, տարբերվում են համեմատաբար հզոր հումուսային հորիզոնով (50-70 սմ) թույլ դիֆերենցված համասեռ պրոֆիլի կառուցվածքով: Հին ոռոգելի հողատեսքերը հիմնականում լվացված են և առանձնանում են որոշակի խտացվածությամբ: Այս հողերը բնութագրվում են խայտաբղետ մեխանիկական կազմով, որը պայմանավորված է ռելիեֆի լիտոլոգիական պայմաններով, ինչպես նաև ներհողային հողմնահարման և ոռոգման ազդեցություններով: Հողերի ձևավորման համար հիմք են հանդիսացել կարծր ապարների հողմնահարման նյութերը, որոնք առանձնանում են ապարների բեկորային բարձր պարունակությամբ:

Նկար Հողերի բնական տիպերի տարածման քարտեզ

Տարածաշրջանի հողերի տիպը կուլտուր-ռոտզելի և աղուտ-ալկալի է: Համաձայն կատարված ինժեներա-երկրաբանական ուսումնասիրությունների բուն կրթահամալիրի տարածքում առկա չէ հողաբուսական շերտ:

Հողերի որակի գնահատումն իրականացվում է ՀՀ առողջապահության նախարարի 2010 թվականի հունվարի 25-ի N 01-Ն հրամանի համաձայն: Հողերի քիմիական կազմի որոշումն իրականացվում է հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի (www.armmonitoring.am): 2022 թվականի հողային ծածկույթի ծանր մետաղներով աղտոտվածության ուսումնասիրման համար դիտարկումներն իրականացվել են Լոռի, Վայոց ձոր, Գեղարքունիկ, Տավուշ, Կոտայք, Արարատ, Սյունիք, Շիրակ և Արմավիրի մարզերում:

Ստորև բերված է Արմավիրի մարզում հողերում մետաղների կոնցենտրացիաների համապատասխան ՍԹԿ-ներից գերազանցման վերաբերյալ տեղեկատվությունը բերված է ստորև

Մարզ/Քաղաք	Վանադիում	Պղինձ	Ցինկ	Քրոմ	Նիկել	Արսեն	Կապար
Գերազանցումը համապատասխան ՍԹԿ-ից, անգամ							
Մեծամոր	1.5	16.7	6.1	21.8	24.3	7.0	-
Արմավիր	1.1-2.5	20.7-28.7	6.8-9.7	14.2-65.2	32.5-41	4.0-6.5	1.4-2.4

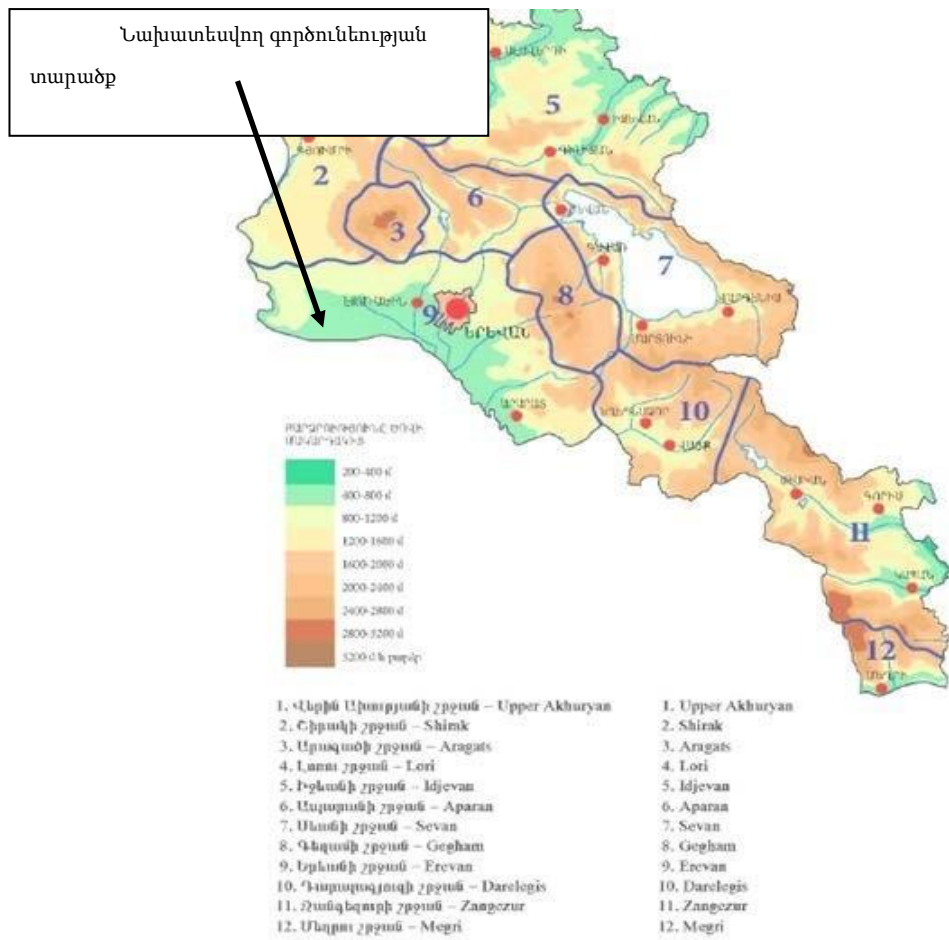
Իրականացվող գործունեության ընթացքում տարածքին հարակից հողերի վրա ազդեցության մեղմացնող միջոցառումներ են իրականացվելու, տարածքը չի աղտոտվելու ծանր մետաղներով, ինչպես նաև այլ շինանյութերով:

Բուսական և կենդանական աշխարհ

Քանի որ նախատեսվող գործունեության տարածքը գտնվում է գյուղական միջավայրում և հանդիսանում է գործող դպրոցի տարածք, ուստի կենսաբազմազանության վերաբերյալ տեղակատվությունը ավելի նպատակահարմար է ներկայացնել տարածաշրջանի կտրվածքով:

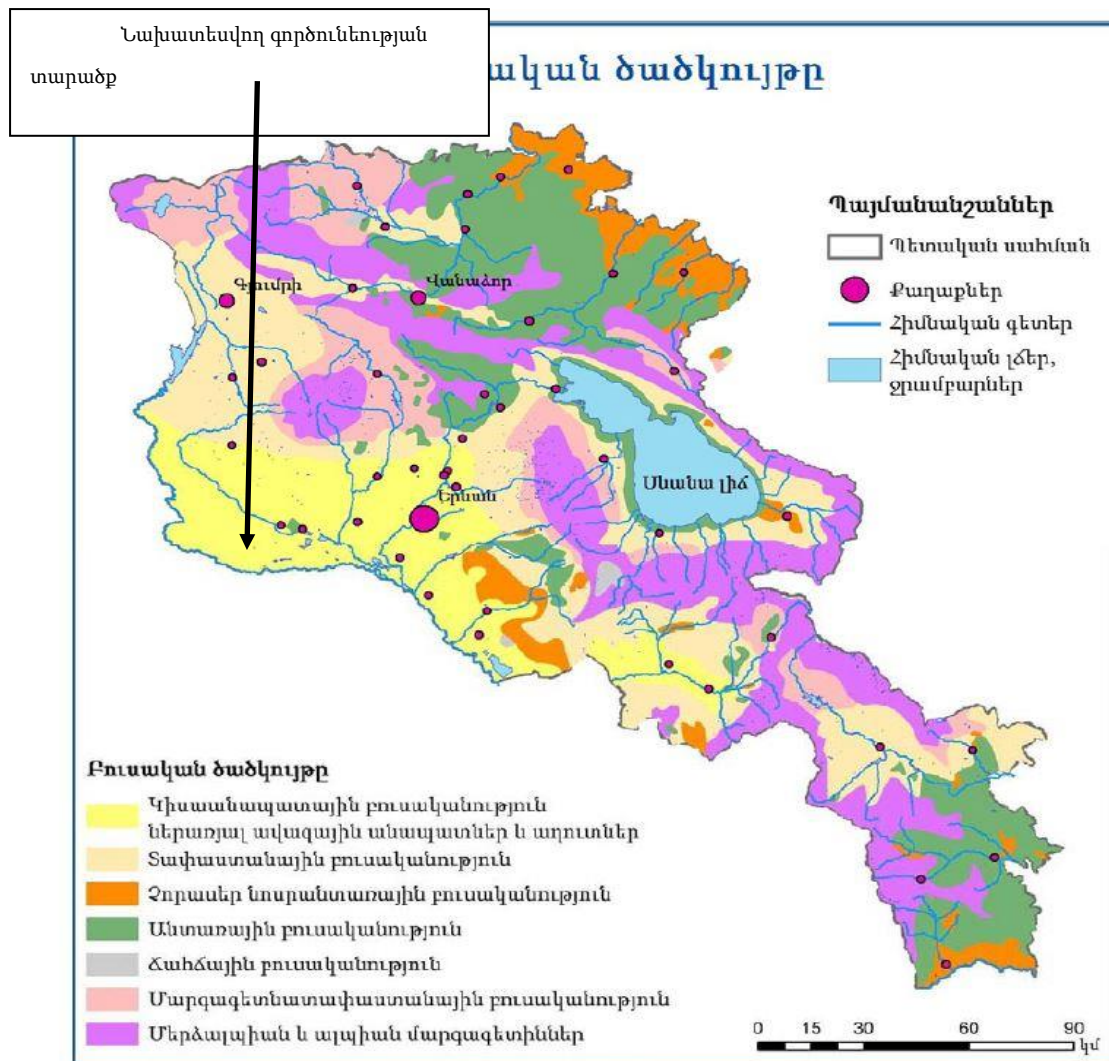
Հայաստանի Հանրապետությունում առանձնացվում է 12 ֆլորիստիկ շրջաններ: Ուսումնասիրվող տեղամասը գտնվում է Երևանի ֆլորիստիկ շրջանում (Հայաստանի Հանրապետության ֆլորիստիկ շրջանները ըստ Կ.Թամանյանի և Գ.Ֆայվուշի, 2009թ) և գրավում է կիսաանապատային լեռնահարթավայրային (500-1000մ.ծ.մ.) լանշաֆտային գոտին, որով և պայմանավորվում է տարածաշրջանի կենսաբազմազանությունը:

Երևանի ֆլորիստիկ շրջանը Հայաստանում երկրորդն է բուսատեսակների թվով, որոնց թիվը 1920 է : Ֆլորիստիկ շրջանի բարձրունքային սահմանները գտնվում է (700-1700մ.ծ.մ.): Բուսականության հիմնական տիպերն են՝ կիսաանապատներ, աղուտացված ճահիճներ, անապատ, տափաստաններ, գիհու նոսրանտառներ: Էնդեմիկ բույսերի քանակը՝ 46 է, Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակների թիվը՝ 144 է, ըստ („Կենսաբանական բազմազանության մասին կոնվենցիա, ՀՀ հինգերորդ ազգային զեկույցից, 2014 թ):

Նկար 1 Հայաստանի Հանրապետության ֆլորիստիկ շրջանները ըստ Կ.Թամանյանի և Գ.Ֆայվուշի (2009թ.)

Ուսումնասիրվող տեղամասը գտնվում է մոտավորապես 870-890մ բացարձակ բարձրության վրա: Այստեղ բուսականության հիմնական տիպերն են կիսաանապատային բուսականություն, ներառյալ ավազային անապատներ և աղուտներ: Բուն ուսումնասիրվող տարածքում անտառածածկ տարածքներ չկան:

Նկար 2 Հայաստանի Հանրապետության քուսական ծածկույթը

Տարածաշրջանին բնորոշ, ՀՀ բույսերի Կարմիր գրքում գրանցված տեսակներ են՝

Նվարդակ քնարածկ (*Lepidium lyratum* L.), Աղածաղիկ կուլպական (*Halanthium kulpianum*), Կալախոտ կասպիական (*Kalidium caspicum*), Օշան Թամամշյանի (*Salsola tamamschjanae*),

Տարածաշրջանում համաձայն Ա. Մաղաքյանի հետազոտությունների, գրանցված է մոտ 130 բուսատեսակ, որոնցից որպես դոմինանտ կարելի է նշել հովվափողազգիներից (*Alismataceae*)՝ հովվափող լանցետային (*Alisma lanceolatum*), սովորական նետախոտը (*Sagittaria sagittifolia* L.), եռատերև նետախոտը (*Sagittaria trifolia* L.), հովանոցազգիներից՝ ակտոնոլեմ

խոշորաբաժակը (*Actinolema macrolema*), աննշմարակող անհարթապտուղը (*Aphanopleura trachisperma*), երնջակ Վանատուրի (*Eryngium vanaturii*), աստղաձաղիկազգիներից՝ վարդատերեփուկ մուշկայինը (*Amberboa moschata*), խոզանափուշ բարակը (*Caucinia tenella*), կանգար տուրնեֆորի (*Gundella turnefortii*), կաթնուկ Թախտաջանի (*Lactuca takhtadzhianii*), խաչածաղկավորներից՝ *Isatis ornitorhynchus* (լրջուն թռչնակտուց), ցախակեռասազգիներից՝ *Sambucus tigranii* (կտտենի, թանթրվենի Տիգրանի), մեխակազգիներից՝ *Acanthophyllum pungens* (փշատերևուկ ծակող), *Allochrysa bungei* (ալոխրուլա բունգեի), *Dianthus libanotis* (մեխակ Լիբանանի), թելուկազգիներից՝ *Bienertia cycloptera* (բիեներցիա շուրջաթև), *Salsola tamamschjanæ* (օշան Թամամջյանի), *Spinacia tetrandra* (սպանախ քառաեզ), լոբազգիներից՝ *Astragalus paradoxus* (գազ տարօրինակ), *Trigonella capitata* (հացհամեմ գլխիկավոր), ֆրանկենազգիներից՝ *Frankenia pulverulenta* (ֆրանկենիա փոշապատ), բորակաթուփազգիներից՝ *Nitraria schoberi* (բորակաթուփ շոբերի), հացազգիներից՝ *Aegilops crassa* (այծակն հաստ), *Triticum araraicum* (ցորեն Արարատյան), կարմրանազգիներից՝ *Tamarix* (կարմրան), *Tanarix octandra* (կարմրան ութառեզանի), զուգատերևազգիներից՝ *Tetradiclis tanella* (տետրադիկլիս բարալիկ) և այլն:

Բուն ուսումնասիրվող և հարակից տարածքներում ՀՀ բույսերի Կարմիր գրքում գրանցված տեսակներ չկան, քանի որ այդ տարածքները ենթարկված են անտրոպոգեն ազդեցության, բնական էկոհամակարգերը ներկայումս խիստ փոփոխված և դեգրադացված են: Ուստի դրանց պահպանության համար հատուկ միջոցառումներ չի նախատեսվում:

Կաթնասուններ

Տեղանքին բնորոշ կաթնասուններից առավել տարածված են՝ Անտառային մուկ (*Apodemus sylvaticus*), Մոխրագույն համստերիկ (*Cricetulus migratorius*), Սովորական դաշտամուկ (*Microtus arvalis*), Սովորական ոգնի (*Erinaceus*

europaeus), Լայնական ռնի (Hemiechinus auritus) - գրանցված է ՀՀ կենդանիների Կարմիր գրքում վտանգված կարգավիճակով, Փոքր ճագարամուկ (Allactaga elater) - գրանցված է ՀՀ կենդանիների Կարմիր գրքում վտանգված կարգավիճակով, Փոքրասիական ճագարամուկ (Allactaga euphratica), Մոխրագույն առնետ (Rattus norvegicus), Տնային մուկ (Mus musculus), Փոքրասիական ավազամուկ (Meriones blackleri Thom.), Պարսկական ավազամուկ (Meriones persicus), Աքիս (Mustela nivalis), Քարակզաքիս (Martes foina), Գայլ (Canis lupus), Սովորական աղվես (Vulpes vulpes), Նապաստակ (Lepus europaeus), Սովորական շնագայլ (Canis aureus), Եղեգնակատու (Felis chaus):

Սողուններ և երկենցաղներ

Տարածաշրջանի հերպետոֆաունան ներկայացված է՝ Սովորական լորտու (Natrix natrix), Ջրային լորտու (Natrix tessellata) Կանաչ դոդոշ (Bufo viridis), Լճագորտ (Pelophylax ridibundus), Երկարատու սցինկ (Eumeces schneideri) - գրանցված է ՀՀ կենդանիների Կարմիր գրքում խոցելի կարգավիճակով, Շերտավոր մողես (Lacerta agilis), Շտրաուխի մողեսիկ (Eremias strauchi), Արևմտյան վիշապիկ (Eryx jaculus), Զիթապտղագույն սահնոձ (Coluber najadum), Մողեսոձ (Malpolon monspessulanus), Անդրկովկասյան գյուրգա (Macrovipera lebetina):

Թռչուններ

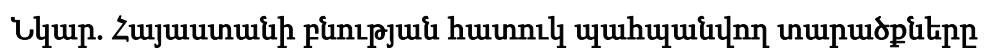
Թռչուններից տարածաշրջանում հանդիպող տեսակներն են՝ Փոքր սուզակ (Podiceps ruficollis), Մոխրագույն տառեղ (Ardea cinerea), Դեղին տառեղ (Ardeola ralloides), Կվակվա (Nycticorax nycticorax), Սպիտակ արագիլ (Ciconia ciconia), Փոքր ջրցուկ (Ixobrychus minutus), Սև ցին (Milvus migrans), Մեծ ճուռակ (Buteo buteo), Սովորական հողմավար բազե (Falco tinnunculus), Մոխրագույն սագ (Anser anser) - գրանցված է ՀՀ կենդանիների Կարմիր գրքում խոցելի կարգավիճակով, Կոնչան բաղ (Anas platyrhynchos), Կարմրազլուխ սուզաբաղ (Aythya ferina), Քարակաքավ (Alectoris chukar), Լոռ (Coturnix coturnix), Սև փարփար (Fulica atra), Եղեգնահավ (Gallinula chloropus), Սովորական կիվիկ (Vanellus vanellus), Կարմրատու կոցար (Tringa totanus), Մորակոցար (Gallinago gallinago), Ճնճուկ

ավազակտցար (*Calidris minuta*), Ոտնացուպիկ (*Himantopus himanto*) - գրանցված է ՀՀ կենդանիների Կարմիր գրքում խոցելի կարգավիճակով, Հայկական որոր (*Larus armenicus*), Սովորական որոր (*Larus ridibundus*), Սպիտակաթև ջրածիժառ (*Chlidonias leucopterus*), Թխակապույտ աղավնի (*Columba livia*), Սովորական կկու (*Cuculus conorus*), Սև մագաղաթն ծիծեռնակ (*Apus apus*), Ոսկեգույն մեղվակեր (*Merops apiaster*),) Ներկարար (*Coracias garrulus*) - գրանցված է ՀՀ կենդանիների Կարմիր գրքում խոցելի կարգավիճակով, Հոպոպ (*Upupa epops*), տափաստանային արտույտ (*Melanocorypha calandra*), Դաշտային արտույտ (*Alauda arvensis*), Փուփուլավոր արտույտ (*Galerida cristata*), Գյուղական ծիծեռնակ (*Hirundo rustica*), Սպիտակ խաղտոնիկ (*Motacilla alba*), Կապտափող սոխակ (*Luscinia svecica*), Սևուկ կարմրատուտ (*Phoenicurus ochruros*), Սևագլուխ քչքչան (*Larus ichthyaetus*), Պարող քարաթռչնակ Պարող քարաթռչնակ (*Oenanthe isabellina*), Սովորական քարաթռչնակ (*Oenanthe Oenanthe*), Սև կեռնեխ (*Turdus merula*), Կապույտ քարակեռնեխ (*Monticola solitarius*), Ծնկլտան գեղգեղիկ (*Phylloscopus collybitus*), Մոխրագույն շահրիկ (*Sylvia communis*), Մեծ երաշտահավ (*Parus major*), Կորեկնուկ (*Miliaria calandra*),), Սովորական դրախտապան (*Emberiza citronella*), Ամուրիկ (*Fringilla coelebs*), Կանեփնուկ (*Carduelis cannabina*), Տնային ճնճուկ (*Passer domesticus*), Սովորական սարյակ (*Sturnus vulgaris*), Սովորական ճայ (*Corvus monedula*), Սովորական կաչաղակ (*Pica pica*), Մոխրագույն ագռավ (*Corvus corone*):

Հարկ է նշել, որ բուն ուսումնասիրվող և հարակից տարածքում ՀՀ կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված կենդանատեսակներ չկան, ինչը բացատրվում է այդ տարածքի բնական էկոհամակարգերի խիստ փոփոխված, տեղանքը բավականին ուրբանիզացված և գյուղատնտեսական և արդյունաբերական նպատակներով օգտագործված լինելու հանգամանքով: Կան, սակայն, մի շարք կենդանատեսակներ, որոնք բավականաչափ հանդուրժող են մարդկային միջամտության նկատմամբ, և մնում են տեղում (օրինակ՝ նապաստակը, ոգնին և այլն): Բացի այդ, որոշ տեսակներ կարող են

Այսպիսով, ուսումնասիրվող տեղամասում բացակայում են ինչպես հազվագյուտ էկոհամակարգեր, այնպես էլ կենդանիների հազվագյուտ տեսակներ, որի հետ կապված դրանց պահպանության համար հատուկ միջոցառումներ չի նախատեսվում:

Հայաստանում կենսաբազմազանության պահպանումը, հիմնականում, իրականացվում է Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում (ԲՀՊՏ) (պետական արգելոցներ, ազգային պարկեր, պետական արգելավայրեր, բնության հուշարձաններ), որտեղ կենտրոնացած է բուսական և կենդանական աշխարհի տեսակազմի մոտ 60-70%-ը, ներառյալ հազվագյուտ, վտանգված, անհետացման եզրին հայտնված և էնդեմիկ տեսակների ճնշող մեծամասնությունը:

«Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին» ՀՀ օրենքին համաձայն բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ են համարվում բնության հուշարձաններ: ՀՀ տարածքի բնության հուշարձանների ցանկը հաստատվել է ՀՀ կառավարության 14.08.2008թ.-ի N967 որոշմամբ: ՀՀ Արմավիրի մարզում գտնվում են բնության հետևյալ հուշարձանները.

Աղյուսակ

	Անվանումը	Գտնվելու վայրը
1	2	3
1.	«Մեծամոր» լիճ	Արմավիրի մարզ, Տարոնիկ գյուղից մոտ 3 կմ հս-արմ
2.	«Զրաճահճային բուսականություն»	Արմավիրի մարզ, Մեծամոր լիճ
3.	«Ավազասեր (պսամոֆիլ) բուսականություն»	Արմավիրի մարզ, քաղ. Վաղարշապատ, Զվարթնոց տաճարի

Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներից ուսումնասիրվող տարածքին ամենամոտ գտնվողը «Որդան կարմիր» պետական արգելավայրն է:

«Որդան կարմիր» պետական արգելավայր, բնության հատուկ պահպանվող տարածք, Հայաստանի Հանրապետության 27 արգելավայրերից մեկը: Կազմավորվել է 1987-ին, ունի 219.85 հա տարածք՝ ՀՀ Արմավիրի մարզում՝ Արարատյան դաշտում Արգավանդ, Արագափ և Ալաշկերտ գյուղերի միջև՝ ծովի մակարդակից 900-950 մ բարձրություններում:

Ստեղծվել է աղուտներում բնակվող որդան կարմիր էնդեմիկ միջատի (Հայկական լեռնաշխարհում գրեթե 3 հազարամյակ օգտագործվել է որպես կարմիր ներկ): Այստեղ պահպանության տակ են որդան կարմիրը և նրա հիմնական կերաբույսերը՝ աղադիմացկուն որդանխոտը և հարավային եղեգը:

Դեռևս 5-րդ դարից մատենագիր աղբյուրները (Մովսես Խորենացի, Ղազար Փարպեցի և ուրիշներ) վկայում են, որ Արաքս գետի երկու ափերին որդան կարմիրն այնպիսի լայն տարածում ուներ, որ հողը տեղ - տեղ գորգի նման զարդարվում էր կարմիր նախշերով, իսկ արածող անասունների ոտքերը ներկվում էին կարմիր գույնով:

Արարատյան որդանից ստացվող բնական ներկը՝ կարմինը, արևելքում հայտնի էր հայկական «կրմըզի» (հայերեն՝ գինեգույն) անունով: Ներկը ստացվում էր որդի՝ մուգ բալի գույնի անթև դանդաղաշարժ էգերից, որոնք տարվա որոշակի ամիսներին և օրվա որոշակի ժամերին հողից դուրս են գալիս՝ զուգավորվելու: Հնում որդանի կարմիրով ներկված թելերով է գործվել հայ թագավորների հագուստը՝ բոսորագույն ծիրանին: Դրանից ստացվող թանաքով՝ մեղանով են գրել թագավորական նամակները, կաթողիկոսական կոնդակները: Որդան կարմիրը կիրառվել է նաև միջնադարյան ձեռագրերի, մանրանկարչության, եկեղեցական պատկերազարդության մեջ: Դժբախտաբար, սինթետիկ ներկերը մոռացության մատնեցին որդանաներկը:

Կրթահամալիրի տեղամասը գտնվում է արգելավայրից 8.5կմ հեռավորության վրա: Հաշվի առնելով արգելավայրի հեռավորությունը ուսումնասիրվող տեղամասից, կարելի է փաստել, որ նախատեսվող աշխատանքները ազդեցություն չեն ունենա ազգային պարկի վրա:

Պատմամշակութային հուշարձանների ցանկը

ՀՀ կառավարության Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզի պատմության եվ մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակը հաստատելու մասին 2002 թ. կառավարության որոշմանը համապատասխան Ամասիա բնակավայրի վարչական տարածքում մշակութային հուշարձաններ չեն հայտնաբերվել:

Ուսումնասիրվող հողատարածքին մոտ կամ հարակից տարածքներում պատմամշակութային հուշարձաններ չեն դիտարկվում:

Սոցիալ-տնտեսական տեղեկատվություն

Բնակչության թիվը 2011 թվականի մարդահամարի տվյալներով կազմում է մոտ 850 մարդ: 2001 թվականի մարդահամարի ժամանակ տվյալ թիվը կազմել է 958: Ժողովրդագրական կառուցվածքը համեմատաբար երիտասարդ է. միջին տարիքը կազմում է մոտ 31.3 տարի: Բնակչության զգալի մասը զբաղվում է

գյուղատնտեսությամբ՝ հատկապես բանջարաբուստանային մշակաբույսերի և խաղողի մշակմամբ: Տեղական տնտեսությունը հիմնականում հիմնված է մանր և միջին տնտեսությունների վրա, որոնք զբաղված են հողագործությամբ և անասնապահությամբ:

Աշխատուժը հիմնականում ներգրավված է գյուղատնտեսական աշխատանքներում: Գյուղում առկա են տարրական ենթակառուցվածքներ՝ դպրոց, մանկապարտեզ, համայնքային կառույցներ: Խմելու ջրի և էլեկտրամատակարարման համակարգերը առկա են: Գյուղը չունի զարգացած ջրահեռացման համակարգ, իսկ ճանապարհները մասամբ բարեկարգ են: Հասարակական տրանսպորտը հասանելի է սահմանափակ չափով:

Արմավիրի մարզը, ըստ տարբեր աղբյուրների, ունի միջինից բարձր աղքատության մակարդակ: 2018 թվականի տվյալներով մարզում աղքատության մակարդակը կազմել է շուրջ 25.3 տոկոս: Այս ցուցանիշը մի փոքր բարձր է Հայաստանի միջին մակարդակից: Տնտեսական սահմանափակ հնարավորությունները նպաստում են բնակչության արտագաղթին՝ հատկապես աշխատունակ տարիքի անձանց կողմից: Միգրացիոն միտումները մեծ մասամբ ուղղված են դեպի Երևան կամ արտերկիր՝ աշխատանք որոնելու նպատակով:

Մարդկային զարգացման ինդեքսով Արմավիրի մարզը գտնվում է երկրի միջին մակարդակում: 2019 թվականի տվյալներով մարզի HDI արժեքը կազմել է շուրջ 743 միավոր: Համայնքում կրթության և առողջապահության հասանելիությունը սահմանափակ է, սակայն դպրոցական կրթությունը հիմնականում ապահովվում է տեղում գործող միջնակարգ դպրոցի միջոցով: Դպրոցը ապահովում է կրթություն մինչև 12-րդ դասարան, ունի մոտ 120-140 աշակերտ: Շենքը տեխնիկապես մաշված է, և հարմարեցված չէ առանձնահատուկ կարիքներ ունեցող անձանց համար:

Ընդհանուր առմամբ, Ամասիա գյուղը փոքր բնակավայր է՝ զարգացող գյուղատնտեսական համայնք, որտեղ սոցիալ-տնտեսական պայմանները

պայմանավորված են բնական ռեսուրսների առկայությամբ և
ենթակառուցվածքների վիճակով :

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԿԱՆԽԱՏԵՍՎՈՂ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Նախատեսվող գործունեության ընթացքում շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցությունները գնահատվում նոր կրթահամալիրի կառուցման գործողությունների ընթացքում, սակայն ազդեցությունները կլինեն ժամանակավոր՝ հաշվի առնելով շին. աշխատանքների ժամանակավոր բնույթը և տեղայնացվածությունը:

Կատարված ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ նախատեսվող գործունեության իրականացման տարածքներում /ազդեցության գոտում/ լանդշաֆտի, բուսական ու կենդանական տեսակների, հողային և ջրային ռեսուրսների վրա վնասակար ազդեցություններ չեն ակնկալվում: Նախատեսված շինարարական աշխատանքների ազդեցությունը բնական լանդշաֆտների վրա կլինի նվազագույն՝ կրելով սահմանափակ և կարճատև բնույթ: Դրանք հնարավոր է կանխել կամ նվազեցնել շինարարական լավ պրակտիկայի արդյունքում:

Նախատեսվող գործունեության իրականացման արդյունքում ակնկալվում են հետևյալ հիմնական դրական ազդեցությունները.

- ուսումնական և աշխատանքային պայմանների բարելավում,
- կրթահամալիրի առկայություն և հարակից տարածքի բարեկարգում՝ խթանելով նաև առողջ ապրելակերպի զարգացմանը՝ ի հաշվիվ բարեկարգ և ժամանակակից բացօդյա մարզահրապարակների,
- բարեկարգված և կանաչապատված տարածքի կայուն օգտագործում և պահպանություն:

Նախատեսվող գործունեությունը հնարավորություն կտա կրթահամալիրի ուսուցիչներին, աշակերտներին, մանկապարտեզի սաներին և աշխատակազմին իրենց աշխատանքն ու ուսումնական գործընթացի կազմակերպումն ու իրականացումը անցկացնել առավել անվտանգ, բարեկարգ և հաճելի միջավայրում:

Օդային ավազանի աղտոտում

Ծրագրի ընթացքում հիմնականում կանխատեսվում են անօրգանական փոշու ժամանակավոր արտանետումներ հողային աշխատանքների ընթացքում: Շինարարության ընթացքում վերը նշված արտանետումները կլինեն տեղայնացված, ենթակա արագ ցրման և ժամանակավոր՝ հաշվի առնելով շինարարական աշխատանքների ժամանակավոր բնույթը: Կանխատեսվում է, որ նշված արտանետումները չեն գերազանցի ՀՀ թույլատրված նորմերը, իսկ մթնոլորտային ավազանում դրանց հնարավոր տարածումը և շրջակա միջավայրի վրա վնասակար ազդեցությունները կկանխարգելվեն և/կամ կնվազեցվեն բնապահպանական կառավարման պլանում ներկայացված միջոցառումների իրականացմամբ, մասնավորապես.

- կապալառուն պարբերաբար կիրականացնի շինարարական հրապարակում աշխատանքային մակերեսների ջրցանման և փոշենստեցման գործողություններ,
- շինարարական մեքենաների երթևեկությունը կկազմակերպվի համապատասխան չափաքանակներով և ծածկող պաստառների առկայությամբ, սահմանափակ արագությամբ (չի գերազանցի 30կմ/ժ արագությունը),
- սորուն նյութերը (ավազ, խիճ, հողային հանույթ և այլն) շինարարական հրապարակում կպահվեն պաստառներով ծածկված վիճակում,
- աշխատանքների ընթացքում պատշաճ մակարդակով կվերահսկվի նաև մեքենա- սարքավորումների տեխնիկական վիճակը:

Օդային ավազանի աղտոտվածության կանխմանն ուղղված միջոցառումների համալիր ցանկը ներկայացված է Բնապահպանական կառավարման պլանում:

Ծրագրի շրջանակում հարակից բնակելի և հասարակական շենքերից ստացված բողոքների դեպքում կիրականացվի նաև օդի աղտոտվածության

գործիքային չափագրումներ, որոնք կհամեմատվեն գործող օրենսդրական նորմերի և ելակետային տվյալների հետ:

Ջրօգտագործում և ջրային համակարգերի վրա ազդեցություն

Ջրօգտագործում

Շինարարության փուլում ջուրն օգտագործվելու է աշխատողների խմելու, տնտեսա-կենցաղային կարիքների, տարածքի ջրցանի, հողի (գրունտի) խոնավացման և անհրաժեշտության դեպքում հրդեհաշիջման համար: Շինարարության համար պահանջվող ժամանակավոր խմելու ջուրը վերցվելու է ներկայումս գործող դպրոցում առկա ջրագծից, որի վրա համապատասխան հորում տեղադրվելու է եռաբաշխիչ և հաշվիչ:

Ջրցանի համար տեխնիկական ջուրը բերվելու է ավտոցիստեռնով՝ պայմանագրային հիմունքներով: Պայմանագիրը կկնքվի Կապալառու կազմակերպության կողմից տեխնիկական ջուր մատակարարող կազմակերպության կամ անձի հետ, որն ունի համապատասխան լիցենզիա: Պայմանագրում կհստակեցվի նաև ջրառի կետը: Տեխնիկական ջուրը լցվելու է տարածքում տեղադրվող 5տ տարողության բաքի մեջ: Ջրի մատակարարման հաճախականությունը կատարվելու է ըստ կարիքի: Տեխնիկական ջուրն ըստ անհրաժեշտության օգտագործվելու է հրդեհամարման, ջրցանի և անիվների լվացման համար:

Ջրցանի համար օգտագործվող ջրի ծախսը որոշվում է հետևյալ կերպ՝

$$U1 = S1 \times K1 \times T, \text{ որտեղ՝}$$

$$S1 = 4050 \text{ մ}^2 \text{ (ջրվող տարածքի մակերես)}$$

$$K1 = 0.0015 \text{ մ}^3/\text{օր}/\text{մ}^2 \text{ (1 մ}^2\text{-ի ջրցանի նորմատիվ)}$$

$$T = 250 \text{ օր (ջրցանի ժամանակահատված, ներառյալ կրկնակի ջրցանը)}$$

Օրական միջին ջրածախսը՝

$$U1 = 4050 \times 0.0015 \times 250 = 1518,75 \text{ մ}^3/\text{շին. ժամ. կամ } 0,375 \text{ մ}^3/\text{օր:}$$

Շինանձնակազմի կենցաղային և տնտեսական ջրածախսը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$W_{\text{է.ի.}} = (n \times N + n1 \times N1) \times T$, որտեղ

$n = 5$ (ԻՏ աշխատողների թիվ)

$N = 0.016$ մ³/օր/մարդ (ԻՏԱ ջրածախսի նորմատիվ)

$n1 = 40$ (սպասարկող աշխատողների թիվ)

$N1 = 0.025$ մ³/օր/մարդ (սպասարկողների ջրածախսի նորմատիվ)

$T = 728$ (աշխատանքային օրերի թիվ)

$W_{\text{ի.տ.}} = (5 \times 0.016 + 40 \times 0.025) \times 728 = 786,24$ մ³/շին. ժամ. $1,08$ մ³/օր:

Ընդհանուր ջրի սպառումը շինարարության փուլում՝

$2304,99$ մ³/շին. ժամ:

Կեղտաջրերի հեռացում. շինարարության փուլում աշխատողներն օգտվելու են տեղադրվող սանհանգույցից՝ բիոգուգարանից, որտեղ կուղղորդվեն նաև անիվների լվացումից գոյացած հոսքաջրերը: Բիոգուգարանի մաքրումը կատարվելու է մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով:

Շահագործման փուլում դպրոցի ջրամատակարարման համակարգը միանալու է Ամասիա բնակավայրի ջրագծին: Իսկ ջրահեռացման համար նախատեսվում է մաքրման կայանի տեղադրում: Նոր կառուցվող դպրոցի ջրամատակարարումը կարող է իրականացվել դպրոցի համար նախատեսված ջրագծից, որը գտնվում է դպրոցի տարածքի հարևանությամբ:

Շահագործման փուլում հրդեհաշիջման համար պահանջվող ջրի ելքը հաշվարկվել է համաձայն «Շենքերի ներքին ջրամատակարարում և ջրահեռացում» ՀՀՇՆ.40-01.01-2014 նորմերի:

Թափոնների առաջացում և կառավարում

Կառուցապատման ժամանակ կատարվելու է 10428.8 մ³ ծավալի հողային աշխատանքներ՝ հանույթ, որից ետ լիցք՝ 5617.0 մ³: Ավելացած 4811.8 մ³ ծավալով

հողային զանգվածն օգտագործվելու է տարածքի հարթեցման համար, քանի որ տարածքում առկա են ռելիեֆի անհարթություններ:

Քանդման արդյունքում առաջանալու են տարբեր տեսակի թափոններ, իսկ ստ մոտարկված հաշվարկներով մոտ 19882.0մ³ շինադրի տեսքով, ինչպես նաև շինարարական տարբեր նյութեր՝ փայտ, պատուհաններ, մետաղական մասեր, քար և այլն: Քանդման արդյունքում առաջացող թափոնները տարանջատվելու են և կուտակվելու են առանձին: Օգտագործման համար պիտանի թափոնները կենթարկվեն երկրորդային օգտագործման, իսկ մնացածը տեսակավորվելու են, հանձնվելու են համապատասխան մասնագիտական կազմակերպություններին կամ տեղափոխվելու են աղբավայր:

Ընդհանուր շինարարական աղբի ծավալը գնահատում է մոտ 19882.0մ³: Շինարարական աղբի ամբողջ ծավալի հեռացումն ու տեղադրումը կիրականացվի ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ Մեծամորի համայնքապետարանի հետ համաձայնեցված վայրում, որի վերաբերյալ համաձայնությունը նախատեսվում է ձեռք բերել մինչ շինարարական աշխատանքների մեկնարկը:

Շինարարական գործընթացում կստեղծվեն թափոններ հետևյալ փուլերում՝

- Քանդման աշխատանքներ- բետոնային, մետաղական, փայտյա, պլաստիկ նյութեր:
- Հողային աշխատանքներ – հանույթ, կտրում, հարթեցում (հողային զանգվածներ, քարախառն հող):
- Շինարարական աշխատանքներ– բետոնային, մետաղական, փայտյա, պլաստիկ և մեկուսիչ նյութերի մնացորդներ:
- Հարդարման աշխատանքներ – ներկանյութերի, լուծիչների և փաթեթավորման թափոններ:
- Տեխնիկական սպասարկում – յուղեր, ֆիլտրեր, խառնուրդների տարաներ, լցոնանյութեր:

Համաձայն ՀՀ բնապահպանության նախարարի 2006թ. հոկտեմբերի 26-ի «Հայաստանի Հանրապետությունում գոյացող արտադրության (այդ թվում

ընդերքօգտագործման) և սպառման թափոնների ցանկը հաստատելու մասին» N342-Ն հրամանի, շինարարական աշխատանքների ընթացքում, մասնավորապես՝ նոր կրթահամալիրի շենքի կառուցման և տարածքի բարեկարգման աշխատանքների ընթացքում գնահատվում են ստորև ներկայացվող կազմով թափոնների առաջացում.

Թափոնի անվանում	Ծածկագիր	Վտանգավորության դաս	Քանակ
Կազմակերպությունների կենցաղային տարածքներից առաջացած չտեսակավորված աղբ/բացառությամբ խոշոր եղրաչափերի	91200400 01 00 4	IV	մոտ 3 տ
Շենքերի քանդումից առաջացած շինարարական աղբ	91200601 01 00 4	IV	19882.0 խ.մ
Եռակցման խարամ	31404800 01 99 4	IV	մոտ 0,01 տ
Օգտագործված փաթեթավորման նյութեր (պոլիէթիլեն, ստվարաթուղթ, փայտ)	91200800 01 00 4	IV	մոտ 0,5 տ
Օգտագործված լաքեր, ներկեր և դրանց տարաներ	31404600 01 99 3	III	մոտ 0,02 տ
Օգտագործված քսայուղեր և յուղային ֆիլտրեր	54100200 01 00 3	III	մոտ 0,02 տ
Մետաղյա թափոններ	35100100 01 00 4	IV	Մոտ 1,0 տ

Շինարարական աղբի փաստացի քանակի որոշումը և ծավալաթերթով նախատեսված վճարումը հնարավոր է իրականացնել տեղամասի տեխնիկական հսկողություն իրականացնող ինժեների և հեղինակային հսկողություն իրականացնող կազմակերպության համաձայնությամբ:

Շինհրապարակում տեղադրվելու են փակ տարաներ և պոլիէթիլենային պարկեր՝ թափոնների տեսակավորված հավաքման համար: Վտանգավոր թափոնները (օգտագործված յուղեր, ներկանյութեր, լուծիչներ) պետք է պահվեն անջրաթափանց տարաներում, ստվերավորված և փակ տարածքում՝ մակնշմամբ:

Մեխանիզմների և սարքավորումների սպասարկումը իրականացվելու է մասնագիտացված ավտոտեխսպասարկման կայաններում՝ խուսափելով շինարարական տարածքում վտանգավոր թափոնների կուտակումից և պահումից: Կենցաղային թափոնների տեղափոխումն կիրականացվի համայնքի կողմից սահմանված կարգով՝ գործող աղբավայր:

Աղմուկի և թրթռումների ազդեցություն

Աղմուկի համեմատաբար բարձր մակարդակները գնահատվում են շին. աշխատանքների ընթացքում օգտագործվող մեքենա-մեխանիզմների շահագործումից, որոնք նախատեսվում է շահագործել բացառապես աղմկակլանիչների և խլացուցիչների առկայության դեպքում: Բացի այդ հիմնականում աղմուկ առաջացնող գործողությունները կիրականացվեն միայն օրվա ցերեկային ժամերին, այն է՝ ժամը 9:00- ից մինչև առավելագույնը ժամը 18:00:

Աղմուկի մակարդակի նվազումը ըստ հեռավորության կարելի է հաշվարկել հետևյալ բանաձևով

$$L_2 = L_1 - 20 \cdot \log_{10}(r_2/r_1)$$

Որտեղ՝

L_1 -ը ձայնի մակարդակն է աղբյուրից r_1 մետր հեռավորության վրա

L_2 -ը վերջնական ձայնի մակարդակն է աղբյուրից r_2 հեռավորության վրա

Աղմուկի ամենաբարձր և հիմնական աղբյուր հանդիսանում է էքսկավատորի աշխատանքը: Որի 1 մետր հեռավորության վրա աղմուկի առավելագույն մակարդակը կազմում է 78 dB:

Կատարվող հաշվարկը աղբյուրից 50 մ հեռավորության համար: Տարածքից 50 մետր հեռավորության վրա է գտնվում բնակելի տուն:

Հաշվարկը կատարվել է վատագույն սցենարաով, ենթադրելով, որ չկա աղմուկը խլացնող որևէ պատնեշ:

$$L_2 = 78 - 20 \cdot \log_{10}(50/1)$$

$$L_2 = 78 - 20 \cdot \log_{10}(50)$$

$L_2=78-20 \cdot 1.69897$

$L_2 \approx 78 - 33.9794 \approx 44.0206 \text{ dB}$

Էքսկավատորի աշխատանքից 50 մետր հեռավորության վրա աղմուկի մակարդակը կլինի ոչ ավել քան 44.0206 dB

Հաշվարկներով ստացված արդյունքները չեն հակասում «ԱՂՄՈՒԿՆ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԵՐՈՒՄ, ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՇԵՆՔԵՐՈՒՄ ԵՎ ԲՆԱԿԵԼԻ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ» N2-III-11.3 ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ՆՈՐՄԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՀՀ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ հրամանին:

Աշխատանքները կատարվելու են ցերեկային ժամերին:

Շինարարական գործողությունների ընթացքում թրթռումների ազդեցություններ հարևան ազդակիրների վրա չեն կանխատեսվում:

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում կապալառուն պարտավոր է հետևել ՀՀ թրթռումների գործող նորմերը, քանի որ ծրագրի շրջանակում հարակից կառույցների վրա հասցրված ցանկացած ֆիզիկական վնասը պետք է վերացվի կամ փոխհատուցվի կապալառու ընկերության սեփական միջոցների հաշվին:

Աղմուկի և թրթռումների մակարդակների կառավարմանն ուղղված մեղմացնող միջոցառումներն առավել մանրամասն ներկայացված են ԲԿՊ-ում: Ծախսերի արդյունավետության տեսանկյունից նպատակահարմար է համարվել աղմուկի և թրթռումների մակարդակների գործիքային չափագրումներ իրականացնել միայն բողոքների դեպքում:

Ազդեցություն պատմամշակութային հուշարձանների վրա

Հողային աշխատանքների ընթացքում պատահական գտածոի (շարժական կամ անշարժ) անսպասելի հայտնաբերման դեպքում, համաձայն ՀՀ «Պատմության և մշակութային անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին» օրենքի (1998թ.) և ՀՀ կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 20-ի N 438 որոշման 43-րդ կետի

ընթացակարգերի, աշխատանքները կդադարեցվեն և շինարար կապալառուն կտեղակացնի Պատվիրատուին, վերջինս էլ՝ լիազոր մարմին:

Աշխատանքի անվտանգություն

Նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում մեծ ուշադրություն է դարձվելու աշխատանքային անվտանգության ապահովման հարցերին, որի համար նախատեսված են մի շարք միջոցառումներ հնարավոր ազդեցությունները և անհարմարությունները բացառելու կամ մեղմացնելու նպատակով:

Շինհրապարակում առողջության և աշխատանքային անվտանգությանն ուղղված կանոնները/միջոցառումները կիրականացվեն կապալառուի կողմից՝ համաձայն ԲԿՊ-ում նկարագրված ընթացակարգի, որոնք համալիր ներկայացված են ԲԿՊ-ի «Առողջության և աշխատանքի անվտանգության պլան», ինչպես նաև «Արտակարգ իրավիճակների արձագանքման պլան» ենթաբաժիններում:

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում խստորեն կպահպանվեն անվտանգության և հակահրդեհային միջոցառումները, մասնավորապես.

- Նախքան աշխատանքի սկսելը կկատարվի շինհրապարակի ժամանակավոր ցանկապատում և կտեղադրվեն մուտքը արգելող ցուցափեղկեր/նշաններ:
- Շինարարությունում շահագործվող կռունկը պետք է անցած լինի անվտանգության տեխնիկայի փորձաքննության և գրանցված լինի, «Տեխնիկայի անվտանգության ազգային կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի ռեգիստրում:
- Հակահրդեհային անվտանգությունը շինհրապարակում, աշխատատեղում և աշխատանքի տեղամասերում անհրաժեշտ է ապահովել համապատասխան «Հակահրդեհային անվտանգության կանոններ» պահանջներին համապատասխան, ապահովել կրակմարիչի առկայությունը և հրդեհային անվտանգության վերաբերյալ պաստառներն այլն:
- Մինչև աշխատանքների սկսելը աշխատողներին պետք է հրահանգավորել անվտանգության տեխնիկայի մասին: Բանվորների աշխատանքների

պաշտպանությունը պետք է ապահովվի վարչակազմի կողմից, նրանց անհատական պաշտպանական միջոցներ տրամադրմամբ (հատուկ արտահագուստ, կոշիկ, սաղավարտ և այլն):

- Տանիքի և բարձրության վրա աշխատանքների իրականացման ժամանակ, աշխատանքներն անհրաժեշտ է կատարել անվտանգության գոտիների օգտագործմամբ, որոնք պետք է ամրացվեն կոնստրուկտիվ ճշտված և հուսալի էլեմենտից:
- Եռակցման աշխատանքներ իրականացնելիս անհրաժեշտ է հետևել, որպեսզի էլեկտրա և գազաեռակցված սարքերը գտնվեն ճանապարհներից և անցումներից մի կողմ և էլեկտրաեռացման սարքը և եռակցվող նյութը լինեն հողանցված:
- Խտացված գազով բալոնները պետք է տեղափոխել միայն հատուկ պատգարակի միջոցով: Բալոնին չի թույլատրվում մոտենալ յուղոտված հագուստով, արգելվում է նաև բալոնների մոտակայքում ծխելը:
- Արգելվում է տանիքում աշխատանքներն իրականացնելը, մշուշի, ամպրոպի և քամու 6 բալ արագությամբ գերազանցման դեպքում:
- Անվտանգության անհատական մոտեցումներ կապված կռունկի գործողության գոտում կատարվելիք շին-մոնտաժային աշխատանքների հետ (օրինակ՝ բեռի տեղափոխումը գոյություն ունեցող շենքերի տանիքի վրայով):

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

Շրջակա միջավայրի պահպանություն և մեղմացնող միջոցառումները

Ծրագրի համապատասխանությունը ՀՀ օրենսդրական պահանջներին և նորմերին նախատեսվում է ապահովել բնապահպանական կառավարման պլանի (ԲԿՊ) միջոցով: ԲԿՊ-ում պարունակվում է Ծրագրի բոլոր փուլերի ընթացքում (նախագծում, շինարարություն և շահագործում) հնարավոր անցանկալի բացասական ազդեցությունները կանխելու և մեղմացնելու միջոցառումներն, ինչպես նաև մոնիտորինգի գործողությունները՝ ստուգելու համար շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքի համապատասխանությունը պլանավորված մեղմացնող միջոցառումներին:

ԲԿՊ-ն որպես անբաժանելի մաս կցվելու է հիմնական շինարար կապալառուի մրցութային և պայմանագրային փաստաթղթերին: Հիմնական կապալառուն պատասխանատու է լինելու ԲԿՊ-ի իրականացման համար և իր հերթին համապատասխան պայմանագրային պարտավորություններ է նախատեսելու ենթակապալառուի հետ իր պայմանագրերում:

ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵ	ՊԱՐԱՄԵՏՐ	ՄԵՂՄԱՑՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՍՏՈՒԳԱԹԵՐԹԻԿ
Ընդհանուր դրույթներ	Նախագգուշացումներ և աշխատողների անվտանգություն	▪ Շինարարության և շրջակա միջավայրի անվտանգությունը վերահսկող մարմինները և համայնքը պետք է նախագգուշացված լինեն սպասվող գործընթացների վերաբերյալ ▪ Աշխատողների անհատական պաշտպանության միջոցները պետք է համապատասխանեն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված չափանիշներին (մշտապես սաղավարտների կիրառում, անհրաժեշտության դեպքում դիմակներ և պաշտպանիչ ակնոցներ, պաշտպանիչ հագուստ և կոշիկներ) ▪ Շինհրապարակում տեղադրվող համապատասխան տեղեկատվական վահանակները
Շինարարական աշխատանքներ	Օդի որակ	▪ կառուցապատման ենթակա տարածքը ցանկապատել ▪ շինությունների ծածկում անթափանց թաղանթով, համապատասխան բարձրության ▪ շինարարական աշխատանքների /Փոշի առաջացման աշխատանքներ/ ընթացքում անհրաժեշտ է իրականացնել ջրցան, ▪ պարբերաբար ստուգել շինարարական տեխնիկայի և Փոխադրամիջոցների տեխնիկական վիճակը և իրականացնել կարգադրում: ▪ շինարարական նյութերի (հատկապես սորուն շինարարական նյութերի դեպքում, ինչպիսիք են ավազը, խիճը, հողը և այլն) տեղափոխումը պետք է իրականացվի Փակ ծածկով մեքենաներով. ▪ իրականացնել շինտեխնիկայի անվադողների լվացում շինհրապարակից դուրս գալուց առաջ
	Աղմուկ	▪ Աղմկահարույց աշխատանքներն հնարավորինս իրականացնել օրվա ցերեկային ժամերին: ▪ շինարարական աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպել ցերեկային ժամերին, ▪ պարբերաբար ստուգել և կարգադրել տեխնիկական միջոցների և ավտոտրանսպորտի շարժիչները, բացառել անսարք վիճակում գտնվող մեքենաների օգտագործումը ▪ շինարարական տեխնիկական միջոցների ընտրության ժամանակ հատուկ ուշադրություն դարձնել դրանց աղմուկի մակարդակին: ▪ Բոլոր մեքենաները պետք է ապահովված լինեն համապատասխան խլացուցիչներով:
	Թափոնների կառավարում	▪ Շինարարական աղբը պետք է պատշաճ կերպով հավաքվի և հեռացվի արտոնագիր ունեցող աղբահավաքների կողմից ▪ Բացառել տարածքում թափոնների բաց այրումը ▪ Անհրաժեշտ է նշանակել արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձ, ով մշտապես ներկա կգտնվի շին. հրապարակում;

	Կեղտաջրերի հեռացում ▪ Շինարարական անձնակազմը կօգտվի նախատեսվող բիոգուգարաններից, կոյուղաջրերի հեռացումը շինհրապարակից պետք է իրականացվի ընդհանուր կոյուղու համակարգի միջոցով, ▪ Շինարարական տրանսպորտային միջոցները և սարքավորումները պետք է լվացվեն շինհրապարակից դուրս , համայնքում գործող մասնագիտացված կետերում:
--	--

Մոնիտորինգ

ՀՏԶՀ-ի կողմից կանոնավոր մոնիտորինգ է իրականացվելու ԲԿՊ-ում նախանշված մեղմացնող միջոցառումների կատարումը և դրանց արդյունավետությունը ստուգելու նպատակով: ՀՏԶՀ-ի բնապահպանության երաշխիքների մասնագետները պարբերաբար իրականացնելու են մոնիտորինգի դաշտային ստուգայցեր կրթահամալսարի շինարարական տեղամաս: Մոնիտորինգային արդյունքները գրանցվելու են Ծրագրի շրջանակում մշակված մոնիտորինգի ստուգաթերթիկում:

Տեխնիկական վերահսկողության շրջանակներում կիրականացվի ամենօրյա հսկողություն, որը կներառի նաև բնապահպանական, առողջության և աշխատանքային անվտանգության հարցերը: և նկատված հայտաբերված անհամապատասխանությունների վերաբերյալ ժամանակին կտեղեկացվի ՀՏԶՀ-ին:

Ծախսերի արդյունավետության տեսանկյունից նպատակահարմար է համարվել փոշու, աղմուկի և թրթռումների մակարդակների չափագրումներն իրականացնել ազդակիր կողմերի համապատասխան բողոքների դեպքերում:

ՀՏԶՀ-ի կողմից նախատեսվող գործունեության իրականացման ողջ ընթացքում ներդրվելու է բողոքների անդրադարձման մեխանիզմ (ԲԱՄ): Շահառուների հետ կապի և բողոքների լուծման մեխանիզմների վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է ՀՏԶՀ-ի պաշտոնական կայքում (www.atdf.am):

ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՄԱՆ ՊԼԱՆ

Գործողություն	Նվազեցնող միջոցառումներ	Որտեղ իրականացնել	Ինչպես իրականացնել	Ժամանակամ իջոց	Կատարող
Շինանյութերի և թափոնների տեղափոխում Շինարարական տեխնիկայի տեղաշարժ	- Մեքենաների և տեխնիկայի համապատասխան տեխնիկական վիճակի ապահովում - Բեռնատարերի բեռնվածության սահմանափակում հերթականության ապահովմամբ - Տեղափոխումների ժամանակացույցի և երթուղիների պահպանում	Շինհրապարակ Շինանյութերի և աղբի տեղափոխման երթուղիներ	Շինհրապարա կ տանող ճանապարհների ստուգում	Աշխատանքայ ին ժամերին և դրանցից դուրս անսպասելի ստուգումների իրականացում	Կապալա ռու
Շինարարական տեխնիկայի շահագործում տեղամասում	Մեքենաների և տեխնիկայի լվացումը պետք է կատարվի շինհրապարակից դուրս , համայնքում գործող մասնագիտացված կետերում - Տեխնիկական միջոցների վառելիքի լիցքավորումը և յուղումը պետք է իրականացվի շինհրապարակից դուրս լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում	Մասնագիտացված ընկերություն	Գործընթացնե րի գործունեության ստուգում	Մեխանիզմներ ի շահագործման ընթացքում	Կապալա ռու
Հողային աշխատանքներ	- Հանված հողերը հեռացվում են համայնքի կողմից հատկացված վայր	Շինհրապարակ	Գործընթացնե րի ստուգում	Հողային աշխատանքների	Կապալա ռու

				ընթացքում	
Կենցաղային աղբի առաջացում	- Աղբամանների տեղադրում շինարարական հրապարակում - համայնքի թույլտվություն աղբի մշտական տեղակայման վերաբերյալ	Շինհրապարակ	Արտաքին զննում	Շինարարությ ան ողջ ընթացքում	Կապալա ռու, քաղաքապե- տարանի վերահսկողու- թյուն
Աշխատանքի անվտանգություն	- Անձնակազմի ապահովում արտահագուստով և անձնական պաշտպանիչ միջոցներով - Շինարարության կանոնների և անձնական պաշտպանության նորմերի խստիվ պահպանություն	Շինհրապարակ	Ստուգման գործընթացներ	Աշխատանքնե րի ողջ ընթացքում	Կապալա ռու, պատվիրատու
Տարածքի Կանաչապատում, բարեկարգում	Տեղանքին բնորոշ ծառաթփային բուսականության թփերի և այլ բուսականության նորմալ աճ	Կառուցապատվող հողամաս	Կանաչապատ ման բոլոր տեղամասերը Արտաքին զննում	Շինարարությ ան Ավարտին	Կապալա ռու
Վտանգավոր նյութերի և թափոնների կառավարում	Վառելիքի, յուղերի և այլ թունավոր նյութերի արտահոսքեր	Շինհրապարակ	Արտաքին զննում	Շինարարությ ան ընթացքում	Կապալա ռու,

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

- ՀՀՇՆ 22-01-2024 «Շինարարական Կլիմայաբանություն» ՀՀ շինարարական նորմերը հաստատելու և ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 2011թ. սեպտեմբերի 26-ի N167-Ն հրամանը ուժը կորցրած ճանաչելու մասին:
- Временное методическое пособие по расчету выбросов от неорганизованныхисточников в промышленности строительных материалов, МИНПРОМСТРОЙ СССР1984, Москва.
- ԱԴԲ 2015: Բնապահպանական գնահատման և ուսումնասիրության շրջանակ:
- ՀՀ կառավարության որոշում N160-Ն, 2 փետրվար, 2006թ: Բնակավայրերում մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի խտությունների (կոնցենտրացիանների-ՍԹԿ) նորմատիվները հաստատելու մասին:
- Տեղեկագիր ՀՀ հիդրոթերևութաբանության և շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի արդյունքների մասին: Երևան: 2024թ 1-ին եռամսյակ: <http://armmonitoring.am/public/admin/ckfinder/userfiles/files/texekanq/eramsjak/I-2024.pdf>
- ՀՀ կառավարության որոշում 596-Ն, 2015: ՀՀ-ում «Կառուցապատման նպատակով թույլտվությունների և այլ փաստաթղթերի տրամադրման կարգը հաստատելու և ՀՀ կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին»:
- ՀՀ տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարի N-1243- Ն հրաման, 2015թ: «Սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի հատուկ և կարևոր նշանակության օբյեկտները սահմանելու մասին»:
- ՀՀ Օրենք Սեյսմիկ պաշտպանության մասին, 2002 թ:
- ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի N 102-Ն հրաման, 2020թ: ՀՀՇՆ 20.04-2020 «Երկրաշարժադիմացկուն շինարարության նախագծման նորմեր» շինարարական նորմերը հաստատելու և ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 2006 թվականի փետրվարի 3-ի N 24-Ն հրամանն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին:

Հավելված 1. Անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման վկայական

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ՎԿԱՅԱԿԱՆ ՄԼՇՈՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏՄԱՍԻ ԻՐԱՎՈՒՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ

Սույն վկայականով հաստատվում է «29» Նոյեմբերի 2012 թվականին գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման միասնական մատյանում կատարված անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցումը հետևյալ տվյալներով.

1. ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒՆԹԻ ՍՈՒԲՅԵԿՏ (ՆԵՐ)

Հայաստանի Հանրապետություն

2. ՄԼՇՈՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՏԼՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ՄԼՎԱՆՈՒՄԸ

Սարգ Սրմավիր, համայնք Սմասիա 1-ին փողոց թիվ 42 « Սմասիայի միջնակարգ դպրոց » ՊՈՄԿ

3. ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԻՄՔ ՀԱՆԴԻՍԱՑՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ

ՀՀ կառավարության 26.08.1996թ թիվ 271 որոշում : Համայնքի 12.04.2002թ թիվ 12 որոշում : ,
Սվարոված շինարարության շահագործման փաստագրման ակտ 28.08.2007թ թիվ 2 :

4. ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲԼՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

Կադաստրային ծածկագիրը՝ 04-007-0018-0011

Սակերեսի չափը (հա)՝ 0.815

Նպատակային նշանակությունը՝ բնակավայրերի

Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ Հասարակական կառուցապատման

Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Վկայական N 29112012-04-0329

էջ 1

5. ԾԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲԼՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

1) Նպատակային նշանակությունը՝ Հասարակական

2) Բնութագրերը ըստ առանձին շինությունների՝

Հ/հ	Կադաստրային ծածկագիրը	Տեսակը	Մակերեսի չափը	Գրանցված իրավունքի տեսակը
1	04-007-0018-0011-001	Դպրոց	2741.6 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
2	04-007-0018-0011-002	Կաթսայատու ն	25 ք.մ.	ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Լրացուցիչ նշումներ և տեղեկություններ

Գրանցումը իրականացնող պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը՝ Վարդան Ծաղոյան

Գրադեցրած պաշտոնը՝ Սրմավիր ՏՄ անշարժ գույքի ավագ ռեգիստր

ՀՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի աշխատակազմի՝ վկայականը տրամադրող սպասարկման գրասենյակի
Վ.Տ.

Վկայական N 29112012-04-0329

էջ 2

Հավելված 2. Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք

PM5C-673F-6691-165E Փաստաթղթի վավերականության ստուգումն ու նկարագրման ժամանակի ընդլայնումը հնարավոր է հրապարակել հղման հետևյալ կոդի միջոցով: ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶ ՄԵՇԱՍՈՐ ՀԱՄԱՅՆՔ ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԹՈՒՑՆՎՈՒԹՅՈՒՆ (ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱՀԱՏԱԿԱԳԾԱՑԻՆ ԱՌԱՋԱՂԴՄՆՔ) N ԼՁ-6419-25 29.07.2025թ. Օբյեկտ Կառուցում, Նախատեսում եմ կառուցել կրթահամալիր, որը բաղկացած է 200 աշակերտի համար բաղկացած միջնակարգ դպրոցից և 80 երեխայի համար նախատեսված մանկապարտեզից, (օբյեկտի սեփական, կառուցում, վերակառուցում, համալրում փութվածություն, գործարման նշանակության փոփոխություն) Կառուցապատման մակերեսը կազմում է 1995 քմ/ (հաշվեճ ընդունել, հղումություն) Նախագծման փուլերը՝ աշխատանքային նախագիծ, դիսկալնության աստիճանը՝ IV Նախագծային փաստաթղթերի մշակման համար: (ընթացմության աստիճանը (կառուցողի համար) նախագիծն փուլեր և այլն) Գտնվելու վայրը Մարզ՝ Արմավիր, համայնք՝ Մեծամոր գյուղ Ամասիա 1-ին թիվ 42 « Ամասիայի միջնակարգ դպրոց » ՊՈԱԿ, 04-007-0018-0011 (նախը, համայնք, փողոցի սեփականություն, շենքի համարը, հողատիր ծախսվածքը) Կառուցապատող ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ / 02528489 / (կառուցման նշանակման, գտնվելու վայրը, շինության սեփական, կառուցման վայրը, հետախուսմանը, շինության հասցեն) Առաջադրանքի տրամադրման հիմքը՝ ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՑԻ ՆԿԱՏՄԱՐ ԻՐԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ԴԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ ԿԱՑԱԿԱՆՆԵՐՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ 29112012-04-0329 (կառուցապատման նպատակով ՀՀ գործարարական սահմանված կազմով հողատիր տրամադրման, սեփական գույքի փոփոխման թույլտվաց հաստատող ակտիվացում) Փաստաթղթերը Առաջադրանքի գործողության ժամկետը մինչև 29.07.2027թ. (N 1 հավելվածի 32-րդ փոխի համապատասխան)	6. (*) Կից հողամասեր Նախագիծը հողատիր կամ կից տարածքի սեփական իրավունքի տեր հատվածներում, այս թվում՝ ստորգետնյա) առկա (կից հողատարածքների սեփական և գրանց սահմանները՝ համաձայն ներկայացված սեփական) 7. Քննության հատուկ պահպանվող և (կամ) պատմամշակութային հուշարձանների տարածքներ (պահպանական գոտիներ) չկա (հուշարձանի սեփական) 8. (*) Հատակագծային սահմանափակումներ (տեղանքում գոյություն ունեցող ստորգետնյա, պաշտպանական օբյեկտների, ինքնուրույնապես կառուցվածքների և այլ օբյեկտների նկատմամբ սահմանափակումները, այս թվում՝ սեփականները) Ն Ա Մ Ա Գ Ծ Ա Ց Ի Ն Պ Ա Հ Ա Ն Զ Ն Ե Ր Ը (աստղանիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող ամփոփ սխեմայով՝ Մ 1:500) 9. Ճարտարապետահատակագծային պահանջներ Նախագծել նոր կառուցվող կրթահամալիր, որը բաղկացած է 200 աշակերտի համար բաղկացած միջնակարգ դպրոցից և 80 երեխայի համար նախատեսված մանկապարտեզից (նշելու համարձակ՝ Հանրապետության տնտեսության և տրանսպորտի նախագծման փաստաթղթերի պահանջները, առաջ առաջադրված մասնագետի փաստաթղթերի հղումները կամ դրանց ընդհանրացված դիագնոստիկական (հատկանիշային) քարտեզները, առաջադրված ընթացքի, առաջադրված ընթացքի նախագծման, տեղանքների, ստուգման օբյեկտի, պատմականների համաձայնությունների և գրանցված թույլտվությունների փոփոխություն) 9.1 (*) օբյեկտի հետազոտությունը կարմիր գծից (մետր) ըստ հատակագծի 9.2 (*) հետազոտությունը հարևան հողատիրներից (օբյեկտներից) (մետր) ըստ նախագծի 9.3 (*) թույլտվությունից բարձրությունը (մետր) մինչև 12 մ. (սահմանային հատվածության բարձրությունը գերազանցող շենքերի և շինությունների նախագծման դեպքում՝ ՀՀԸ, II-6.02-2008 «Արմավիրի շինարարության, Նախագծման և շինության համակարգի սահմանված պահանջների պահանջները (հատուկ)՝ հաշվարկային մետրեր, շինությունների բարձրության միջնակարգ և այլն) 9.4. կառուցապատման խտության գործակիցը (կառուցի, (կառուցվելու) ընդհանուր մակերեսի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին) 0,25 9.5. կառուցապատման տոկոսը (կառուցապատվող (անջրանցիկ) տարածքի հարաբերությունը հողամասի տարածքին՝ տոկոսներով) (%) 25% 9.6 կամայապատման տոկոսը (կամայապատ տարածքի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին՝ տոկոսներով) (%) 10% 9.7 այլ պահանջներ 10. Հողամասում գտնվող շենքերի ու շինությունների քանդման կամ տեղափոխման (պատմամշակութային) պայմանները և աշխատանքների հերթափոխությունը հողամասում գտնվող բոլոր շինությունները ենթակա են քանդման 11. Ստորգետնյա, կիսանկուղի և առաջին հարկերի տարածքների օգտագործման պայմանները 12. (*) Ինժեներական ցանցեր և սարքավորումներ 12.1 (*) ջրամատակարարում կյուրտի, տաք ջրի մատակարարում 12.2 (*) էլեկտրամատակարարում (համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պահանջների)
--	--

12.3. (*) զագամատակարարում	(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)
	(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)
	(համաձայն N 1 հավելվածի 57-րդ կետի 2-րդ ենթակետով սահմանված եղանակներին տվյալների)
	ըստ գրաֆիկի
	ըստ գործող նորմերի
	(ռեֆինի կազմակերպման, ցուցիչացման, ինժեներական պաշտպանության միջոցառումները)
	տարածքի բարեկարգում և կանաչապատում
	(կանոչափտալին պլանավորման վերաբերյալ պահանջները, կանաչապատում, ճարտարապետական փոքր ձևեր, քանկապատում, օդվադր և այլն)
	քար, ավազ, ցեմենտ և այլ նյութեր
	(շինարարական նյութերի օգտագործման առաջարկությունները տալիսների, ճակատների բռնումների, աղտաքնի դեմերի, պատումանների վերաբերյալ)
12.4. (*) Էլեկտրոնային հաղորդակցություն մալուխատար կոյուղու (ներառյալ դիտահորը) տեղադիրը	ըստ գործող նորմերի
12.5. թույլ հոսանքներ	(արտակարգ իրավիճակներում մարդկանց և օբյեկտների պաշտպանության միջոցառումները)
12.6. աղբահանություն	ըստ գործող նորմերի
13. Տարածքի ինժեներական նախապատրաստում	(հակահրդեհային անվտանգության ապահովման միջոցառումները)
14. Բարեկարգում	ըստ գործող նորմերի
15. Շինարարական նյութեր	պահպանել շրջակա միջավայրը վտանգավոր արտանետումներից
16. Պաշտպանական կառույցներ	(շղթվա միջակայրը վտանգավոր ազդեցությունից բացառելու միջոցառումները)
17. Հակահրդեհային պահանջներներ	(առաջարկություններ շինարարության հետ կապված սննդարենպատ ազդեցության բացառման, ճարապային տնտեսության և տրանսպորտի անվտանգ աշխատանքի ապահովման վերաբերյալ)
18. Հաշմանդամների և բնակչության սակավաշարժ խմբերի պաշտպանության միջոցառումներ	մինչև 29.07.2027թ., նախագծման փուլերը՝ աշխատանքային նախագիծ,
19. Շրջակա միջավայրի պահպանում	(նշվում են առաջարկանքի գործողության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը)
20. Շինարարության կազմակերպում	
21. Առաջարկանքի գործողության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը	
Լ Ր Ա Տ ՈՒ Ց Ի Չ Պ Ա Ց Մ Ա Ն Ե Ը	
22. Նախագծային փաստաթղթերի փորձաքննությանը ներկայացվող պահանջներ	Պետական համալիր փորձաքննություն, Պարզ փորձաքննություն
23. Միջանկյալ համաձայնեցում	(Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության սահմանված փորձաքննության տեսակը (կամ նախագծի երաշխավորափող՝ իրավ ևստադերիվ համապատասխան իրավական ակտին)
24. Հասարակական քննարկումներ	(իրականություն, մարմնի կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության նախատեսված դեպքերում շահագրգիռ մարմինների հետ եպիդային նախագծի նախնական համաձայնեցում, նշվում է նաև առաջարկանքի փոփոխման հնարավորությունը՝ N 1 հավելվածի 87-րդ կետով նախատեսված դեպքում)
25. Համաձայնեցումների կամ Մասնագիտական եզրակացությունների ստացում	(Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության սահմանված դեպքում և կարգով)
26. Փոստային բաժանորդային պահարանների տեղադրում	(նշվում են տվյալ օբյեկտի համաձայնեցման օրենքով սահմանված պահանջները՝ իրաւորմանների ու բնության պահպանության և այլ լիազորված մարմինների հետ, ինչպես նաև, N 1 հավելվածի 56-րդ կետով սահմանված դեպքերում՝ ինժեներական ենթակառուցվածքի սեփականատիրոջ (օգտատիրոջի) հետ)
27. Զաղաքաշինական կանոնադրությամբ ամրագրված լրացուցիչ պայմաններ	(նշվում են տվյալ օբյեկտի համաձայնեցման օրենքով սահմանված պահանջները՝ իրաւորմանների ու բնության պահպանության և այլ լիազորված մարմինների հետ, ինչպես նաև, N 1 հավելվածի 56-րդ կետով սահմանված դեպքերում՝ ինժեներական ենթակառուցվածքի սեփականատիրոջ (օգտատիրոջի) հետ)
28. Այլ պայմաններ	
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԵՐԱՍՈՐ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԴԵԿԱՎԱՐ	
ՎԱՀՐԱՄ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ (ստորագրությունը, անունը, ազգանունը)	
29.07.2025 ՀԱՎԱՍՏԱՄԵՆ ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՄՏՈՐԱԳՐՈՒԹՅԱՆ	

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶԻ ՄԵԾԱՄՈՐ
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ**

Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզի Մեծամոր համայնք
ք. Մեծամոր, 060900303 info.metsamor@mta.gov.am

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ
23 հոկտեմբերի 2025 թվականի N 1996-Ա

**ՄԵԾԱՄՈՐ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ 2025 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆԻՍԻ 29-Ի
ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Ղեկավարվելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 35-րդ հոդվածի 1-ին մասի 24-րդ կետով, «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 33-րդ և 34-րդ հոդվածներով, հիմք ընդունելով «Կապիտալ Դիզայն» ՍՊԸ-ի կողմից կազմված նախագիծը և Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի դիմումը.

ՈՐՈՇՈՒՄ ԵՄ՝

1. Մեծամոր համայնքի կողմից 2025 թվականի հուլիսի 29-ին տրված N ՆԹ-6419-25 նախագծման թույլտվության մեջ կատարել հետևյալ փոփոխությունները՝

- 9.5 կետում նշված «25%-ը» թիվը փոխարինել «76,65%» թվով,
- 9.6 կետում նշված «10%-ը» թիվը փոխարինել «23,35%» թվով:

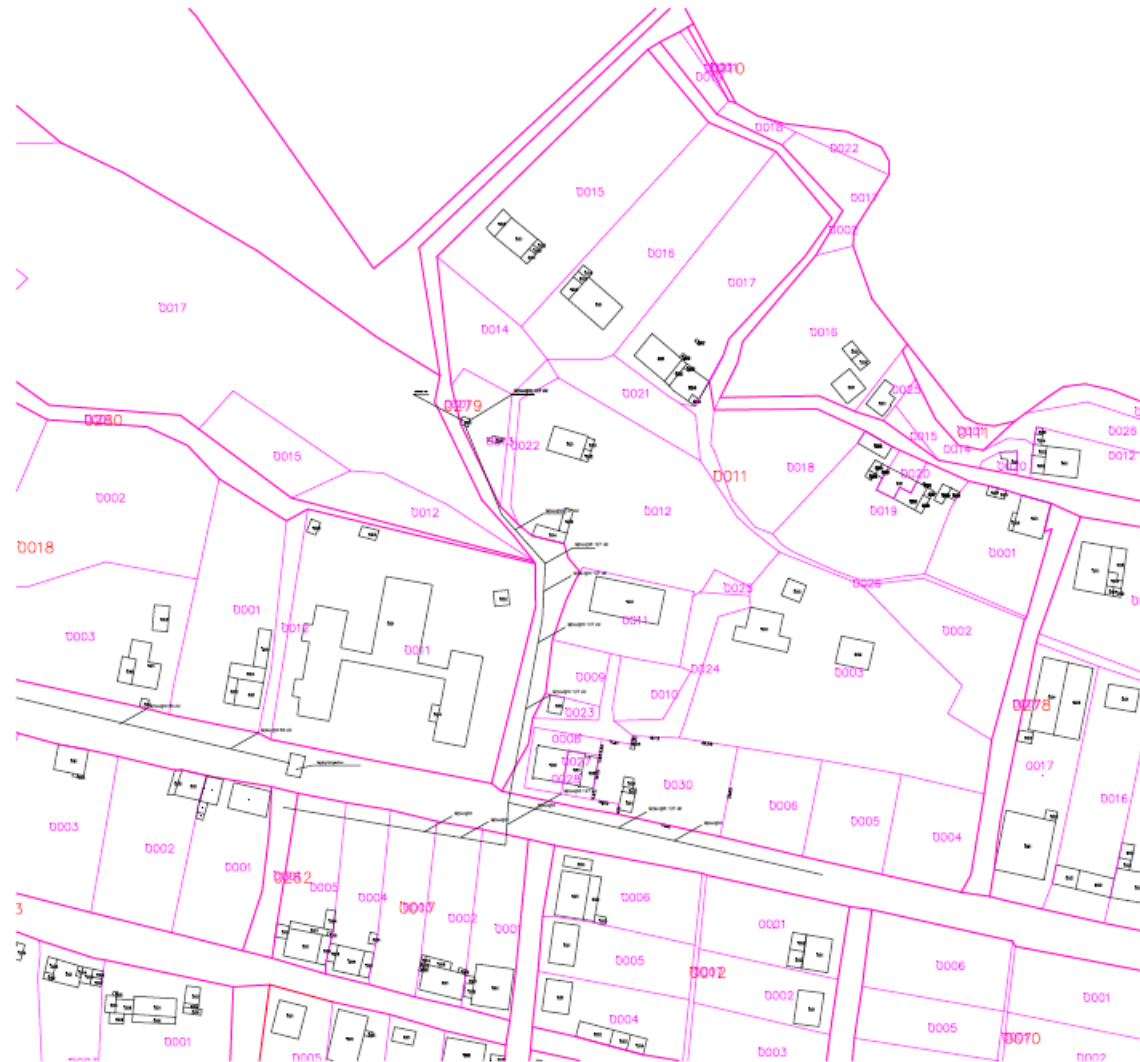
2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում ընդունման պահից:

**ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ՏԵՂԱԿԱԼ,
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ
ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՏԱՐՈՂ՝**

2025 թվականի հոկտեմբերի 23
ք. Մեծամոր

Հավելված 3. Ջրամատակարարման տեխնիկական պայման

Հավելված 4. Էլեկտրամատակարարման տեխնիկական պայման

ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՑԱՆՑԵՐ

ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՏՆՕՐԵՆ

ՀՀ, ք. Երևան, 0047, Ա. Արմենակյան 127, հեռ.՝ +374 (10) 65 11 90

№ _____

« _____ » _____ 20 թ.

Ձեռք _____

**ՀՀ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ
ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՏՆՕՐԵՆ Ս. ԲԱՂԻՆՅԱՆԻՆ**
Ծանուցման հասցեն՝ Կ. Ուլենցու 31

Հարգելի պարոն Բաղինյան

Ի պատրասխան Ձեր NԵ01/2129 առ 10.07.2025 թվականի գրությանը՝ կապված ՀՀ Արմավիրի մարզի, Մեծամոր համայնքի Ամասիա գյուղի 1-ին փողոց 42 շենք հասցեում նախատեսվող կրթահամալիրի էլ. մատակարարման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների վերաբերյալ գնահատական հայտներուն նշում եմ, որ վերը նշված հասցեում սպառման համակարգի էլեկտրական ցանցին միացման վճարի չափը հաշվարկվում է համաձայն ՀՀ Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 25.12.2019թ. N523-Ն որոշումով հաստատված «ՀՀ Էլեկտրաէներգետիկական շուկայի բաշխման ցանցային կանոնների»՝ գլուխ 31-ի 223 կետի և Հավելված N 4-ի հիման վրա:

Տ. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

ԱՏԾ պետ՝ Կ. Միքայելյան

22 Արմավիրի մարզի Ամասիա բնակավայրի կրթահամալիրի կառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվության վերաբերյալ հանրային լսման մասնակիցների

Անուն Ազգանուն	Պաշտոն	Կոնտակտային տվյալներ	Ստորագրություն
Օրինյա Խարությունյան	քննիչներ ժ/պ	094 44-86-78	<i>Օրինյա</i>
Վիկտորյան Նիկոլայի	Փրոսթաբախման	078 05 28 08	<i>Վիկտորյան</i>
Վահագնյան Պարգև	Քուլտուրա	098-94-10-64	<i>Վահագնյան</i>
Խաչատրյան Շահապետ	Մարզպետարան	077 07 03 15	<i>Շահապետ</i>
Պապուկյան Եսայի	մեղմարմնային	093808874	<i>Պապուկյան</i>
Սեդրաչյան Աննա	մարզպետ	077 72 58 93	<i>Սեդրաչյան</i>
Սարգսյան Ն.Վ.	քննիչներ	09462 33 30	<i>Սարգսյան</i>
Մանուկյան Միլեն	Վերականգնողական	094 09 65 12	<i>Մանուկյան</i>
Վահանյան Խաչատրյան	Վերականգնողական	093/183949	<i>Վահանյան</i>
Չարյան Միլեն	Վերականգնողական	093/35349	<i>Չարյան</i>
Չարյան Միլեն	Վերականգնողական	055 200 13 9	<i>Չարյան</i>
Չարյան Միլեն	Վերականգնողական	093 62 65 14	<i>Չարյան</i>
Չարյան Միլեն	Վերականգնողական	096 95 46 5	<i>Չարյան</i>
Չարյան Միլեն	Վերականգնողական	0435 28 58	<i>Չարյան</i>
Չարյան Միլեն	Վերականգնողական	080 08 01 2	<i>Չարյան</i>
Չարյան Միլեն	Վերականգնողական	0946 46 06	<i>Չարյան</i>
Չարյան Միլեն	Վերականգնողական	095-81-35-36	<i>Չարյան</i>
Չարյան Միլեն	Վերականգնողական	091-58-58-24	<i>Չարյան</i>
Չարյան Միլեն	Վերականգնողական	077 28 70 00	<i>Չարյան</i>
Չարյան Միլեն	Վերականգնողական	077.02.01.04	<i>Չարյան</i>

Հավելված 6. Ավագանու՝ գործունեությանը նախնական համաձայնություն տալու մասին որոշման պատճեն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶԻ ՄԵՏԱՄՈՐԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱԴԵՏԱՐԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱՎԱԶՄԻ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ 13.08.2025թ. Ք Ա Ղ Վ Ա Տ Ք ՄԵՏԱՄՈՐ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆՈՒ 07 ՕԳՈՍՏՈՍԻ 2025 թվականի «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶԻ ՄԵՏԱՄՈՐ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՄՍՈՒԱ ԲՆԱՎԱՎԱՅՐՈՒՄ ԿՐԹԱԳԱՄԱՒԻԻ ԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻՆ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔՆՈՒԹՅՈՒՆ ՏԱԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԹԻՎ 120-Ա ՈՐՈՇՈՒՄԻՑ (ՆԻՍՏ N 0) համայնքի ավագանին որոշում է՝ Դեկլարվելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի 42-րդ կետով, «Երջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, հիմք ընդունելով 2025 թվականի հուլիսի 18-ին կայացած հանրային քննարկման արձանագրությունը, ինչպես նաև Մեծամոր համայնքի ղեկավարի առաջարկությունը ՄԵՏԱՄՈՐ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄ Է 1. Տ ա լ ն ա խ ն ա կ ա ն հ ա մ ա ձ ա յ ն ու թ յ ու ն Հ ա յ ա ս տ ա ն ի Հ ա նր ա պ ե տ ու թ յ ա ն Տ ա ր ա ծ ք ա յ ի ն զ ա ր զ ա ց մ ա ն հ ի մ ն ա դր ա մ ի պ ա տվ եր ու լ «ՎԱՊԻՏԱԼ ԴԻԶԱՅՆ» ՍՊԸ-ի կողմից Մեծամոր համայնքի Ամասիա բնակավայրում կրթահամալիրի կառուցման աշխատանքներին: 2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում ընդունման պահից: Կողմ -15 Դեմ -0 Ձեռնպահ -0 ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ ՎԱՀՐԱՄ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ ԷԴԳԱՐ ԲԱՐԵՂԱՄՅԱՆ ԱՆՈՏ ԱՖԻԿՅԱՆ ԼԻԼԻԹ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ ՆԱԳԱՊԵՏ ԴՈՐՈՅԱՆ ՏԱՏՅԱՆԱ ՂԱԶԱՐՅԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԱՎԱՅԱՆ ՄԱՐԳԱՐԻՍԱ	ՇԱՏՈՒՐՅԱՆ ՅՈՒՐԻԿ ԱՍԱՏՐՅԱՆ ԷԴԳԱՐ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ ԱՐԱՄԱՅԻՍ ԱԲՐԱՄԱՄՅԱՆ ՌԱԶՄԻԿ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ ՏԻԳՐԱՆ ՍԱՐԳՍՅԱՆ ՎԱՐԴԵՍ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ ԳԵՎՈՐԳ Համայնքի ղեկավար՝ ՎԱՀՐԱՄ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ Իսկականի հետ ճիշտ է՝ Աշխատակազմի ղարտուղար՝
--	---

Հավելված 7. Իրադրային հատակագիծ

ԳԼՈՍՍԱՐԻ ՀԱՏՈՒԿԻՑ Մ 1: 500

[illegible]

1. Ամսագրի Դրոշմ
2. Մոնոգրաֆի Հրատարակ
3. Արեւմտի Եւրոպայի Տեխնիկական Կրթական
4. Լրագրային Տրամադրութեան Եւրոպական
5. Տեխնիկական
6. Մանրագրային Կրթական
7. Մանրագրային Դրոշմ
8. Զրոյսագրային
9. Տեխնիկական Կրթական
10. Եւրոպական Կրթական
11. Ամսագրային

Հավելված 8. Շինարարական աշխատանքների ժամանակացույցը

ՇՈՒՆՈՐԱՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ																							
Գ/Գ	ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ (1բաժանումը 1 ամիս) ԸՆԴԱՄՆԵՐ 640 ՕՐ																					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	Նախապատրաստական աշխատանքներ	■																					
2	Հողային աշխատանքներ		■	■																			
3	Հիմքերի իրականացման աշխատանքներ			■	■	■																	
4	Երկաթբետոնե սյուների և պարզունակների իրականացման աշխատանքներ /Նկուղ, Առաջին հարկ/				■	■	■																
5	Միաձույլ ժածկի իրականացում +/-0.00 +3.30 միշում						■	■	■														
6	Երկաթբետոնե սյուների և պարզունակների իրականացման աշխատանքներ /Երկրորդ հարկ/								■	■	■												
7	Միաձույլ ժածկի իրականացում +6.60 միշում										■	■	■										
8	Դիաֆրագմաների իրականացում					■	■			■	■		■	■	■	■							
9	Տանիքային աշխատանքներ														■	■	■	■					
10	Ջերմամեկուսացման աշխատանքներ																	■	■		■	■	
11	Միջնորմերի իրականացում							■	■	■				■	■	■	■						
12	Ջրամատակարարման և ջրահեռացման կազմակերպման աշխատանքներ	■	■								■	■						■	■	■	■	■	
13	Էլեկտրատեխնիկական աշխատանքներ	■	■																	■	■	■	■
14	Հարդարման աշխատանքներ																			■	■	■	■
15	Բարեկարգման աշխատանքներ																				■	■	■

[illegible]

Հավելված 10. Շինարարական աշխատանքների կազմակերպման հատակագիծ

